

Årsmelding 2010

Nordre land kommune

0538

Foto: Kolbjørn Nilsen

Fra åpningen av Dokka Barneskole 19. november 2010

Innholdsfortegnelse

1. Rådmannens innledning	3
2. Økonomisk status 2010	6
– kommunalsjefens kommentarer	6
3. Redegjørelse for likestilling	15
4. Rapportering	21
4.1 Overordnet styringskort.....	21
4.2 Sentraladministrasjonen	25
4.3 Dokka barneskole	30
4.4 Torpa barne- og ungdomskole.....	32
4.5 Dokka ungdomskole.....	36
4.6 Voksenopplæring	38
4.7 Torpa barnehager.....	41
4.8 Dokka barnehage.....	43
4.9 Nordsinni barnehage	44
4.10 Kultur	46
4.11 Sosialtjenesten (NAV-kommunal del)	48
4.12 Kulturskole	51
4.13 Familie og helse	52
Barnevern	52
Psykisk helse	54
PPT (pedagogisk psykologisk tjeneste), ergo og fysioterapitjenesten, legetjenesten, tilrettelagte tjenester og helsestasjonen:	55
4.14 Omsorg og rehabilitering.....	59
Hjemmetjenesten	59
Miljøarbeidertjenesten.....	60
Landmo omsorg- og rehabiliteringssenter.....	62
4.15 Teknisk drift og eiendom	65
4.16 Plan og næring.....	69
5. Investeringsstatus pr 31.12.2010	73
6. Finansforvaltning	83
7. Etske retningslinjer.....	86

1. Rådmannens innledning

Fjoråret kan oppsummeres i noen klare hovedpunkt;

- Befolkningsvekst andre året på rad, med 44 nye innbyggere i 2010.
- Innbyggerundersøkelsen og brukerundersøkelsene viser at folk er godt tilfreds med de kommunale tjenestene i Nordre land.
- Ekte Landsbyliv satte sitt positive preg på aktiviteter og ikke minst omtale av Nordre Land og Dokka. Landsbyen Dokka har etter hvert blitt viden kjent.
- En ”ny” Dokka barneskole ble åpnet og tatt i bruk i fjor høst.
- Øygardsjordet barnehage med tre nye avdelinger sto klar til nytt barnehageår.
- Nytt styringssystem for kommunen ble vedtatt i januar, med mål for samfunnsutvikling, brukerretta tjenester, økonomi og arbeidsmiljø.
- Medarbeiderundersøkelsen viser at ansatte i Nordre Land kommune har det bra på jobben.
- Sykefraværet er vesentlig redusert.
- Et regnskapsresultat som viser vel 8 millioner i ”overskudd”.

I følge Statistisk sentralbyrå (SSB) er den langsiktige tendensen en befolkningsnedgang i Nordre Land kommune, men vi kan glede oss over at vi for andre år på rad har folketallsvekst, og at kommunen til nå har en utvikling som er mer positiv enn SSB’s nedadgående kurve.

Innbyggerundersøkelsen er ”lakmustesten” for kommunen. Hva er innbyggernes inntrykk av kommunen og kommunens tjenester? Brukerundersøkelsene gir enda mer detaljert informasjon om brukernes oppfatning av tjenestene. Resultatene er jevnt over gode. På en del områder er de bedre enn landsgjennomsnittet, men på noen områder har vi et forbedringspotensiale. Det er benyttet standardundersøkelser gjennom KS www.bedrekommune.no, som gjør at vi kan sammenligne oss med resten av kommune-Norge.

Innbyggerundersøkelsen skulle besvares via internett, og dessverre førte dette til lav svarprosent. Dette skal det rettes opp i neste runde. Det bør være en mulighet for å svare på papirskjema. For brukerundersøkelsenes del, må kommunen ha som mål å få høyere svarprosent gjennom å også spre undersøkelsene mer over tid.

Prosjekt *Ekte landsbyliv* og satsingen på Landsbyen Dokka har skapt en ny optimisme i lokalsamfunnet, og landsbymarkedet har fått godt fotfeste. Fjoråret befestet Dokka sin stilling som landsby nr 1, og kjennskapen til Nordre Lands satsing har spredt seg rundt i landet. Utfordringen fremover blir å gjennomføre konkrete tiltak, og samtidig satse enda mer på grendeutvikling.

Det nye styringssystemet er en del av kommunens Handlingsplanen. Såkalte ”styringskort” inneholdende mål for samfunnsutviklingen, for kommunen som organisasjon, for kommuneøkonomien og mest av alt for de kommunale tjenestene, har fulgt oss gjennom hele 2010. Etter hvert har organisasjonen samlet informasjon nok til å kunne rapportere på de aller fleste mål. Resultatet etter ett år praksis viser at det er langt mer interessant for politikere, ledere og ansatte å bli målt på noe mer enn økonomi. Brukernes oppfatning av effektiviteten og kvaliteten i tjenestene er vel så viktig. Likedan de ansattes trivsel og nærvær. Mange av målene som ble satt er oppnådd, men visse mål er ikke nådd. Mål for nasjonale prøver, mål for avvik på medisiner og mål for vold og trusler mot ansatte kan nevnes som eksempler

på områder som det må jobbes videre med. Det vises til enhetenes rapportering for detaljer. Styringskortene skal videreutvikles, og måloppnåelsen skal enda mer i fokus.

Budsjettet for 2010 innebar i stor grad en videreføring av driften fra 2009, men til en viss grad lå det et krav om effektivisering inne i rammene. Kvartalsrapporteringen underveis har vist at det er vanskelig å gi en god prognose på i hvilken grad rammene vil holde tidlig på året. Likevel har rapporteringen underveis gitt viktig informasjon til kommunestyret, og dannet grunnlag for tiltak satt i verk av rådmannen og enhetslederne. I halvårsrapporten anslo rådmannen at det samlet sett kunne ligge an til et merforbruk på ca 6,0 millioner. Ved tredje kvartalsrapporten var dette redusert, og anslått til 3,8 millioner. Forholdene var i hovedsak knyttet til estimert merforbruk innenfor barnevernstjenesten, NAV/sosialtjenesten og ved Torpa barne- og ungdomsskole.

Regnskapsresultatets bunnlinje viser et faktisk mindreforbruk (overskudd) på 8 millioner, noe som må betegnes som et godt resultat isolert sett. At det endelige regnskapsresultatet ble såpass mye bedre enn det kvartalsrapportene varslet, skyldes i hovedsak at Omsorg og rehabilitering fikk et høyere mindreforbruk enn varslet, Familie og helse klarte å redusere enhetens totale merforbruk, pensjonsutgiftene (inkl premieavviket) ble betydelig lavere enn budsjettet og vi fikk et lønnsoppgjør som ikke krevde bruk av hele den avsatte lønnsporten. I tillegg mottok Voksenopplæringen/flyktningtjenesten betydelige merinntekter som resultat av at kommunen bosatte enslige mindreårige flyktninger.

Netto driftsresultat er ca. kr. 19,5 millioner, dvs. et netto driftsresultat på ca 4,4 %. Av de 19,5 millionene er ca 12,5 millioner momskompensasjon fra investeringer. Momskompensasjonen i investering blir inntektsført i driftsregnskapet. Siden investeringene i all hovedsak er lånefinansiert, får en derfor inn en inntekt i driftsregnskapet som ikke er driftsrelatert. Hvis en korrigerer netto driftsresultat for beløpet fra investeringsregnskapet, blir bunnlinjen ca kr. 8 millioner. Med et positivt netto driftsresultat har kommunen muligheten til å styrke det generelle disposisjonsfondet. Det generelle disposisjonsfondet er nå rekordlave 5,266 millioner, så en styrking av dette vil øke handlefriheten fremover.

Mest gledelig er det å konstatere at enhetene samlet sett går med et mindreforbruk på ca kr. 4,8 millioner kroner, uten at dette har betydd et dårligere tilbud til brukerne. De fleste styrer imidlertid inn til et resultat nær null. Dette er en god økonomi- og virksomhetsstyring!

Omsorg og rehabilitering har på grunn av nøktern styring i avdelingene, noe utsatt innkjøp og en del vakanser et mindreforbruk på 4,1 millioner kroner. Ser man bort fra vakanser og innkjøp, har enheten maktet å drive med gode brukertilbakemeldinger, og ingen ventelister. Innenfor teknisk drift og eiendom er merforbruket knyttet til svikt i husleieinntekter, økte husleieutgifter og mindre inntekter innenfor vann, avløp og renovasjon (selvkostområder). Sterkt økte utgifter innenfor barnevern gir et stort merforbruk i Familie og helse. Andre avdelinger i enheter Familie og helse har bidratt til å redusere enhetenes totale merforbruk med ca. kr. 0,6 mill. Innenfor Voksenopplæring og Flyktningtjenesten har bosettingen av mindreårige flyktninger i midten av desember, gitt store tilskudd som ikke var budsjetterte. Slike tilskudd gis med årsvirkning, selv om bosettingen skjer sist på året. Dette slo veldig positivt ut for oss i 2010.

Rehabiliteringsprosjektet ved Dokka barneskole har tatt det meste fokuset på investeringssiden i 2010. Dette prosjektet har slutført et løft for de fysiske forutsetningene for et godt læringsmiljø i Nordre Land skolene. Prosjektet var kostnadsberegnet til kr. 55,0 mill,

og de siste prognosene viser at prosjektet vil bli gjennomført innenfor denne rammen. I tillegg til rehabilitering av Dokka barneskole bør også nevnes at det i 2010 ble etablert en midlertidig barnehage ved Dokka barnehage, avd. Øygardsjordet. Denne stod ferdig til oppstart av barnehageåret 2010/2011 og ble etablert på rekordtid. Dette lot seg gjøre ved hjelp av god planlegging, valg av modulbaserte bygg og fleksible ansatte.

Medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført i første halvår og svarprosenten var høy. Den ligger på nesten 78 % av de 677 ansatte. Resultatene skal selvsagt ikke overfortolkes, men undersøkelsen viser at ansatte i Nordre Land kommune er et lite hakk mer tilfreds enn landsgjennomsnittet. På en skala fra 1-6 gir de ansatte totalt gjennomsnittskarakteren 4.5. Landssnittet er 4.4.

Kommunen har lenge hatt gode systemer for sykefraværsoppfølging. Det gode samarbeidet mellom bedriftshelsetjenesten, NAV og kommunen gir nå gode resultater i form av at sykefraværet er redusert med 2,4 prosentpoeng for langtidsfraværet; fra 8,9 % til 6,5 %. Korttidsfraværet er uendret fra 2009, men er fortsatt på et nivå nær tilsvarende den langsiktige målsettingen. For langtidsfraværet er også målsettingen nådd. Det blir i fortsettelsen viktig å ikke hvile på laurbærene, men fortsette det gode arbeidet med bl.a. sykefraværsoppfølging.

Oppsummert vil rådmannen si at det er oppnådd mange gode resultater i 2010. Det har vært nok et år med et høyt aktivitetsnivå, både på politisk og administrativ side. Det er utarbeidet planer og gjennomført prosjekter i stort omfang, i tillegg til at driften har gått sin gang, og tjenester er levert til kommunens innbyggere. Når alt dette kan gjennomføres samtidig, og vi i tillegg kan sitte igjen med noen kroner etter at alle regnskap er gjort opp, viser dette at vi har en profesjonell organisasjon som kan levere svært gode resultater.

Rådmannen vil med dette takke politikerne for samarbeidet og alle ansatte for en flott innsats i 2010 😊

Jarle Snekkestad
rådmann

2. Økonomisk status 2010

– kommunalsjefens kommentarer

2.1 Innledning

Årsregnskapet består av driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomiske oversikter og noter. Kommunens interne og eksterne kontoplan er tilpasset de krav som KOSTRA-forskriften krever samt at den interne delen er tilpasset organiseringen i kommunen.

2.2 Balanseregnskapet

Arbeidskapitalen

Arbeidskapitalen er i balansen lik omløpsmidler minus kortsiktig gjeld. I 2010 er omløpsmidlene redusert med ca. 20,8 mill. kr. til drøye 152,6 mill. kr. I samme periode er kortsiktig gjeld økt med 3,2 mill. kr. slik at arbeidskapitalen reduseres med ca. 24,0 mill. kr. siste året. Ubrukte lånemidler reduseres imidlertid med 2,2 millioner. Tas det hensyn til dette framkommer endringen i arbeidskapitalens driftsdel med $\approx \div 22,0$ millioner kroner. Kommunens likviditet må, sammenlignet med tidligere år, betegnes som mer anstrengt, med en arbeidskapital på vel 92,5 mill. kr. pr. 31.12.2010.

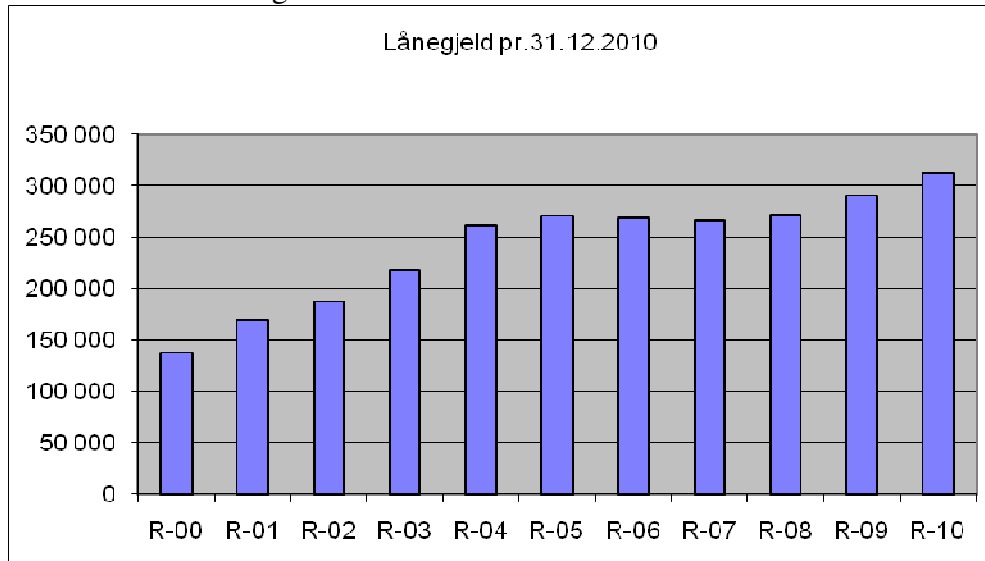
Anleggsmidler

Anleggsmidler er eiendeler bestemt for varig eie eller bruk. Foruten fast eiendom, bygninger, anlegg, inventar, utstyr, transportmidler, maskiner m.v. inngår også aksjer, andeler, obligasjoner som ikke er en del av finansforvaltningen og utlån med løpetid utover ett år og pensjonsmidler i definisjonen. Verdien er økt med 104 mill. kr. i 2010 i hovedsak som følge av økte pensjonsmidler og faste eiendommer og anlegg. Ordinære avskrivninger er gjennomført med 14,4 mill. kr.

Gjeld

Langsiktig gjeld er ved årets utgang bokført med vel 831,2 mill. kr. Av disse utgjør pensjonsforpliktelse omlag 518,5 mill. kr. Eksterne lån øker med ca. 22 mill. kr. og er nå oppe i kr 312,6 mill. Av dette er om lag kr 19,2 millioner lån til videreutlån. Pr. innbygger er nå gjelda oppe i drøye kr 46 500,-.

Lånegjelda viser slik utvikling de siste årene:

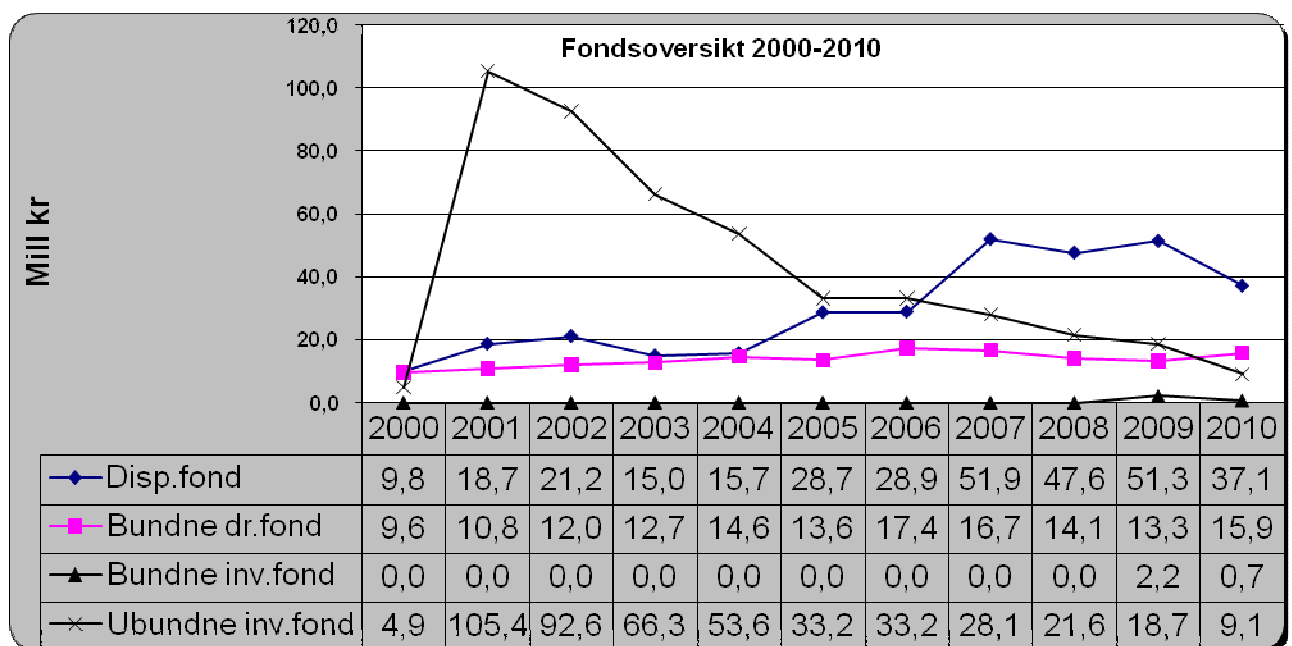

Som tabellen viser har det vært en veldig økning av lånegjelden gjennom de siste ti år. Det er snakk om en fordobling. Etter en liten nedgang i 2007, har den økt betydelig. Dette til tross for den uttalte ambisjon om å begrense nye låneopptak til størrelsen på de årlige avdrag. I tider med renteøkninger er høy lånegjeld noe som blant annet gjør en sårbar mht. nivået på "frie midler". Det må minnes om at vi i 2010 fortsatt har hatt tidenes laveste styringsrente og en derav følgende lav pt-rente (flytende rente på lån som følger utviklingen i styringsrenten).

Egenkapital

Vårt fondsregnskap viser at vi har redusert fondskapitalen med \approx 23,0 mill. kr. i 2010. Det er rehabiliteringen av Dokka barneskole som er den enkeltsak som har stått for det største forbruket. Fondskapitalen er 31.12.10 på \approx 62,8 mill. kr. Gjennomførte tiltak i budsjettåret har (brutto) belastet fondene slik (i mill. kr.):

- investeringer/utlån ca. 49,2
- driftstiltak ca. 11,6

Kommunen har gjennomført mange store investeringsoppgaver. En følge av dette er at lånegjelda, med unntak av et par forutgående år, har økt samt at fondene er betydelig redusert. Med høyere rente- og avdragsbelastning hvert år vil mer av inntektene gå med til å betale gjeld, og det blir mindre til enhetenes tjenesteproduksjon og mindre muligheter til å spare til fremtidige løft og større investeringer. Lite fond representerer også utfordringer i fremtiden siden en da har mindre mulighet til å finansiere investeringer og midlertidige prosjekter. Investeringer må da lånefinansieres, med påfølgende økt rente- og avdragsbelastning. Forsiktighet og nøkternhet blir derfor viktig i fremtiden.

Til tross for årets resultat med et positivt, netto driftsresultat kan man ikke overse den sterke negative endringen i arbeidskapitalen og det må nå bli et viktig mål å finne rom for avsetninger til styrking av fondene i fremtidige budsjetter/regnskaper.

Tap på fordringer og utlån

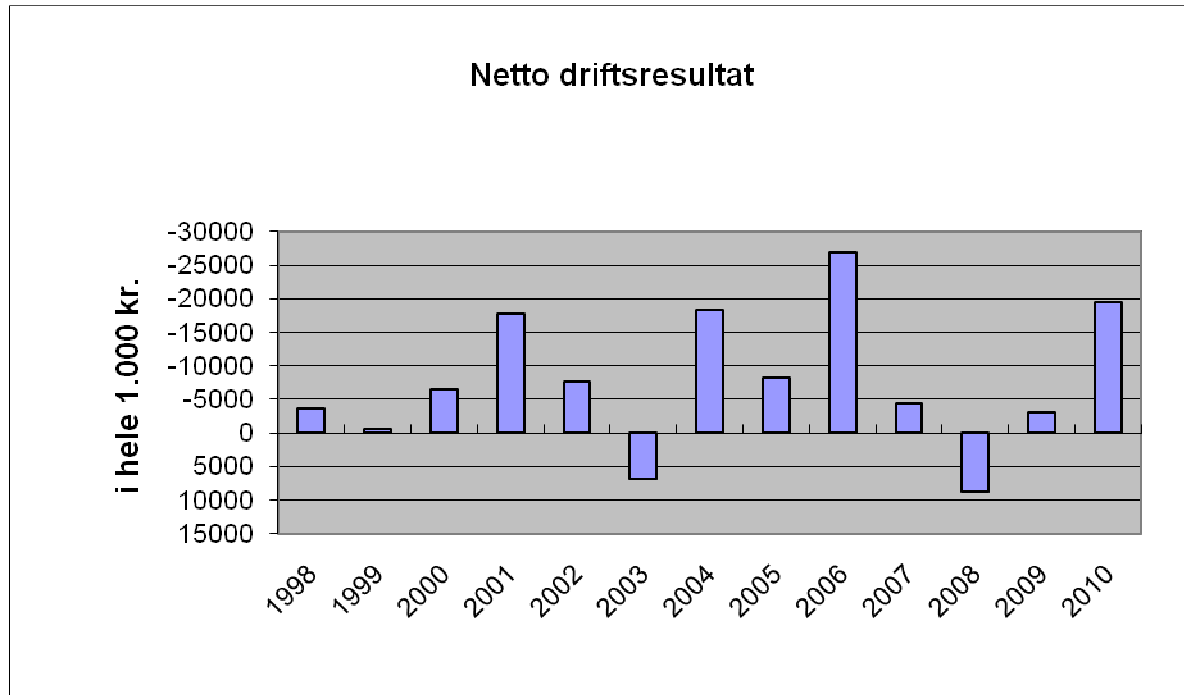
For kommunale krav, som husleie, barnehage, kommunale avgifter m.m., er det i året utgiftsført kr 101 581,17 som uerholdelige krav. Sosiale utlån er avskrevet med kr 55 180,15, mens formidlingslån er avskrevet med kr 0,-.

2.3 Driftsregnskapet

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat fremkommer i 2010 positivt med 19,5 mill. kr., noe som er 4,4 % i forhold til driftsinntektene. Det budsjettert netto driftsresultat lød på ÷ 1,7 mill. kr. Tilsvarende tall i 2009 var også positivt med ≈ 3,0 mill. kr. som var 0,7 % av driftsinntektene. Et anbefalt nivå er 3 – 5 %, med andre ord er vi innenfor “målsonen”. Isolert sett er dette et godt resultat, men det må bemerkes at i dette tallet ligger ca 12 millioner kroner som knyttes til mva-refusjon fra investeringstiltak. Resultatet må vurderes på bakgrunn av dette og at det delvis framkommer som følge av låneopptak og bruk av kapitalinntekter for øvrig. Korrigert for mva-refusjon fra investeringsregnskapet får vi et netto driftsresultat på ca. 1,7 %.

Netto driftsresultat de siste 13 år:

Merforbruk/mindreforbruk

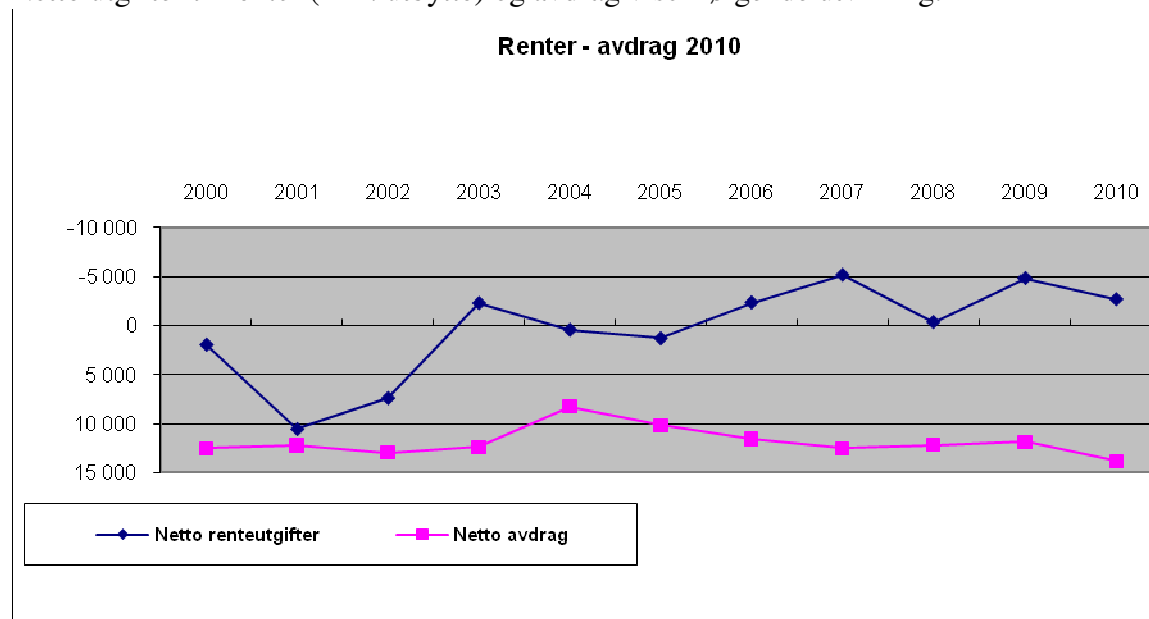
Driftsregnskapet viser for året et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 8 063 155,24. Se her også kommentarer under sluttord.

Mindreforbruket i driftsregnskapet skyldes i hovedsak forhold knyttet til pensjon, Sentraladministrasjon, Voksenopplæringen, Omsorg og rehabilitering, samt udisponerte avsetninger til "lønnspott". Det vises til de respektive enheters egne kommentarer og sluttkommentarene for ytterligere detaljer.

De ulike avvikene fordeler seg slik (+ = positivt bidrag ift. budsjett):

Kap.	Resultatenhet	Regnskap	Rev. Budsjett	Avvik
11	Politisk styring	7 388 441,69	9 418 420,00	2 029 978,31
12	Rådmannskontoret	27 168 148,30	28 225 580,00	1 057 431,70
17	Næring	-11 810 138,25	-10 300 000,00	1 510 138,25
18	Kirke og trossamfunn	4 860 509,45	4 799 000,00	-61 509,45
19	Pensjonsforhold	-3 350 991,16	0,00	3 350 991,16
221	Dokka barneskole	20 943 076,34	21 157 000,00	213 923,66
222	Torpa barne- og ungdomsskole	16 340 639,94	15 717 100,00	-623 539,94
223	Dokka ungdomsskole	13 869 482,56	13 984 400,00	114 917,44
224	Voksenopplæring	-2 031 478,00	1 857 000,00	3 888 478,00
225	Skoleskyss	3 162 538,41	3 041 000,00	-121 538,41
233	Torpa barnehage	1 198 734,04	585 000,00	-613 734,04
234	Dokka Barnehage	2 530 371,64	783 000,00	-1 747 371,64
236	Nordsinni barnehage	1 434 537,32	472 000,00	-962 537,32
24	Barnehageadm.	-5 529 896,80	-596 000,00	4 933 896,80
29	Kulturskole	2 252 501,59	2 247 000,00	-5 501,59
31	Sosialkontor	5 989 793,11	5 422 000,00	-567 793,11
33	Familie og helse	35 532 249,47	32 480 000,00	-3 052 249,47
36	Omsorg og rehab.	93 379 400,93	97 525 783,00	4 146 382,07
44	Teknisk drift	32 911 740,85	32 238 221,00	-673 519,85
45	Vann og renovasjon	-4 575 726,02	-8 153 004,00	-3 577 277,98
49	Lønn til fordeling	0,00	0,00	0,00
51	Kultur	5 729 905,73	6 017 500,00	287 594,27
71	Plan/miljø og næring	2 861 367,78	2 979 987,00	118 619,22
75	Bygg / oppmåling	344 816,72	830 013,00	485 196,28

Netto utgifter til renter (inkl. utbytte) og avdrag viser følgende utvikling:

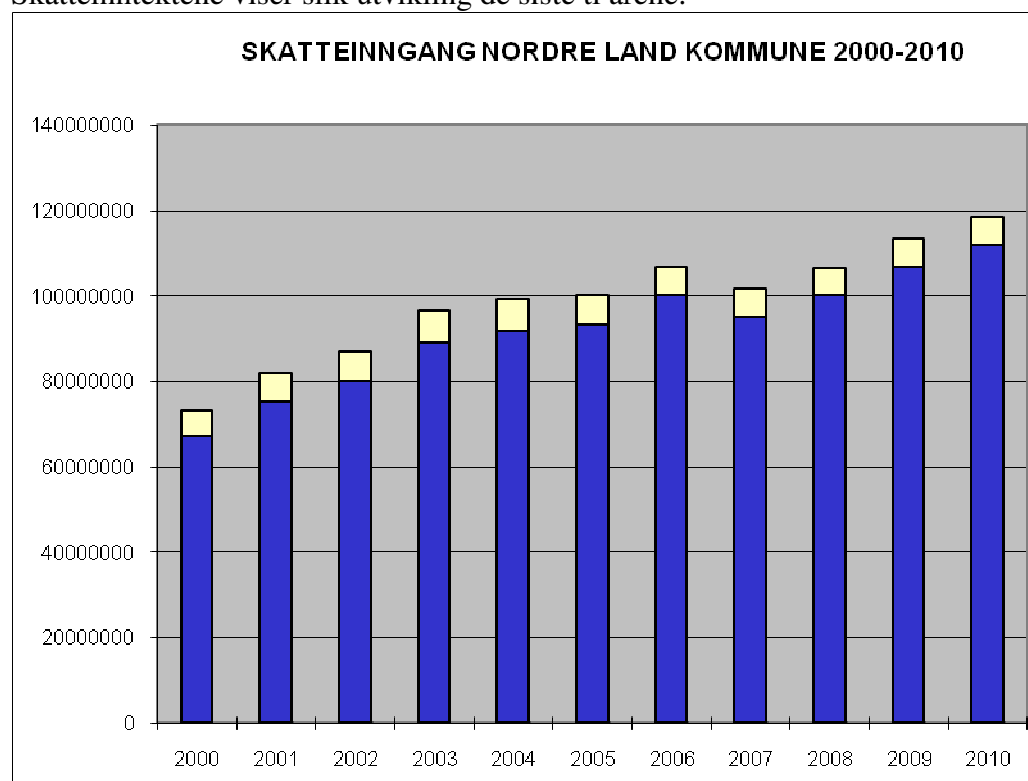
Norges Banks foliorente ble hevet én gang i løpet av 2010, ved rentemøtet 6. mai (og er ved utgangen av året 2 %). Pengemarkedsrenten (3 mnd. Nibor) startet 2010 på 2,19 % og avsluttet på 2,60 %. Gjennomsnittlig rente (uoffisielt) var 2,50 %. Fastrentene falt jevnt og trutt fra januar til august, men steg etter dette. Av vår totale lånemasse har vi p.t. bundet 1/3-del enten som tradisjonelle fastlån eller gjennom rente-swaper, dvs. vi ligger i nedre sjikt ift. bestemmelsene i vårt finansreglement, men dette er i en tid med lave pt-renter vurdert lønnsomt. Vi har et løpende fokus på ytterligere binding og utnytter også muligheter som byr seg til refinansieringer for å oppnå gunstigere renter i markedet.

I 2010 fikk vi totalt 4,0 millioner kr i utbytte fra VOKKS. Det var også budsjettert med 4,0 millioner.

Lønnsutgifter inkl. sosiale utgifter utgjør 71,9 % av driftsutgiftene mot 71,3 % året før. Våre lønnsutgifter m/sosiale utgifter var i 2010 på omlag 306 millioner kroner.

Skatteinntekter.

Skatteinntektene viser slik utvikling de siste ti årene:

Skatt på inntekt og formue er gått inn med kr 111 760 391,- samt en naturressursskatt med kr 6 667 870,-, dvs. totalt kr 118 428 261,- i 2010. Det budsjetterte beløp var kr 115,7 mill. Inngått skatt utgjør dermed 2,7 millioner kr over anslaget. Dette er en økning i inngått skatt i forhold til året før på 5,2 mill. kroner, som tilsvarer 4,6 %. Til sammenligning var det året før en økning på 6,24 %.

Eiendomsskatt er gått inn med ca. 11,5 mill. kr. som er iht. budsjettert. Iht. kommunestyrets vedtak utskrives skatten nå kun på verker og bruk (inkl. kraftanlegg).

Rammetilskudd inkl. løpende inntektsutjevning er mottatt med vel 142,9 mill. kr. mot budsjettert 146,1 mill. kr. Inntekter fra rammetilskudd må sees i sammenheng med den

nasjonale skatteinngang ift. skatteinngangen lokalt (inntektsutjevning). Videre påvirkes rammetilskuddet av befolkningsutviklingen. Samlede skatter og rammetilskudd var budsjettert med kr 260,2 mill. Regnskapet viser samlet kr 260,3 mill.

2.4 Finansforvaltning

Reglement for finansforvaltning ble vedtatt av kommunestyret i 2002 og revidert i samband med generell oppdatering av økonomireglementet i 2007. En hovedrevidering av reglementet er under arbeid i dialog med revisjonen. Det eksisterende reglementet gir klare signaler om at det skal utvises stor forsiktighet ved plassering og begrenset plasseringer i aksjer, hedgefond og eiendom. Plasseringene er vurdert og gjennomført innenfor de regler som er vedtatt i kommunens reglement. I hovedsak er kommunens midler plassert på bankinnskudd. I 2007 ble også en del av midlene omplassert i bl.a. pengemarkedsfond, obligasjoner og en mindre del i aksje- og hedgefond (det siste avvirket i 2010). Til sammen utgjør slik plassering en markedsverdi på 47,9 mill. kr. ved utgangen av 2010. Utbetalt utbytte ble i 2010 kr 498 886,-, mens en urealisert gevinst er inntektsført i året med om lag 2,1 millioner kroner. Avkastningen utgjorde 5,36 %, hvilket var om lag 2,5 x indeks (estimert bankrente). Det vises til utdypende kommentarer i avsnittet vedrørende finansforvaltningen i årsmeldingen.

2.5 Investeringsregnskapet

På investerings- og anleggssiden har det også dette året vært noe høyere aktivitet sammenlignet med enkelte tidligere år. Kommunestyrets selvpålagte "handlingsregel" mht. nye låneopptak er avveket, jfr. hva som vises mht. utviklingen av lånegjelden. Økningen i lånegjelda skyldes foruten opptak av formidlingslån i Husbanken, låneopptak tilknyttet utbyggingen av Dokka barneskole.

Investeringsregnskapet viser at brutto investeringsutgifter utgjør ca, 78,9 mill kr. mot opprinnelig budsjettert 34,4 mill.kr. Årsaken til avviket er at enkelte investeringsprosjekter ble slutført/påbegynt i 2010, mens bevilgningene er gitt i forutgående budsjettår. Det beste eksempelet er nevnte Dokka barneskole.

Utover investeringsutgifter, blir utlån og kjøp av aksjer, ekstraordinære innbetalinger på utlån, avdrag og mottatte avdrag på etableringslån samt avsetninger til investeringsfond ført i investeringsregnskapet. Samlet sett er investeringsregnskapet gjort opp i 0,- i 2010.

2.6 Sluttord

Årets resultat er økonomisk sett et bedre resultat enn det forutgående for Nordre Land kommune. Et eksempel i den sammenheng er størrelsen på netto driftsresultat slik det framkommer. Dette må imidlertid dessverre nyanseres noe, da arbeidskapitalutviklingen er den dårligste i "nyere tid". Arbeidskapitalen sier noe om forholdet mellom tilgang og bruk av eksterne midler og da dette viser et minus med over 20 millioner kroner er det en størrelse som ikke bør overses. En negativ utvikling over tid har virkning på likviditeten og kommunens evne til å møte og håndtere sine forpliktelser. Det er isolert sett positivt at vi har valgt og "evnet" å benytte egne midler i den størrelsesorden vi har gjort ift. rehabiliteringen

av Dokka barneskole, men det er alltid avgjørende viktig å balansere forbruket mot behovet for likviditet etc.

2009 var et svært turbulent år i verdensøkonomien. Blant annet medførte dette et historisk lavt rentenivå som har vart også inn i 2010 og for en kommune som vår med mye gjeld bidro dette i vesentlig grad til resultatet. Med en stadig økende gjeldsmasse og varsler om en trinnvis normalisering av rentenivået, er det viktig å være forberedt på ”nye” tider.

Regnskapet framkommer med en samlet mindreforbruk på kr 8 063 155,24. I dette mindreforbruket ligger et framførbart ”selvkostunderskudd” på kr 1 172 662,-. Fremføringen av merforbruket på selvkostområdet avløp reduserer mindreforbruket tilsvarende. Utestående tilknyttet Spåtind RA inngår i de nevnte kr 1,1 mill, med de usikkerheter som er følger av dette i og med at saken ikke er avsluttet.

Til tross for enkelte negative avvik mellom budsjett og regnskap hos enkeltenheter i 2010, er hovedkonklusjonen at det på de fleste og sentrale områder er det utvist svært god budsjettstyring. Innføring av nytt styringssystem er et stikkord der det også knytter seg store forventninger til i forhold til framtidige gode resultater både økonomisk og kvalitetsmessig.

Kommunen har gjennom år hatt et jamt bra inntektsnivå. Gjennom de sist forutgående år fram til 2010, dog med unntak av 2008, skjedde det en gledelig styrking av fondssida. Dette var også lenge påkrevd og nødvendig da en særdeles aktiv bruk av fondsreservene til enkeltbevilgninger i budsjettperiodene bak oss hadde forsterket en negativ utvikling av disponible frie midler sett over tid. Turbulente økonomiske tider viser også tydelig hvor viktig det er å ha et ”anstendig” nivå av fondsreserver. Dette for å trygge opprettholdelse av nivået på våre tjenester, i tillegg til at det er rentebærende kapital som uansett bidrar positivt til vår økonomi. Likviditetsmessig er vi nå der at vi må ta opp lån stadig tidligere på året, fondsmidlene trekkes i stor grad på for å ivareta de ”daglige” betalingsforpliktelser og en tett dialog med skatteavdelingen ift. overføring av skatteinntektene tidligere enn standard rutiner tilsier, har vist seg påkrevd. Dette betyr også at vi framover løpende må vurdere om vi har råd til å ha midler alternativt plassert, jfr. det som tidligere er vist ift. finansforvaltningen.

Det generelle disposisjonsfondet og ubundet investeringsfond er nær oppbrukt som følge av en rekke enkeltbevilgninger de siste årene. Fondskapitalen er nå kr 62 618 242,93. Av dette er det generelle disposisjonsfondet kr 5,266 mill og det udisponert ubunden investeringsfondet er kr 1,940 mill.

Lånegjelda vår har for første gang passert 300 millioner kroner, økning på drøye 20 millioner, hvilket betyr at vi er stadig mer sårbare i forhold til renteøkning.

Pensjonsområdet forsetter å være en stor usikker variabel for oss. Utfordringene er beløpenes størrelse og tidspunktet de blir klare på fra KLPs side.

Som tidligere understreket er det god budsjettstyring i de enkelte enheter som er og blir grunnlaget for en sunn økonomi i Nordre Land kommune framover. Tjenestetilbudet som kommunen ønsker å gi tilpasses de økonomiske rammene som kommunen til en hver tid står overfor. Tilpassingen må gjelde både omfang og kvalitet og må tilpasses kommunens samlede finansielle situasjon.

Til tross for at disse forhold må påpekes skal det til slutt understrekes at flere økonomiske parametere tross alt er positive og dette er et godt grunnlag å bygge videre på. Handlingsregler og styringsparametere er politisk bekreftet gjennom året og er gode verktøy i framtidige budsjettprosesser.

Geir Steinar Loeng
kommunalsjef

3. Redegjørelse for likestilling

Nordre Land kommune vedtok i kommunestyret 11. mars 2008 en arbeidsgiverpolitikk med det formål å medvirke til:

- * et positivt omdømme for å sikre tilstrekkelig bemanning med rett kompetanse
- * at vi oppfattes som en arbeidsgiver som fremmer mangfold og inkludering
- * at medarbeiderne motiveres til kreativitet og læring
- * at organisasjonen har vilje og kraft til å gjennomføre endringer
- * helsefremmende arbeidsplasser hvor det er arbeidsglede og vi gjør hverandre gode, og tar et helhetlig ansvar for miljøet
- * samsvar mellom kompetanse, myndighet og ansvar
- * å utvikle gode ledere som stiller krav, veileder og støtter (coachende ledelse)
- * at tjenestene våre har høy faglig kvalitet og god tilgjengelighet

I vår praktisering av politikken skal verdiene åpen, offensiv og ansvarlig være normgivende.

3.1 Kjønnbalanse

Tallene viser at det totalt i Nordre Land Kommune er fast ansatt 21 % menn og 79 % kvinner. Dette er samme prosentdel som 2009. Det er en klar overvekt av kvinner innen barnehage, familie og helse, omsorg- og rehabilitering og skole/voksenopplæring. Andelen menn er i overvekt innen plan/næring og teknisk drift og eiendom.

På ledernivå er det totalt sett en overvekt av kvinner. Andelen kvinner er 70 % og andelen menn er 30 %. I rådmannsgruppen som består av 5 personer er det 2 kvinner og 3 menn, dette utgjør en andel på 40 % for kvinner og 60 % for menn. Dette er samme prosentandel som for 2009.

Kjønnbalanse per enhet Nordre Land kommune - fast ansatte							
Enhet	Antall menn	Antall kvinner	Sum	% Menn 2010	% Kvinner 2010	% Menn 2009	% Kvinner 2009
Stab/støtte/rådmannsgr.	12	18	30	40 %	60 %	39 %	61 %
Familie/helse/sosial (NAV)	9	47	56	16 %	84 %	15 %	85 %
Barnehager	0	67	67	0 %	100 %	0 %	100 %
Skole/voksenopplæring/flyktingtj	28	82	110	25 %	75 %	24 %	76 %
Kultur/kulturskole	10	10	20	50 %	50 %	52 %	48 %
Plan/næring/TDE	58	34	92	64 %	36 %	61 %	39 %
Omsorg og rehab.	14	233	247	5 %	95 %	5 %	95 %
Ledernivå							
Totalt	11	26	37	30 %	70 %	28 %	72 %
Rådmannsgruppe	3	2	5	60 %	40 %	60 %	40 %
Enhetsledere	4	9	13	30 %	70 %	23 %	77 %
Øvrige personalledere	4	15	19	21 %	79 %	24 %	76 %

I totalsummen er det antall personer fast ansatt som er tellet (ikke årsverk). Sortert på enhet kan samme person være tellet to/flere ganger dersom de arbeider flere steder.

Nordre Land Kommune har i sin tilsettingsprosedyre nedfelt at begge kjønn ønskes representert på arbeidsplassene. Tilsetninger skjer etter kvalifikasjonsprinsippet, men i henhold til Hovedtariffavtalens bestemmelser § 2.2 skal det når begge kjønn står kvalifikasjonsmessig likt, foretrekkes kvinnelig søker når dette kjønn er underrepresentert.

3.2 Likelønn

Å utarbeide sammenlignbare tall i forhold til gjennomsnittslønn per årsverk kan gjøres på flere måter. Vi har valgt i første rekke å gruppere dette ut i fra enheter i kommunen, hvor personalledere er holdt adskilt. Å gruppere enhetsvis gir et lite nyansert bilde i forhold til type utdanning, funksjon og ansvar. Vi har derfor også sett på enkelte grupper ansatte i forhold til type utdanning.

3.2.1 Gjennomsnittslønn per årsverk

Totalt sett er det en lønnforskjell på 8,9 % i menns favør. Dette er en nedgang på 3,2 % fra 2009. Lønnsforskjellen i menns favør er størst innen enhet familie/ helse/ sosial (NAV) og skole/ voksenopplæring.

På ledernivå er det totalt sett en forskjell på 1,3 % i kvinners favør. Dette har snudd fra 10,6 % i menns favør i 2009. På enhetsledernivå inkludert rådmannsgruppen er forskjellen på 7,6 % i menns favør, mens det for personalledere uten enhetsledere og rådmannsgruppen er en forskjell på 12,1 % i kvinners favør.

Gjennomsnittslønn per årsverk						
Gjennomsnittslønn	M	K			Diff. i menns favør	Diff. i menns favør
					2010	2009
Alle ansatte	kr 406 141	kr 370 025			8,9 %	12,1 %
Enhet						
Stab/støtte	kr 428 850	kr 398 191			7,1 %	13,7 %
Familie/helse/sosial (NAV)	kr 447 559	kr 400 870			10,4 %	7,4 %
Barnehager		kr 347 230				
Skole/voksenopplæring/flyktingtj.	kr 468 507	kr 394 339			15,8 %	8,2 %
Kultur/kulturskole	kr 348 666	kr 354 416			-1,6 %	12,7 %
Plan/næring/TDE	kr 383 363	kr 396 481			-3,3 %	5,9 %
Omsorg og rehab.	kr 321 403	kr 346 541			-7,3 %	7,9 %
Ledernivå						
Alle ledere totalt	kr 494 018	kr 500 498			-1,3 %	10,6 %
Alle ledere totalt u/rådmann	kr 481 625	kr 500 498			-3,7 %	6,8 %
Enhetsleder inkl. rådmannsgruppe	kr 576 286	kr 532 663			7,6 %	15,6 %
Enhetsledere + kommunalsjefer	kr 551 500	kr 532 663			3,4 %	12,1 %
Personalledere	kr 411 750	kr 468 333			-12,1 %	-3,3 %

3.2.2 Gjennomsnittslønn hos fast ansatte sett i forhold til PAI-koder

Kommunenenes sentralforbund, KS, samler inn lønnsdata for arbeidstakere i kommuner. Disse data samles i en egen database som kalles PAI-registeret (Personal Administrativt Informasjonssystem). Statistikken brukes blant annet til å belyse lønns- og personalspørsmål i kommunesektoren.

Statistikk i forhold til PAI-koder gir oss mulighet til å sammenholde lønn i sammenlignbare stillinger. Vi har valgt å ta med noen flere grupper i 2010 enn i 2009, dette er grunnen til at det på noen grupper ikke er sammenlignet med 2009.

Utdanning høyere grad

Det er 15 ansatte som er registrert i PAI-kode kategori 1, kode 103- 199, utdanning på universitets- og høyskolenivå, høyere grad. Av disse er 8 kvinner og 7 menn. Tallene her viser at det er en lønnsdifferanse på 23 % i menns favør. Dette er en økning på 7 % fra 2009.

Høgskole 4 år eller mer			
Menn	Kvinner	Diff. 2010	Diff. 2009
kr 563 571	kr 456 977	23 %	16 %

Vi gjør oppmerksom på at flere personer med høyere utdanning ligger inne i andre kategorier i PAI-systemet. For eksempel ligger adjunkter og visse typer spesialutdanning i andre grupper i systemet.

Skoleverket

For ansatte i skoleverket som ligger inne i PAI-kode kategori 2, kode 203-263, adjunkt og cand.mag viser tallene at lønnsdifferansen fortsatt er på 2 %, uforandret fra 2009.

Hvis en ser på ansatte i skoleverket med lærerutdanning og tilsvarende med PAI-kode kategori 3, kode 309-324, så har lønnsdifferansen økt til 4 %.

Vi har også her valgt å ikke inkludere ledere (rektorer og inspektører), da det blir uforholdsmessig i forhold til resterende ansatte.

Adjunkt og cand.mag i skoleverket			
Menn	Kvinner	Diff. 2010	Diff. 2009
kr 428 375	kr 420 246	2 %	2 %
Lærer(høg)skole og tilsvarende			
Menn	Kvinner	Diff. 2010	Diff. 2009
kr 420 793	kr 405 700	4 %	2 %

Folkeskole

For ansatte med PAI-kode 915 og 950, 7-årig folkeskole eller framhaldsskole og ungdomsskole/ middelskole/ realskole, er lønnsdifferansen på 3 % i menns favør.

Folkeskole og ungdomsskole/ middelskole/ realskole		
Menn	Kvinner	Diff. 2010
kr 318 951	kr 309 598	3 %

Helse og omsorg- fagarbeidere

For ansatte innen helse og omsorg, med PAI- kode 403, 413, 414, 415 og 436, fagarbeidere og hjelpepleiere, viser tallene en lønnsdifferanse på 2 %. Dette kan forklares med spenn i ansiennitet.

Fagbrev/ hjelpepleier		
Menn	Kvinner	Diff. 2010
kr 335 298	kr 327 563	2 %
Antall menn	Antall kvinner	Totalt
4 stk	127 stk	131 stk

3.3 Arbeidstid

3.3.1 Gjennomsnittlig stillingsstørrelse

Gjennomsnittlig stillingsstørrelse fast ansatte	M	K	Diff. i menns favør 2010	Diff. i menns favør 2009
Totalt alle ansatte	77,07 %	71,16 %	7,7 %	6,6 %

3.3.2 Heltid - deltid

Det ble i 2008 gjennomført en spørreundersøkelse i forbindelse med uønsket deltid. Resultatene av den kan kort oppsummeres slik:

Det ble sendt ut spørreskjema til 317 ansatte.

142 ansatte/ 45 % har svart at de ønsker større stilling.

74 ansatte/ 23 % har svart at de ikke ønsker større stilling.

101 ansatte/ 32 % har ikke svart.

De som ikke ønsker større stilling, har forholdsvis stor stilling i dag og oppgir personlige og familiære forhold som grunn.

50 ansatte ønsker 100 % stilling, 50 ansatte ønsker mellom 80-99 % stilling.

Blant annet på bakgrunn av denne spørreundersøkelsen ble det i Formannskap for administrative saker 22.04.2009 vedtatt retningslinjer for reduksjon av uønsket deltid.

Mål:

Nordre Land kommune har redusert antall uønskede deltidsstillinger med 50 % innen utgangen av 2012.

Alle faste stillinger i Nordre Land kommune skal være pensjonsgivende, minimum 40 %; med unntak av enkelte stillinger forbeholdt studenter og pensjonister.

Delmål:

Redusert antall ansatte med stillingsstørrelse under 40 % til:

31.12.2009: 30

31.12.2010: 20

31.12.2011: 10

31.12.2012: 0

Det vises for øvrig til vedtaket i sin helhet.

Det er ved utgangen av 2010 registrert 31 faste stillinger som er mindre enn 40 %, og som vi antar ønsker utvidelse. Av disse er 29 kvinner og 2 menn. Delmålet for 2010 er således ikke oppnådd, men det har vært en tydelig nedgang, mot 40 stillinger i 2009.

3.4 Seniorpolitiske satsninger

Det ble 22.04.2009 vedtatt retningslinjer for seniortiltak. Intensjonen med disse retningslinjene er:

1. Vi har ledere som etterlever verdier og holdninger i arbeidsgiverpolitikken
2. Vi har gode ledere som ser ressursene i seniorene
3. Seniorene blir verdsatt av ledere og kolleger
4. Seniorene ønsker å fortsette i jobb ut over 62 år
5. Vi beholder og nyttiggjør verdifull kompetanse
6. Vi tilrettelegger for å redusere/unngå fysisk og psykisk slitasje
7. Vi tilrettelegger etter individuelt behov, uavhengig av alder
8. Seniortiltakene gir et positivt økonomisk bidrag til helheten

I forbindelse med disse retningslinjene gis det mulighet for å inngå senioravtale med ansatte som ikke tar ut avtalefestet pensjon – AFP fra fylte 62 år:

a) For arbeidstakere som fyller 62 år i løpet av kalenderåret gis det redusert arbeidstid med full lønn tilsvarende 5 arbeidsdager. Fra det året de fyller 64 og fram til 67 år gis det redusert arbeidstid med full lønn tilsvarende 10 arbeidsdager. Antall fridager gis i henhold til stillingsstørrelse.

Eller:

b) For å redusere slitasje, kan det hvis mulig, tilrettelegges på arbeidsplassen for inntil kr 20.000,- pr. år etter fylte 58 år. Beløpet justeres i henhold til stillingsstørrelse.

Kjønnsfordelingen for slike avtaler ser slik ut:

Senioravtale		
Menn	Kvinner	Totalt
3 stk	11 stk	14 stk
21 %	79 %	100 %

3.4.1 Nedsatt lesetid i skoleverket

For lærere og adjunkter i aldersgruppen 55-59 år gis det 5,8 % nedsatt leseplikt. For de over 60 år er leseplikten nedsatt med 12,5 % i forhold til årsrammen. 18 ansatte gikk under denne ordningen i 2010. Kjønnfordelingen ser slik ut:

Nedsatt leseplikt		
Menn	Kvinner	Totalt
7 stk	11 stk	18 stk
39 %	61 %	100 %

3.4.2 Seniortillegg

Det gis et seniortillegg på kr. 7.000,- per år for ansatte (forhandlet i år 2000, gjelder ikke lærere) for aldersgruppen 64-66 år som ikke tar ut avtalefestet pensjon, AFP. Det er en overvekt av kvinner som har slik tillegg.

Seniortillegg		
Menn	Kvinner	Totalt
5 stk	8 stk	13 stk
38 %	62 %	100 %

4. Rapportering

4.1 Overordnet styringskort

Faktatabell Nordre Land kommune (KOSTRA)	Nordre Land				Oppl	Kom.-gr	Land. u/Oslo
	2007	2008	2009	2010			
Folketall pr 01.01	6720	6636	6680	6672	-	-	-
Prosentvis endring i folketallet	-1,25 % -84stk	+0,66 % +44stk	-0,12 % -8stk	+0,66 % +44stk	-	-	-
Antall årsverk	476	472	486	512	-	-	-
Antall fast ansatte	638	631	675	695	-	-	-
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	1,3 %	-2,3 %	0,7 %	4,4 %	3,4 %	2,6 %	2,3 %
Langsiktig gjeld i prosent av brutte driftsinntekter	194,5	194,5 %	187 %	188,3 %	180,2 %	183,9 %	181 %
Statlige rammeoverføringer i prosent av brutto driftsinntekter	33,4 %	31,5 %	33,0 %	32,4 %	26,4 %	26,9 %	20,5 %
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger	35658	38048	40920	40599	40284	39294	38194
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	25584	26311	26881	29983	34862	38498	38890
Helt arbeidsledige i Nordre Land pr 31.10	1,0 % 37 stk	1,4 % 38 stk	2,4 % 82 stk	1,9 % 66 stk	2,1 %	-	2,7 %
Hvor av unge arbeidsledige (tom 24 år)	13 stk	10 stk	10 stk	9 stk	-	-	-

Samfunnsperspektivet	Data-kilde	Status 2006	Mål 2010	Status 2010
Hvor fornøyd er du med muligheter til å etablere egen virksomhet i din kommune?	IU (1-6)	2,5	4,0	3,4
Hvor fornøyd er du med serviceinnstillingen hos de ansatte i kommunen?	IU (1-6)	3,4	4,0	4,1
I hvilken grad har du tillit til at politikerne i kommunen arbeider for befolkningens beste?	IU (1-6)	2,8	3,5	3,8
Hvor fornøyd er du med hvordan folkevalgte i kommunen lytter til innbyggernes synspunkter?	IU (1-6)	2,8	3,5	3,2
Omdømmet til kommunen	IU (1-6)	3,0	4,5	4,1
Hvor fornøyd er du med utviklingen av kommunesenteret?	IU (1-6)	3,3	4,5	4,0
Hvor fornøyd er du med muligheten til å få arbeid innen rimelig avstand fra hjemmet?	IU (1-6)	-	3,5	3,9
Nettoflytting (innflytting – utflytting)	SSB	69	30	68
Kommunale lærlingplasser	Telling	18	18	17
Valgdeltakelse	Telling	71,4 %	72,8 %	-

Rådmannens kommentarer til samfunnsperspektivet:

Gjennomføring av brukerundersøkelser og innbyggerundersøkelse har vært en stor operasjon, der innbyggerne er utfordret til å gi sin mening av kommunens tjenester. Det var en noe lav svarprosent på innbyggerundersøkelsen (13,4 %), mens noe bedre for brukerundersøkelsene. Erfaringen etter gjennomføringen av innbyggerundersøkelser og brukerundersøkelsene i 2010, er at det ikke var hensiktsmessig å gjennomføre så mange undersøkelser innenfor en tidsbegrenset periode, slik som var tilfelle sommeren 2010. Det vil våren 2011 ble utarbeidet et forslag til ”årshjul” for gjennomføring av de ulike brukerundersøkelsene. Dette vil gjøre at innbyggerne ikke vil oppleve å få mange undersøkelser samtidig.

Nettoflytting (innflytting – utflytting) for gjennom 2010 viser en nettoinnflytting på 68 personer. Fødselsunderskuddet i samme periode er på 25, slik at innbyggertallet pr. 31. 12. 2010 er 6.716 (+ 44 siste år).

Valgdeltakelsens status gjelder stortingsvalget 2009. Neste valg er i 2011, og det rapporteres derfor ikke status for 2010.

Medarbeiderperspektivet	Data- kilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Kortidsfravær (i arbeidsgiverperioden)	VISMA	1,8 %	1,5 %	1,8 %
Langtidsfravær (ut over arbeidsgiverperioden)	VISMA	8,9 %	6,5 %	6,5 %
I hvilken grad er du fornøyd med nærmeste leder (gjennomsnittet for NLK som helhet)?	MU (1-6)	(*ny)	4,4	4,4
Hvor fornøyd er du med din arbeidssituasjon?	MU (1-6)	(*ny)	4,5	4,6

Rådmannens kommentarer til medarbeiderperspektivet:

Sykefraværet utvikler seg totalt i positiv retning, og følger trenden på landsbasis. Dette kan ha sammenheng med at sentrale myndigheter har fokus på dette arbeidet og gjennom lovendringer som har lagt føringer for tettere og raskere oppfølging av sykmeldte. NAV gir informasjon og opplæring til leger og andre som har viktige roller i dette arbeidet.

I Nordre Land er sykefraværet redusert med 2,4 prosentpoeng for langtidsfraværet; fra 8,9 % til 6,5 %. Korttidsfraværet er uendret fra 2009, men er fortsatt på et nivå tilsvarende den langsiktige målsettingen. For langtidsfraværet er også målsettingen nådd. Det blir i fortsettelsen viktig å ikke bruke måloppnåelsen som en sovepute, men fortsette det gode arbeidet med bl.a. sykefraværsoppfølging.

Kommunen har lenge hatt gode systemer for sykefraværsoppfølging. Det gode samarbeidet mellom bedriftshelsetjenesten, NAV og kommunen gir nå gode resultater. Det er også etablert faste møter mellom legene, NAV og HMS-rådgiver. Dette har hatt god effekt for oppfølgingsarbeidet. En annen tydelig suksessfaktor er at attføringsmøtene holdes ute på arbeidsplassene, der lederne kommer i dialog med både bedriftslege, IA-rådgiver og HMS-rådgiver. Kommunen benytter seg av virkemidlene som finnes i NAV, spesielt tilretteleggingstilskudd.

Medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført i første halvår og svarprosenten var høy. Den ligger på nesten 78 % av de 677 ansatte. Resultatene skal selvsagt ikke overfortolkes. Avvikene fra landsgjennomsnittet er veldig små.

Undersøkelsen viser at ansatte i Nordre Land kommune er et lite hakk mer tilfreds enn landsgjennomsnittet. På en skala fra 1-6 gir de ansatte totalt gjennomsnittskaracteren 4.5. Landssnittet er 4.4.

Når de ansatte alt i alt skal si hvor fornøyde de er med *arbeidssituasjonen* sin, gir de i gjennomsnitt karakteren 4.6. Landsgjennomsnittet ligger på 4.5. Tilfredsheten med organiseringen av arbeidet ligger et lite hakk over landsgjennomsnittet (4.5 mot 4.4), mens de ansatte er like fornøyde som landsgjennomsnittet når det gjelder innhold i jobben og de fysiske arbeidsforholdene.

Ansatte i kommunen er også mer stolte av arbeidsplassen sin (4.8) enn landsgjennomsnittet (4.7), og det samme gjelder tilfredsheten med systemer for lønns- og arbeidstidsordninger (4.0 mot 3.9) og tilfredshet med overordnet ledelse, dvs. rådmann og rådmannsledelsen (4.0 mot 3.8).

Når det gjelder mulighetene for faglig og personlig utvikling (4.2) og tilbudet om og oppfølgingen av medarbeidersamtaler (4.7) ligger Nordre Land på landsgjennomsnittet

De ansatte scorer i gjennomsnitt sin nærmeste leder omtrent på landsgjennomsnittet (4.4 mot 4.5). I spørsmålet om mobbing, diskriminering og varsling svarer de ansatte at kommunen er litt mindre integrerende i forhold til kjønn, etnisk tilhørighet og religion enn landsgjennomsnittet (4.6 mot 4.8).

Økonomiperspektivet	Datakilde	Status 2008	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Forbruk i % av budsjett	Regnskap	100,9 %	98,5	100 %	98,37 %
Netto driftsresultat (i prosent av brutto driftsinntekter)	Regnskap	-2,3 %	0,7	0	4,4 %
Generelle disposisjonsfond (kommunens handlingsrom)	Regnskap	19,4 mill	Ca 5 mill	> 8 mill	5,26 mill

Rådmannens kommentarer til økonomiperspektivet:

Når det gjelder rapportering på forbruksprosent for overordnet styringskort for hele kommunen, henvises til rådmannens innledning i årsmeldingen.

Kommunens regnskap avlegges med et mindreforbruk på kr. 8 mill. I korte trekk kan dette forklares med at resultatene samlet sett har et mindreforbruk på kr. 4,8 mill, resultatet av lønnsoppgjøret for 2010, var at det står udisponert ca. kr. 2.0 mill av budsjettet lønnsavsetning og at pensjonskostnadene (inklusive premieavvik) gav ca. kr. 3,3 mill i mindreforbruk i forhold til budsjetterte pensjonskostnader. For mer utfyllende kommentarer for de enkelte resultateneheters resultater, vises til deres kommentarer senere i dette dokumentet.

Kommunens generelle, tidligere ikke disponerte, disposisjonsfond er pr. utgangen av 2010 på kr. 5,266 mill. Dette gir kommunen et lite handlingsrom for å kunne løse akutte situasjoner som krever finansiering. Videre er det liten mulighet for å kunne gjennomføre driftsprosjekter og midlertidige prosjekter, på siden av den ordinære tjenesteproduksjonen, da finansiering av disse tiltakene ikke kan gjøres via disposisjonsfondet. Til tross for at disponibelt

disposisjonsfond fortsatt er mindre enn ønskelig, har fondets kapital ikke svekket seg vesenlig gjennom 2010. Arbeidet med å øke fondet bør fortsette.

Regnskapsmessig oversikt over fellesinntekter og fellesutgifter

Ansvar:	Budsjett 2010	Regnskap 2010	Forbruk i %
Totalt	Tall i 1000	Tall i 1000	
81111- Skatter	-115.726	-118.428	102
81121- Eiendomsskatt	-11.425	-11.474	100
82111- Statlige rammetilskudd	-144.946	-141.946	98
82521- Moms investering	-2.950	-12.558	426
82522- Kompensasjonstilskudd	-2.844	-3.429	121
91111- Renter/omkostninger på lån	3.940	9.041	229
91112- Andre renter/omkostninger	-4.000	-7.747	194
92111- Avdrag på lån	13.300	13.834	104
93111- Disposisjonsfond	7.221	7.788	108
93121- Bundne driftsfond	265	395	149
97111- Overført til invest.regnskap	2.240	12.071	539
99111- Ikke disp. netto dr.res	0	8.063	

Rådmannens kommentarer til felleinntekter og fellesutgifter:

Ansvarene ”skatter” og ”statlige rammetilskudd” må sees i sammenheng, da en merinntekt på skatteinntekter vil gi utslag i reduserte statlige rammetilskudd i form av inntektsutjevningen i inntektssystemet. Samlet sett er skatt og rammetilskudd mottatt som budsjettert. Moms fra investeringsregnskapet har en betydelig merinntekt. Dette skyldes utelukkende rehabiliteringsprosjektet ved Dokka Barneskole. Denne merinntekten ble av kommunestyret disponert til å inngå i finansieringen av investeringsprosjektet ved Dokka barneskole, i form av overføring til investeringsregnskapet. Dette vises ved at det på ansvar 97111 er et merforbruk nær tilsvarende merinntekten på ansvar 82521.

Samlede renteutgifter og renteinntekter gir en merutgift på ca. kr. 0,7 mill. Dette skyldes i hovedsak en lavere avkastning på innskudd og alternativplasseringer, i forhold til budsjettert nivå. Rentenivået har vært lavt gjennom hele 2010, og dette gir seg størst utslag på kommunens lånerente. Til tross for at kommunen har ca. 1/3 av sine lån i fastrentelån, har kommunen likevel dobbelt så mye lån på flytende rente, i forhold til rentebærende papirer / innskudd som gir renteinntekter.

4.2 Sentraladministrasjonen

Faktatabell tjenesten	Nordre Land				Oppl	Kom.-gruppe	Landet u/Oslo
	2007	2008	2009	2010			
Lønn administrativ styring og fellesutgifter i % av totale lønnsutgifter	6,8	6,3	10,9	5,9	7,9	5,8	7,2
Netto driftsutgifter pr. innbygger til adm. styring og fellesutgifter	3.243	3.288	4546	4183	3978	3600	3598
Brutto driftsutgifter til politisk styring og kontrollorganer i kr. pr. innbygger	472	460	447	405	458	369	328
Antall brukere overformynderiet	11	13	15	20	-	-	-
Antall unike treff på hjemmesiden, i gjennomsnitt pr dag (ca tall)	-	-	350*	800*	-	-	-

*Med det måleverktøyet vi har i dag får vi ikke ut eksakte tall for unike treff på hjemmesiden. Dette er derfor et beregnet/tolket tall på bakgrunn av antall treff og leverandør av IP-adresser. Inkludert i tallene for netto driftsutgifter pr. innbygger til adm. styring og fellesutgifter inngår pensjonselementet, som et ikke styrbart parameter.

Brukerperspektivet	Datakilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Service, informasjon og forvaltning:				
Score på kommunalt servicenivå, telefon	Forbr.råd	5,9	5,9	-
Score på kommunalt servicenivå, epost	Forbr.råd	3,1	3,5	-
Antall stjerner for hjemmesiden på norge.no	Norge.no	6	6	5
Hvor fornøyd var du med servicetorget?	IU (1-6)	4,5	4,6	4,7
Hvilket inntrykk har du av servicetorget?	IU (1-6)	3,9	4,0	4,4
Hvor fornøyd er du med de internettbaserte tjenestene?	IU (1-6)	-	4,0	4,4
Hvilket inntrykk har du av de internettbaserte tjenestene?	IU (1-6)	-	4,5	4,1
Økonomi og strategi:				
Andel inngående fakturaer betalt innenfor frist	VISMA	85 %	88 %	75 %
Restanser for kommunale krav i % av totalt fakturert	VISMA	5,6 %	5,0 %	6,8 %
Stedlig arbeidsgiverkontroll	SOFIE	6,3 %	5 %	7,0 %
Innkrevingsgrad restskatt	SOFIE	86,9 %	87 %	89,8 %
HR:				
Andel av lønnsutbetalinger uten oppretting	VISMA	99,9 %	99,9 %	99,9 %
Næringsrådgivning:				
Tilfredshet med bistand fra kommunens næringsrådgivere	BU (1-6)	2,5	3,5	-

Enhetsleders kommentar til brukerperspektivet:

Forbrukerrådet har ikke gjennomført undersøkelse av servicenivået i 2010 og det er derfor ikke mulig å presentere resultat på de to øverste måleparametrene.

75 % betalte fakturaer innen fristen:

Dette skyldes i hovedsak at fakturaene (fortsatt) blir liggende for lenge ute på enhetene uten at disse blir attestert og anvist. Vi har ikke oppnådd den forventede bedring siden forrige år, men vi betaler fortsatt relativt beskjedne beløp i morarenter.

6,8 % restanse:

Måltallet ligger noe under det resultat som framkom. Tallene svinger imidlertid gjennom året. Enkelte store restanser er med på å trekke tallet opp i 2010, jfr. f.eks konkursen ved Spåtind.

Stedlig arbeidsgiverkontroll:

Bokettersynshyppigheten viser at skatteoppkreverkontorets kontormessige kontroll av arbeidsgivers regnskaper ligger i rute i forhold til måltallet for hele året.

Innkrevingsgrad restskatt:

Målindikatoren viser totalt innbetalt restskatt pr. 30.06 og er på 89,8 %. Måltallet for 2010 tilsvarer skatteetatens måltall, som er definert pr. denne dato. Innkrevd skatt etter denne dato vil dermed ikke ha et relevant sammenligningspunkt.

Medarbeiderperspektivet	Data- kilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Kortidsfravær (i arbeidsgiverperioden)	VISMA	1,5 %	1,2 %	1,1 %
Langtidsfravær (ut over arbeidsgiverperioden)	VISMA	5,9 %	4,8 %	0,9 %
Hvor fornøyd er du med din arbeidssituasjon?	MU (1-6)	(*ny)	4,5	4,6

Enhetsleders kommentar til medarbeiderperspektivet:

Korttidsfraværet er litt lavere enn i 2009, og litt bedre enn målsettingen for 2010.

Langtidsfraværet er lavt, mye bedre enn å fjor og mye bedre enn måltallet. Men imidlertid må det bemerkes at enheten, med sine forholdsvis få ansatte er veldig sårbare ved prosentberegninger, da en langtidssykemelding vil gi forholdsvis store utslag på fraværsprosenten.

Medarbeiderundersøkelsen viser at ansatte i Sentraladministrasjonen er et lite hakk mer tilfreds med sin arbeidsplass enn landsgjennomsnittet. På en skala fra 1-6 gir de ansatte arbeidsplassen sin gjennomsnittskarakteren 4,6. Landssnittet er 4,4.

Økonomiperspektivet	Datakilde	Status 2008	Status 2009	Status 2010
Forbruk i % av budsjett	Regnskap	92,62 %	119,23 %	75,46 %

Ansvar:	Budsjett 2010	Regnskap 2010	Forbr. %	Vurdering av budsjettsituasjonen og avvik
Totalt sentraladministrasjonen	32 143 000	24 255 970,03	75,46	
111. Politiske utvalg	<u>3 316 951</u>	<u>3 430 812,01</u>	103,43	Skyldes høyere aktivitet i div. styrever, råd og utvalg.
119. Tilleggsbevilgning	<u>6 101 469</u>	<u>3 957 629,68</u>	64,86	Skyldes ubrukte budsjettreserver til lønnsjustering.
121. Sjefskontor	<u>3 269 451</u>	<u>4 439 513,70</u>	135,79	Skyldes organisatoriske endringer som ikke er budsjettjustert.
123. Organisasjonsavdelingen	<u>7 809 430</u>	<u>7 732 497,46</u>	99,01	
124. Forvaltningsavdelingen	<u>15 474 399</u>	<u>14 012 281,42</u>	90,55	Prosjektert oppstart av tiltak vil først skje 2011. Gjelder primært Helsenett.
125. Fellesutgifter	<u>1 636 300</u>	<u>917 401,72</u>	56,07	Mindreforbruket skyldes vertskommunetilskuddet til EMA.
127. Overformynderi	<u>36 000</u>	<u>66 454,00</u>	184,59	Aktiviteten bl.a etableringen av mottak for enslige mindreårige asylsøkere førte til økn.
17. Næring	-10 300 000	-11810138,25	114,66	Merinntekter fra salg av konsesjonskraft.
18. Overføring til kirkelige formål	<u>4 679 200</u>	<u>4 703 324</u>	100,54	
19. Pensjonsforhold	0	-3 350 991,16		Skyldes avregning av pensjonskostnader, samt føring av beregnede premieavvik jfr. aktuaroppgaver fra pensjonskassene.

Enhetsleders kommentarer om økonomi:

Den økonomisk "styrbare" driften av sentraladministrasjonen hadde for 2010 en forbruksprosent på 97,5 %. Differanse mellom beregnet avvik på 97,5 % og faktisk avvik på 75,46 %, skyldes i hovedsak, planlagte ikke-iverksatte IKT-utviklingstiltak, udisponerte budsjettreserver på ansvar 119- tilleggsbevilgninger, mindreinntekter på 17 – næring og økte pensjonskostnader på 19 – pensjonsforhold.

Regnskapsmessig har sentraladministrasjonen et mindreforbruk, som skyldes langtidssykmelding, mao. i hovedsak ref. sykkelønn, større og mindre besparelser på ordinære driftsposter og gebyrinntekter utover budsjettet.

Enhetsleders øvrige kommentarer til den generelle driften:

Målsettinger

- Videreutvikle kommunens digitale tjenester på nett (I-nett)
- Oppgradere kommunens IKT-plattform
- Videreført kurset "Kommunikasjon for ledere" for nye ledere
- Ha gjennomført lederutvikling og ansattdag
- Tilsatt lærlinger i det nye *helsearbeiderfaget* og tilby lærlingeplasser i tråd med etterspørsel.
- Kvalitetskommuneprogrammet – delprosjekter
- Gjennomføre medarbeiderundersøkelse
- Utarbeide lederutviklingsplan
- Utarbeide retningslinjer for personaldokumentasjon
- Nytt tidsregistreringssystem (rådhuset + adm i OR)

Måloppnåelse

I den årlige evaluering av offentlige nettsider i Norge fikk Nordre Land kommune terningkast 5. Dette var litt svakere måling enn sist år, men vi er fortsatt blant de beste kommunene i Oppland og kommer relativt bra ut også på landsbasis. Som et ledd i satsning på nett er elektroniske skjema et viktig selvbetjeningstilbud. Ved utgangen av året hadde vi på plass en fullelektronisk løsning for mottak og behandling av barnehagesøknader. Det kommende året vil vi forsøke å få flere elektroniske søknader ut på våre nettsider og da helst med direktekoblinger inn i fagsystemer.

IKT har foretatt nødvendig oppgradering av sentral teknisk infrastruktur, lokalt og mot regionen. Hjemmekontorløsning er på plass og utvikles/tas i bruk i takt med behov.

Seniorpolitiske tiltak ble vedtatt med virkning fra juli 2009, og skal evalueres etter to år. Det tok imidlertid noe tid før tiltakene ble kjent og tatt i bruk, men det er inngått flere avtaler gjennom året.

"Kommunikasjon for ledere" er videreført lokalt for ny målgruppe, fagledere og hovedtillitsvalgte; dette tilbudet vil vi fortsette å gi, også til andre grupper, f. eks. sentrale politikere. Det er gjennomført lederutviklingstiltak for alle ledere, og seminarer hvor både ledere, verneombud og hovedtillitsvalgte deltar. Lederutviklingsplan har vært under arbeid, og vil danne grunnlag for lederopplæring og ledertrening framover.

Ansattdag ble gjennomført med god deltakelse i august måned på campingplassen, med underholdning av LOMSK, aktiviteter og god mat fra kjøkkenet på Landmo.

Vi har innfridd intensjonsavtalen om inntak av lærlinger. Vi har tatt inn lærling i feierfaget og lære kandidat i veg- og anleggsgfaget; dette er nye områder for oss.

Kvalitetskommuneprogrammet (KKP) har fortsatt i 2010 med de samme delprosjektene som tidligere. Vi har arrangert seminar med fokus på arbeidstidsordninger og heltid/deltid, for å få i gang gode delprosjekter på dette området.

Faggruppe HR/Lønn har utarbeidet dokument for personaldokumentasjon, for å få en god og ensartet praksis i hele organisasjonene, i tråd med lover og forskrifter på området.

Vi har tatt i bruk og gjennomført opplæring i nytt tidsregistreringssystem, med registrering på PC.

Medarbeiderundersøkelser ble gjennomført våren 2010, hvor noen av spørsmålene er tatt inn i medarbeiderperspektivet i styringskortene. Vi fikk en totalt en god score, i samsvar med eller litt i overkant av landet for øvrig. Resultatene er gjennomgått med alle ledere, og rådmannen har gitt alle enheter bestillinger i forhold til de områder det bør arbeides videre med fram mot neste undersøkelse, i 2012.

Kommentarer

Kommuneorganisasjonen hadde 512 årsverk i 2010, fordelt med 21 % menn og 79 % kvinner. 12 ansatte ble uførepensjonert i 2010, 11 ansatte gikk av med avtalefestet pensjon og alderspensjon.

Det er behandlet 198 delegerte tilsettingssaker i 2010, med 775 søkere.

HMS og oppfølging av sykmeldte

Faggruppe HR har på vegne av rådmannen ansvar for HMS-systemet for hele organisasjonen. Kommunen har en bra vernetjeneste, med tilknytning til Land bedriftshelsetjeneste, IA-rådgiver fra NAV, egen HMS-rådgiver i deltidstilling og godt skolerte verneombud.

Videre har kommunen lenge hatt et bra system for sykefraværsoppfølging og utvidet bruk av egenmeldinger; og sykefraværet er redusert med 18,9 % siste året, fra 10,6 til 8,6 %.

Årsakssammenhenger i forbindelse med sykefravær er mange og kompliserte, men vi har tro på at god ledelse og dialog er positivt. Vi satser derfor på lederopplæring generelt og kommunikasjon spesielt.

Attføringsutvalget har møtene sine ute på arbeidsplassene slik vi planla i 2008, slik at lederne får god hjelp til forebyggende tiltak og oppfølging av sykmeldte. HMS-rådgiver i faggruppe HR gir mer direkte lederstøtte enn tidligere. NAV og Land BHT er gode støttespillere i dette arbeidet, og vi benytter tilretteleggingsmidler og andre virkemidler i NAV i stadig økende grad. Systematisk arbeid over tid vil føre til økt nærvær, dette krever at vi har fokus på arbeidet og tilstrekkelige ressurser.

Etikk

I arbeidsgiverpolitikken vår setter vi fokus på at kommunen driftes etter etiske standarder og et sunt skjønn, hvor verdiene og holdningene i arbeidsgiverpolitikken er rammene. De etiske retningslinjer gjøres kjent for alle ansatte i forbindelse med tilsetting og introduksjonsdag for nytilsatte. Vi har siste året hatt etikk som tema i ledermøter og personalseminar, hvor temaet er belyst og etiske dilemmaer er drøftet, og det er vurdert endringer i retningslinjene. Forslag til reviderte retningslinjer skal behandles politisk i 2011. Det oppfordres til at etikk jevnlig settes på dagsorden i personalmøter, hvor ansatte kan reflektere over egen praksis.

4.3 Dokka barneskole

Faktatabell tjenesten	Nordre Land			
	2007	2008	2009	2010
Antall elever	389	364	370	371
Årsverk lærere	29,43	31,38	30,17	24,64
Årsverk assistenter	6,46	5,76	7,05	8,63
Antall barn SFO	104	95	98	106
Antall årsverk SFO	-	2,69	3,48	2,89
Andel som benytter leksehjelp	-	-	-	143
Andel elever som mottar spesialundervisning:				
1. trinn	6,5 %	2,6 %	3,3 %	2,2 %
2. trinn	3,5 %	13,0 %	2,6 %	6,6 %
3. trinn	0	3,5 %	13,0 %	5,1 %
4. trinn	6,0 %	4,2 %	3,5 %	12,5 %
5. trinn	10,4 %	7,5 %	8,3 %	5,2 %
6. trinn	6,2 %	10 %	7,5 %	10,2 %
7.tinn	5,8 %	7,7 %	10 %	7,2 %

Brukerperspektivet	Datakilde	Hele landet	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Grad av trivsel på skolen (spm 2 i EU)	EU (1-5)	4,3	4,3	4,3	4,4
Elever som har blitt mobbet på skolen (spm 33)	EU (1-5)	1,4	1,5	1,3	2,0
Elever som opplever at læreren forteller hva eleven må gjøre for å bli bedre i fagene (spm 20)	EU (1-5)	3,5	3,8	4,0	3,7
Trives du sammen med lærerne dine? (spm 5)	EU (1-5)	4,0	4,2	4,1	4,3
Hører skolen på elevenes forslag (spm 40)	EU (1-5)	3,6	3,0	3,6	4,0
Andel foreldre som er helt eller delvis enig i at de blir godt informert om barnets skolefaglige utvikling	FU (1-5)	-	-	Ny	100
Andel av forelder som er helt eller delvis enig i at skolens ledelse og lærerne håndterer mobbing av elevene på en god måte	FU (1-5)	-	-	Ny	68
Andel elever som føler trygghet på skoleskyss/skolevei	Egen BU (i %)	Ny	-	Ny	96
Andelen av elever som får spesialundervisning som når avklarte mål i IOP	IOP	Se kommentar			
Andel elever som får spesialundervisning	KOSTRA	7 %	6,2 %	7 %	-
Grad av tilfredshet med åpningstider SFO	BU (1-6)	5,1	(*ny)	5,0	5,2
Hvor stor grad har du inntrykk av at ditt barn trives på SFO?	BU (1-6)	4,9	(*ny)	5,0	5,1

Enhetsleders kommentar til brukerperspektivet:

Elevundersøkelser, foreldreundersøkelse og egen brukerundersøkelsen er nå gjennomført. Når det gjelder foreldreundersøkelsen er det 68 % som er helt eller delvis enig at skolen håndterer mobbing på en god måte, mens 38 % er verken enig eller uenig i skolens håndtering av mobbing.

Det blir årlig gjennomført en nasjonal elevundersøkelse på 7. trinn, som omfatter spørsmål om opplevd trivsel og grad av opplevd mobbing. Undersøkelsen våren 2010 viser at elevene i overveiende grad trives på skolen. Resultatene ligger over landsgjennomsnittet. Andel som opplever mobbing, har likevel økt fra våren 2009. Skolen har gjennom hele skoleåret jobbet aktivt med denne utfordringen, og satt i gang tiltak på individnivå og systemnivå. Dette arbeidet fortsetter på Dokka ungdomskole, blant annet gjennom de sosialfaglige veilederne.

2. trinn	Datakilde	Hele landet	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Lesing	Lesetest	20,6 %	18,4 %	19 %	12,45 %
Regning	Regnetest	20,0 %	22,2 %	20,0 %	15 %

Enhetsleders kommentar til lesing og regning på 2. trinn:

Rapporteres i % på de som er på eller under kritisk grense. Resultatet er særdeles godt. Vi har langt bedre resultat enn det målene tilsier.

Mestringsnivå	Hele landet			Status 2009			Mål 2010			Status 2010		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
Lesing 5 trinn	26,5	46,6	26,9	18,6	62,8	18,6	20	55	25	35,7	44,6	19,6
Regning 5. trinn	27,5	46,6	26,1	26,1	41,3	32,6	23	52	25	28,1	43,9	28,1
Engelsk 5. trinn	24,6	50,8	24,5	20,5	61,4	18,2	23	52	25	23,6	54,5	21,8

Enhetsleders kommentar til lesing og regning på 5. trinn:

Fortsatt har vi for stor andel av elevene på mestringsnivå 1 og 2, mens vi ønsker flere på nivå 3. Lesekurs og satsing på ØLU (Økt Lærings Utbytte) har vi tro på skal bedre nivået i lesing slik at vi får færre elever på nivå 1.

Medarbeiderperspektivet	Datakilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Kortidsfravær (i arbeidsgiverperioden)	VISMA	1,9 %	1,5 %	1,4 %
Langtidsfravær (ut over arbeidsgiverperioden)	VISMA	9,1 %	7,5 %	8,8 %
Hvor fornøyd er du med din arbeidssituasjon?	MU (1-6)	(*ny)	4,5	4,2

Enhetsleders kommentar til medarbeiderperspektivet:

Målet for kortidsfraværet er nådd. Langtidsfraværet fortsatt stort, men har gått noe ned siden 2009. De fleste som har hatt langtidsfravær er nå enten ute av arbeid eller friskmeldt. Det er satt inn tiltak for å bedre arbeidssituasjonen på DBS. Vi har hatt bedriftshelsetjenesten på besøk flere ganger, bl.a. i forbindelse med risikovurderinger eller for å bedre arbeidsmiljøet etter ombygging. Det er også leid inn ekstern hjelp som skal jobb på hvert team. Dette arbeidet starter nå i vår og fortsette neste skoleår. Utgiftene dekkes av NAV.

Økonomiperspektivet	Datakilde	Status 2008	Status 2009	Status 2010
Prosentvis avvik mellom budsjett og regnskap	Regnskap	97,54 %	97,2 %	98,99 %

Ansvaret	Budsjett 2010	Regnskap 2010	Forbruk i %	Vurdering av budsjettsituasjonen og avvik
Totalt 1221 Dokka barneskole	21 157 500	20 943 076	98,99 %	
122111 DBS	20 913 008	20 885 194	99,87 %	
122112 DBS/SFO	243 992	57 882	23,72 %	

Enhetsleders kommentar til økonomiperspektivet:

DBS har en moderat vikarinneleie, samt at vi ikke har investert i noe nytt utstyr i 2010. Etter flere år med underskudd på SFO går vi nå i pluss, grunnet god kontroll på ressursbruken samt økte inntekter på brukerbetaling.

Enhetsleders øvrige generelle kommentarer til driften:

Antall fremmedspråklige øker. Dette er elever som krever tett oppfølging i en periode til språket er på plass. Enkeltelever vil ha behov for oppfølging resten av skoletida.

Etter en krevende ombygningsperiode er nå situasjonen tilnærmet normal. Vi har et stadig fokus på å bedre arbeidsmiljø både for ansatte og elever.

Prosjektet "Lære å lære" ligger fortsatt i startgrova. Skolen forventer positive resultater på sikt i forhold til dette prosjektet.

Det sosialfaglige prosjektet har gått inn i sitt siste prosjektår og viser stadig gode resultater. Avsluttende projektrapport vil bli lagt fram senhøsten 2011. Tjenesten fyller et stort behov og er absolutt berettiget. Skolen er veldig fornøyd med vedtaket om videreføring gjennom opprettelse av to faste stillinger.

4.4 Torpa barne- og ungdomskole

Faktatabell tjenesten	Nordre Land			
	2007	2008	2009	2010
Antall elever	223	223	217	212
Antall årsverk lærere	23,2	23,6	22	21
Antall årsverk assistenter	-	2,6	2,3	4 *
Antall barn i SFO	26	25	29	29
Antall årsverk SFO	0,95	0,95	1	0,96
Andel som benytter leksehjelp	-	-	-	75 %
Andel elever som mottar spesialundervisning:				
1. trinn	13,3 %	0	0	0
2. trinn	0	13,3 %	0	0
3. trinn	4,0 %	6,6 %	13,3 %	0
4. trinn	15 %	3,8 %	6,6 %	13,3
5. trinn	4,5 %	14,8 %	4,2 %	5,9
6. trinn	5,8 %	4,3 %	11,0 %	8,3

7. trinn	8,0 %	5,8 %	4,3 %	13,7
8. trinn	3,5 %	8,6 %	5,0 %	12,5
9. trinn	8,3 %	7,1 %	4,5 %	4,8
10. trinn	12,0 %	10,5 %	7,1 %	4,5

* Årsverk assistenter er inkludert skolebibliotek og leksehjelp. Det har også vært en øking av assistentbruk i forhold til funksjonshemming og fremmedspråk.

Brukerperspektivet	Datakilde	Hele landet	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Grad av trivsel på skolen (spm 2 i EU)	EU (1-5)	4,2	4,3	4,3	4,4
Elever som har blitt mobbet på skolen (spm 33)	EU (1-5)	1,45	1,3	1,3	1,55
Elever som opplever at læreren forteller hva eleven må gjøre for å bli bedre i fagene (spm 20)	EU (1-5)	3,5	3,45	4,0	3,75
Trives sammen med lærerne dine (spm 5)	EU (1-5)	3,9	3,9	4,1	4,25
Hører skolen på elevenes forslag (spm 40)	Skolep.	3,6	3,1	3,6	3,2
Karriereveiledning	Skolep.	3,6	3,9	3,9	3,4
Andel foreldre som er helt eller delvis enig i at de blir godt informert om barnets skolefaglige utvikling	FU (1-5)	-	-	Ny	100 %
Andel av forelder som er helt eller delvis enig i at skolens ledelse og lærerne håndterer mobbing av elevene på en god måte	FU (1-5)	-	-	Ny	60,6 %
Andel elever som føler trygghet på skoleskyss/skolevei	Egen BU	-	-	Ny	Ikke gj.ført
Andelen av elever som får spesialundervisning som når avklarte mål i IOP	IOP	Se kommentar			
Andel elever som får spesialundervisning	GSI	7 %	5,2 %	6 %	5,5 %
Grad av tilfredshet med åpningstider SFO	BU (1-6)	5,1	(*ny)	5,0	4,6
Hvor stor grad har du inntrykk av at ditt barn trives på SFO?	BU (1-6)	4,9	(*ny)	5,0	4,3

	Datakilde	Hele landet	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Lesing 2.trinn	Lesetest	20,6 %	32,6 %	19,0 %	25,4 %
Regning 2.trinn	Regnetest	20 %	28,6 %	20,0 %	37,0 %

Nivåer	Hele landet			Status 2009			Mål 2010			Status 2010		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
Lesing 5 trinn	26,5	46,7	26,9	45,5	45,5	9,1	20	55	25	25	50	25
Regning 5. trinn	27,4	46,4	26,2	45,5	40,9	13,6	23	52	25	12,5	62,5	25
Engelsk 5. trinn	24,6	51	24,4	54,5	36,4	9,1	23	52	25	12,5	50	37,5

8.trinn	Hele landet					Status 2009					Mål 2010					Status 2010				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Lesing	7,5	22,2	37,1	22,9	10,3	15	15	55	10	5	5	20	50	15	10	0	40,9	27,3	22,7	9,1
Regning	6,6	20,6	41,9	20	11	10	30	55	0	5	5	20	50	15	10	14,3	9,5	42,9	23,8	9,5
Engelsk	10	19,6	39,8	20,8	9,8	21,1	21,1	47,4	10,5	0	5	20	50	15	10	0	33,3	23,8	38,1	4,8

		Hele landet	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
10.trinn	Grunnskolepoeng	39,8	34,6	39	37,0

Enhetsleders kommentar til brukerperspektivet:

Grunnskolepoeng: Status for 2010 viser positiv utvikling i forhold til fjoråret. TBUS har få elever på hvert trinn. Derfor kan det statistiske materialet gi store årlige svingninger, og det blir viktig for oss å se på utviklingen i et lengre perspektiv.

EU: Vi har høy trivsel blant elevene til tross for at forekomster av mobbing har økt litt. Elevene trives også godt sammen med lærerne sine.

Vi har et forbedringspotensialet innenfor elevmedvirkning og karriereveiledning.

FU: Svarprosenten var 50 %. Dette er litt lavt, men viser likevel en tendens: Foreldrene er fornøyd med informasjonen om barnets skolefaglige utvikling, men er usikre på om håndteringen av mobbing er god nok. På det siste spørsmålet var det 15 % som var delvis uenig.

Karleggingsprøver 2.trinn: Vi har positiv utvikling i lesing, mens resultatet i regning viser en negativ tendens. Samtidig er det grunn til å nevne at over 50 % av elevene på trinnet skårer over landssnittet i regning.

Nasjonale prøver: Årets resultater er gode, både sett i forhold til målsettinger og når vi sammenligner oss med andre (fylkes- og landssnitt). Det som er spesielt gledelig, er at vi har hatt en positiv forskyvning av skalaen, med betydelig mindre andel av elever på laveste nivå og større andel på høyere nivå.

5.trinn: Vi har nådd målsettingene med god margin, og har et snitt som ligger på landsgjennomsnitt i lesing, og over snitt i engelsk og regning.

8.trinn: Målsettingene er langt på veg nådd. Vi har hatt en positiv forskyvning i skalaen, og resultatene ligger på snittet for Oppland fylke i lesing og regning, og i overkant av landssnittet i engelsk.

Medarbeiderperspektivet	Data-kilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Kortidsfravær (i arbeidsgiverperioden)	VISMA	1,2 %	1,0 %	1,1 %
Langtidsfravær (ut over arbeidsgiverperioden)	VISMA	9,5 %	8,0 %	2,6 %
Hvor fornøyd er du med din arbeidssituasjon?	MU (1-6)	(*ny)	4,5	4,5

Enhetsleders kommentar til medarbeiderperspektivet:

Sykefraværet viser en positiv utvikling på TBUS. Korttidsfravær holder seg stabilt og lavt.

Langtidsfraværet fortsetter å gå ned, og vi ligger svært godt an i forhold til målsetting.

Medarbeiderundersøkelsen våren 2010 viser at vi har fornøyde medarbeidere på TBUS, dette blir viktig å ta vare på videre.

Økonomiperspektivet	Datakilde	Status 2008	Status 2009	Status 2010
Forbruk i % av budsjett	Regnskap	110,17 %	106,55 %	103,97 %

Ansvar	Budsjett 2010	Regnskap 2010	Forbruk i %	Vurdering av budsjettsituasjonen og avvik
Totalt Torpa barne- og ungd.sk.	15 717 100	16 340 639	103,97	Vi har hatt et merforbruk på 623 539 kr., enheten sett under ett.
22211 Torpa b- og u.skole	15 498 850	16 176 987	104,38	Merforbruket er knyttet til skoledelen, mens SFO har hatt et overskudd på 54 598 kr, først og fremst på grunn av økt inntekt ved brukerbetaling.
22212 Torpa SFO	218 250	163 652	74,98	

Enhetsleders kommentar til økonomiperspektivet:

Vi har fått flere nye utfordringer etter budsjettprosessen høsten 2009. Antatt merforbruk har vært varslet i økonomirapporteringer gjennom året, og det endelige resultatet viser noe større merforbruk enn antatt. Dette skyldes i hovedsak tre forhold:

- Kostnader i forhold til refusjon for elever som får skolegang i andre kommuner har økt betydelig i forhold til overslag 3.kvartal.
- Nye elever på tredje trinn, innmeldt sommeren 2010, førte til at skolen kommer over klassedelingstallet som brukes ved budsjetteringen. Med bare en klasse på trinnet, er det vanskelig for TBUS å løse en slik utfordring. Vi har derfor vært nødt til å øke bemanningen på trinnet for å gi et forsvarlig tilbud til elevene.
- Leksehjelptilbudet som startet opp i høst, ble dyrere enn antatt. Antall påmeldte ble større enn forhåndspåmelding våren 2010 viste. Derfor måtte vi øke bemanningen for å få forsvarlig størrelse på gruppene.

Omfanget av merforbruket på enheten skyldes m.a.o. forhold som er vanskelige å forutse. Vi har gjennom hele året arbeidet med å begrense forbruket i enheten, først og fremst ved beskjeden vikarbruk og nøye kontroll med innkjøp.

Enhetsleders øvrige generelle kommentarer til driften:

Hovedfokus i 2010 har vært nært knyttet til skolens satsingsområder skoleåret 2010/2011. Faglige resultater målt gjennom grunnskolepoeng og nasjonale prøver viser at vi er på god veg mot økt læringsutbytte. Vi har hatt fokus på lesing/leseforståelse, og kommer til å videreføre den satsingen sammen med arbeid for bedre vurderingspraksis og klasseledelse. Vi er spesielt godt fornøyd med muntlig eksamen for 10.trinn. Her var snittet høyt, noe vi har tradisjon for på TBUS og som vi er stolte av.

En annen gladnyhet er resultatet for nasjonale prøver i lesing på 9.trinn. Resultatet ligger over landssnittet. Elevene har m.a.o. hatt en betydelig framgang fra tilsvarende prøve de hadde på 8.trinn. Trinnet har hatt fokus på lesing/leseforståelse gjennom hele året, og resultatet viser at det virker!

Vi har utarbeidet nytt ordensreglement og videreført arbeidet med PALS. Skolen har hatt stor nytte av arbeidet de sosialfaglige veilederne har gjort i forhold til øving av sosiale ferdigheter og begrenning av negativ atferd. Det er gledelig at sosialfaglige stillinger i skolen blir opprettholdt etter at prosjektperioden er ferdig høsten 2011.

Trivsel blant elever og ansatte på TBUS er som elevundersøkelsen og medarbeiderundersøkelsen viser, god. Vi har hele tiden fokus på å opprettholde dette. Selv om elevene gir uttrykk for høy trivsel, har vi som de fleste skoler i landet, forekomster av mobbing. Vi jobber aktivt med alle saker vi får melding om. Den nye rutinen ved mobbesaker ble gjennomgått med personalet ved oppstarten i august, og vi har lagt vekt på å informere foresatte om de nye rutinene via foreldremøter og hjemmesida.

4.5 Dokka ungdomskole

Faktatabell tjenesten	Nordre Land			
	2007	2008	2009	2010
Antall elever	187	196	202	189
Antall årsverk lærere	18,1	18,0	18,5	18,2
Antall årsverk assistenter (inkl. bibliotek)	1,2	1,5	1,9	2,2
Andel elever som mottar spesialundervisning:				
8. trinn	9,1 %	5,8 %	4,6 %	4,2 %
9. trinn	4,3 %	8,5 %	5,3 %	4,6 %
10. trinn	3,2 %	4,4 %	3,2 %	5,3 %

Brukerperspektivet	Datakilde	Hele landet	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Grad av trivsel på skolen (spm 2 i EU)	EU (1-5)	4,1	4,2	4,3	4,3
Elever som har blitt mobbet på skolen (spm 33)	EU (1-5)	1,4	1,5	1,3	1,4
Elever som opplever at læreren forteller hva eleven må gjøre for å bli bedre i fagene (spm 20)	EU (1-5)	3,5	3,9	4,0	3,7
Trives du sammen med lærerne dine (spm 5)	EU (1-5)	4,0	4,0	4,1	4,3
Hører skolen på elevenes forslag (spm 40)	EU (1-5)	3,6	3,4	3,6	3,3
Karriereveiledning	Skolep.	3,6	3,9	3,9	3,8
Andel foreldre som er helt eller delvis enig i at de blir godt informert om barnets skolefaglige utvikling	FU (1-5)	-	-	Ny	4,6
Andel av forelder som er helt eller delvis enig i at skolens ledelse og lærerne håndterer mobbing av elevene på en god måte	FU (1-5)	-	-	Ny	3,9
Andel elever som føler trygghet på skoleskyss/skolevei	Egen BU	Ny	-	Ny	Ikke klar
Andelen av elever som får spesialundervisning som når avklarte mål i IOP	IOP	Se kommentar			
Andel elever som får spesialundervisning	KOSTRA	7 %	4,5 %	4,5 %	4,8 %

8. trinn	Hele landet					Status 2009					Mål 2010					Status 2010				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Lesing	7,5	22,2	37,1	22,9	10,3	6,3	20,6	52,4	15,9	4,8	5	20	50	15	10	16,7	27,1	37,5	12,5	6,3
Regning	6,6	20,6	41,9	20,0	11,0	7,8	26,6	42,2	18,8	4,7	5	20	50	15	10	16,7	33,3	35,4	14,6	0
Engelsk	10,0	19,6	39,8	20,8	9,8	7,9	15,9	57,1	14,3	4,0	5	20	50	15	10	30,4	21,7	30,4	15,2	2,2

10.trinn	Grunnskolepoeng	Hele landet	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
		39,5	38,7	39,0	37,9

Enhetsleders kommentar til brukerperspektivet:

Elevundersøkelsen (EU): Vi har høy grad av trivsel blant elevene. Dessverre registrerer vi fra tid til annen mobbeepisoder. Antallet er ikke dramatisk høyt selv om hver enkelt episode er en for mye. Elevene trives godt sammen med lærerne sine.

Vi har et forbedringspotensiale innenfor elevmedvirkning og karriereveiledning. Hele EU har blitt gått gjennom på skolen.

Foreldreundersøkelsen (FU): Svarprosenten er reelt sett på ca 36 %. Dette er fortsatt lavt, men vi fortsetter arbeidet med å øke den. FU viser likevel en tendens; Foreldrene er fornøyd med informasjonen om barnets skolefaglige utvikling (100 % svarer helt eller delvis), men er usikre på om håndteringen av mobbing er god nok (60 % svarer helt eller delvis, 40 % svarer verken enig eller uenig, ingen er delvis eller helt uenig).

Grunnskolepoeng og nasjonale prøver: Vårens resultater målt i karakterer har gått noe ned i forhold til forrige skoleår, selv om eksamensresultatene både skriftlig og muntlig ligger noe over det forventede. Resultatene på nasjonale prøver ligger langt under målsettingene. Målsettingene i 1. versjon målstyringskort gjenspeiler skolens ønske om resultat sett i forhold til resultatene de siste årene. Det er til dels store svingninger i resultater fra årskull til årskull. Årets 8.kull hadde svært dårlige resultater ved nasjonale prøver på 5.trinn, noe som nå gjentar seg i denne prøven. På grunn av ulike graderinger mellom 5. og 8. trinn (3-delt skala på 5.trinn, 5-delt skala på 8.trinn) er det vanskelig å sammenligne resultatene direkte, og dermed kunne uttale seg om utviklingen.

Medarbeiderperspektivet	Datakilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Kortidsfravær (i arbeidsgiverperioden)	VISMA	1,3 %	1,5 %	1,4 %
Langtidsfravær (ut over arbeidsgiverperioden)	VISMA	2,2 %	2,5 %	4,1 %
Hvor fornøyd er du med din arbeidssituasjon?	MU (1-6)	(*ny)	4,5	4,8

Enhetsleders kommentar til medarbeiderperspektivet:

Langtidsfraværet er høyere enn tidligere år. Økningen fra 2,2 % til 4,1 % er likevel ikke spesielt stor, og ligger godt innenfor akseptable verdier.

Medarbeiderundersøkelsen våren 2010 viser fornøyde medarbeidere, noe vi må satse aktivt på å ta vare på videre.

Økonomiperspektivet	Datakilde	Status 2008	Status 2009	Status 2010
Forbruk i % av budsjett	Regnskap	98,93 %	98,81 %	99,18 %

Ansvar	Budsjett 2010	Regnskap 2010	Forbruk i %	Vurdering av budsjettsituasjonen og avvik
Totalt Dokka ungdomsskole	16.235.400	16.233.174	99,99	
22311. Dokka ungdomsskole	13.984.400	13.869.483	99,18	
22511. Skoleskyss	2.251.000	2.363.691	105	

Enhetsleders kommentar til økonomiperspektivet:

Stram vikarbruk og sterk innkjøpskontroll spesielt i 4.kvartal ga et mindreforbruk for skolen på ca 115 000. Utgiftene til skoleskyss er vanskelige å styre. Overforbruket i 2010, ca 113 000, er mindre enn det har vært de siste årene.

Enhetsleders øvrige generelle kommentarer til driften:

Trivsel blant både elever og ansatte er, som EU og MU viser, god. Vi har hele tiden fokus på å opprettholde dette.

Prosjektet "Lære å lære" ligger fortsatt i startgrope. Skolen forventer positive resultater på sikt i forhold til dette prosjektet.

Det sosialfaglige prosjektet har gått inn i sitt siste prosjektår og viser stadig gode resultater. Avsluttende prosjektrapport vil bli lagt fram senhøsten 2011. Tjenesten fyller et stort behov og er absolutt berettiget. Skolen er veldig fornøyd med vedtaket om videreføring gjennom opprettelse av to faste stillinger.

4.6 Voksenopplæring

Faktatabell tjenesten (KOSTRA)	Nordre Land				Oppl.	Kom.gr.	Landet u/Oslo
	2007	2008	2009	2010			
Netto driftsutgifter til grunnskoleopplæring for voksne pr. deltaker	59176	70031	68710	Ikke tall	28060	26831	20902
Andel deltakere i VO i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	24,3 % (9 stk)	57,4 % (31stk)	56,7 % (34stk)	Ikke tall	63,1 %	76,6 %	75,6 %
Andel deltakere i VO som får grunnskoleopplæring	8,1 % (3 stk)	13,0 % (7 stk)	10,0 % (6 stk)	25,9 % (7 stk)	17,7 %	9,4 %	10,2 %
Andel deltakere i VO som får spesialundervisning	67,6 % (25stk)	37,0 % (20stk)	33,3 %	Ikke rapp.	19,2 %	14,0 %	14,2 %
Antall deltakere i Cafe 2000:							
Fagskoleutdanning helsefag	0	0	20	19	-	-	-
Mesterfagskolen	0	0	7	6	-	-	-
Basiskompetanse, eget prosjekt	0	0	18	0	-	-	-
Basiskompetanse, samarbeid med Næringshagen og Karrieresenteret	0	0	54	21	-	-	-
Norskoppl. innvandrere, kveld	23	30	23	10	-	-	-
Diverse kurs	517	560	421	321	-	-	-

Kommentarer til faktatabellen

Netto driftsutgifter til grunnskoleopplæring for voksne pr. deltaker og andel deltakere i VO i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere er ikke lenger tilgjengelig i KOSTRA. Andel deltakere i VO som får spesialundervisninger er ikke rapportert for Nordre Land.

Brukerperspektivet	Data-kilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Andel deltakere som består muntlig og/eller skriftlig prøve i norsk 2 eller 3	NIR	58,5 %	62 %	55 %
Andel av bosatte flyktninger som ved fullført introduksjonsprogram går over i jobb/skole (klarar seg uten annen stønad)	Opptelling	0 /7	2/4	2/6
Andel av bosatte flyktninger som ved fullført introduksjonsprogram går over i tiltak i NAV	Opptelling	6/7	2/4	2/6

Enhetsleders kommentar til brukerperspektivet:

Av totalt 58 avlagte språkprøver er 32 bestått. Et lite antall gir stort prosentvis utslag pr deltaker. Med 36 beståtte prøver ville målet ha vært nådd.

En deltaker flyttet til en annen kommune ved fullført introduksjonsprogram, og en deltaker har valgt å være hjemmeværende med barn.

Medarbeiderperspektivet	Data-kilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Kortidsfravær (i arbeidsgiverperioden)	VISMA	1,6 %	1,5 %	1,5 %
Langtidsfravær (ut over arbeidsgiverperioden)	VISMA	5,5 %	5,5 %	5,0 %

Enhetsleders kommentar til medarbeiderperspektivet:

Målet for korttidsfravær er nådd og status for langtidsfravær er bedre enn målet.

Økonomiperspektivet	Datakilde	Status 2008	Status 2009	Status 2010
Forbruk i % av budsjett	Regnskap	105,53 %	99,47 %	- 109,4 %

Ansvar	Budsjett 2010	Regnskap 2010	Forbruk i %	Vurdering av budsjettsituasjonen og avvik
Totalt Voksenoppl./Flykt.tjen.	1.857.000,00	2.031.478,00	-109,4	
22411. Voksenopplæring	1.757.000,00	1.218.988,03	69,38	Uforutsigbare faktorer ift størrelse på tilskudd til norskopplæring har slått positivt ut.
22412. Grunnskole EM i mottak				Utgifter dekket av øremerkede tilskudd.
22415. Flyktningsadministrasjon	1.949.186,00	2.201.705,50	112,96	22415 og 22416 sees i sammenheng.
22416. Øk. sos.hj. flyktninger	-1.849.186,00	-5.696.346,37	308,05	Flere familier enn budsjettet. Bosetting av 7 EM i des. Fortsatt

				innstramming av drift for å hindre tapping av fond/øremerkede midler.
--	--	--	--	---

Enhetsleders kommentar til økonomiperspektivet:

Ut fra situasjonen ved kvartalsrapporteringene var det forventet at ansvar 22411 ville gå i balanse, evt. med et lite merforbruk.

Andelen av norsktilskudd for beboere i asylmottak ble ikke medregnet i budsjett 2010, fordi dette er en faktor som er vanskelig å forutse. I årsresultatet har tilskudd til denne gruppen gitt positivt utslag. En annen faktor som er uforutsigbar, er antall innvandrere med rett og plikt til norskopplæring ut over bosatte flyktninger. Usikkerhet rundt størrelsen på øremerket tilskudd og endringer i tilskuddsordningen til norskopplæring for nevnte grupper slo positivt ut, slik at ansvaret avsluttes med et mindreforbruk.

Budsjettet for 2010 for ansvar 22415 og 22416 ble utarbeidet med tilførsel fra flyktningsfond. Bosetting av familier fikk større omfang enn forventet i 2010, og dette gir lavere etableringskostnader og lavere utbetaling av introduksjonsstønad enn budsjettet.

Økonomisk prognose 2009-2011 gjorde det nødvendig med innstramming i utbetalinger av stønad ut over etablering og introduksjonsstønad, og innstrammingen som ble innført i 2009, er videreført i 2010. Økning i tilskuddsbeløpene etter at budsjettet ble lagt, slo også ut positivt.

Bosettingen av 7 enslige mindreårige i desember 2010 utløste kr 1 102 241,- i tilskudd. Utgifter er i svært liten grad belastet i 2010. Etableringskostnader vil i hovedsak komme når det nye bofellesskapet er oppført og kan tas i bruk. Dekning av barnevernets egenandel, kr 14.190,- pr mnd pr barn for totalt 8 enslige mindreårige vil medføre betydelig utgifter framover. Integreringstilskuddet benyttes også til å gjennomføre intensiv grunnskoleopplæring med tanke på å kvalifisere denne gruppa til videregående skole så raskt som mulig.

Disse faktorene til sammen har bidratt til et betydelig mindreforbruk i 2010.

Enhetsleders øvrige generelle kommentarer til driften:

Etablering og nedleggelse av asylmottaket har gitt utfordringer mht til å opprette, utvikle og bygge ned opplæringstilbud for beboerne. Enheten har måttet takle omstilling og utvise fleksibilitet. Bosetting av 8 enslige, mindreårige flyktninger medfører mange nye utfordringer som krever et godt tverrfaglig samarbeid framover.

4.7 Torpa barnehager

Faktatabell tjenesten (KOSTRA)	Nordre Land				Oppl.	Kom. Gr.	Lan. u/Oslo
	2007	2008	2009	2010			
Netto driftsutgifter pr. innbygger 1-5 år	10277	16236	8818	18758	17626	14596	16511
Korrigerte brutto driftsutgifter pr korrigerte oppholdstimer	39	41	43	43	49	47	47
Andel barn 0-5 år med barnehageplass	67,8 %	71,8 %	71,9 %	77,5 %	76,1 %	74,5 %	76,0 %
Andel barn fra språklige og kulturelle minoriteter i barnehage i forhold til innvandrerbarn 0-5 år	38,9 %	46,4 %	44,4 %	Ikke tall	54,4 %	62,1 %	56,5 %
Utgifter pr. barn som får ekstra ressurser	51917	48091	58750	258500	363213	260563	326684
Andel barn som får ekstra ressurser	4,8 %	4,0 %	2,9 %	0,7 %	2,8 %	4,1 %	3,9 %
Andel ansatte med førskolelærerutdanning	31,0 %	32,2 %	31,5 %	31,4 %	32,4 %	31,7 %	32,7 %

Brukerperspektivet	Data-kilde	Status 2009	Status 2010
Grad av oppfyllelse av lokal barnehagegaranti	Telling	92,2 %	100 %

Samfunnsperspektivet	Data-kilde	Status 2006	Status 2010	Mål 2010
Hvor fornøyd er du med barnehagetjenesten (spm 9)?	IU (1-6)	4,7	4,5	4,8

Brukerperspektivet	Data-kilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Hvilken grad foreldrene er fornøyd med barnehagens tilrettelegging av skoleforberedende aktiviteter	BU (1-6)	(*ny)	5,0	5,7
Hvilken grad barnet opplever at det er gøy i barnehagen	BU (1-6)	(*ny)	4,5	5,3
Hvilken grad er du tilfreds med åpningstiden (spm 23-25)?	BU (1-6)	(*ny)	5,0	5,6
Hvor stor grad foreldre er fornøyd med informasjonen om hvordan barnet har det	BU (1-6)	(*ny)	4,5	5,0
Andel barn på 4 og 5 år som gjennomfører barneintervju	Telling	30 %	100 %	100 %
Andel barn med avvik i kartleggingen som får tilrettelagte tiltak uten enkeltvedtak (IOP) innen en måned	Telling	Ny	100 %	100 %
Andel barn i barnehagen som når avklarte mål i IOP	Telling	Ny	100 %	100 %

Enhetsleders kommentar til brukerperspektivet:

Resultatene fra brukerundersøkelsen viser at det er samsvar mellom de mål og forventninger Torpa barnehage har – og den opplevelsen som brukerne har av tilbudet. Torpa barnehage har et forbedringspotensialet i forhold til fysisk miljø – inne og ute. Det er en prosess vi er i gang med, men som tar tid bl.a. på grunn av den økonomiske situasjonen. I tillegg er det en utfordring at kommunen kun er eier i Mariringen, mens lokalene i Lundhaug og Solheim leies.

Medarbeiderperspektivet	Data-kilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Kortidsfravær (i arbeidsgiverperioden)	VISMA	1,8 %	1,8 %	1,5 %
Langtidsfravær (ut over arbeidsgiverperioden)	VISMA	9,2 %	9,2 %	8,4 %
Hvor fornøyd er du med din arbeidssituasjon?	MU (1-6)	(*ny)	4,5	4,9

Enhetsleders kommentar til medarbeiderperspektivet:

Det er i løpet av 2010 igangsatt mange tiltak for å øke nærværet av ansatte i Torpa barnehage. Dette gjelder både i forhold til innkjøp av nødvendige hjelpemidler, tilrettelegging av arbeidsforhold og fokus på det psykososiale arbeidsmiljøet. Resultatene av disse tiltakene er redusert sykefravær og økt trivsel.

Medarbeiderundersøkelsen (vår 2010) viser at ansatte i Torpa barnehage er fornøyd med arbeidssituasjonen. Resultatet fra undersøkelsen viser at det er et forbedringspotensialet i forhold til fysisk miljø. I tillegg til dette vil det bli satt fokus på faglig og personlig utvikling (jfr. kompetanseplanen).

Økonomiperspektivet	Datakilde	Status 2008	Status 2009	Status 2010
Forbruk i % av budsjett	Regnskap	59,10 %	100,02 %	204,91 %

Ansvar 23311	Budsjett 2010	Regnskap 2010	Forbruk i %	Vurdering av budsjettsituasjonen og avvik
Totalt Torpa barnehage	585000	1198734,04	204,91	

Enhetsleders kommentar til økonomiperspektivet:

Foreldrebetaling og statstilskudd: er i samsvar med budsjettet.

Lønn: Det er et merforbruk i 2010 i forhold til lønnsutgifter. Dette har sammenheng med blant annet lønn til ansatte som er tilknyttet barn med spesielle behov og sykevikar.

Innkjøp: I løpet av første halvår 2010 har barnehagen kjøpt inn nye kopimaskiner til alle avdelinger. Utgiftene er dekket av fond.

Enhetens økonomiske situasjon er vurdert sammen med barnehagesektoren generelt, og ut i fra dette i samsvar med gitte rammer.

Enhetsleders øvrige generelle kommentarer til driften:

Gjennomført bruker- og medarbeiderundersøkelse viser svært gode resultater for Torpa barnehage. Det er likevel mange utfordringer som venter.

Av utfordringer vi står ovenfor nevnes:

- Fortsatt fokus på ansattes nærvær, trivsel og utvikling. Dette er nødvendig for å sikre kvalitet i barnehagen (jfr. ny Stortingsmelding 41).
- Oppfylle barnehagegarantien; med stadig flere søkere er det pr. 31.12.10 6 barn på venteliste i Torpa barnehage. I forhold til barnehagegarantien skal disse gis et tilbud innen 01.03.11.
- Rekruttere og beholde pedagogisk personale; mangel på kvalifiserte søkere til ledige pedagogstillinger bekymrer. For å få til gode løsninger *på sikt* har vi nå fokus på å motivere egne ansatte til å ta utdanning.
- Tverrfaglig samarbeid; de siste årene har det vært jobbet godt tverrfaglig på systemnivå (barnehageteam og fagteam). Det viser seg imidlertid at dette ikke er tilstrekkelig (jfr. eks manglende meldinger til barneverntjenesten), og at det vil være hensiktsmessig å få denne kompetansen inn i barnehagehverdagen. På bakgrunn av dette har Torpa barnehage ansatt (midlertidig) personer med sosialfaglig kompetanse for barnehageåret 2010-2011.
- Torpa barnehage ønsker å gi god kvalitet i arbeidet med barn med nedsatt funksjonsevne. For inneværende barnehageår blir dette arbeidet hovedsakelig gjennomført av assistenter – med veiledning av spesialpedagog. Det er nødvendig å evaluere ordningen, og vurdere nye tiltak.

4.8 Dokka barnehage

Brukerperspektivet	Data-kilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Hvilken grad foreldrene er fornøyd med barnehagens tilrettelegging av skoleforberedende aktiviteter	BU (1-6)	(*ny)	4,6	4,5
Hvilken grad barnet opplever at det er gøy i barnehagen	BU (1-6)	(*ny)	4,9	4,7
Hvilken grad er du tilfreds med åpningstiden (spm 23-25)?	BU (1-6)	(*ny)	5,0	5,5
Hvor stor grad foreldre er fornøyd med informasjonen om hvordan barnet har det	BU (1-6)	(*ny)	4,5	3,9
Andel barn på 4 og 5 år som gjennomfører barneintervju	Telling	50 %	100 %	100 %
Andel barn med avvik i kartleggingen som får tilrettelagte tiltak uten enkeltvedtak (IOP) innen en måned	Telling	Ny	100 %	100 %
Andel barn i barnehagen som når avklarte mål i IOP	Telling	Ny	100 %	---

Enhetsleders kommentar til brukerperspektivet:

Selv om vi ikke helt når målet vedr. skoleforberedende aktiviteter, og graden av barns opplevelse av hvor gøy det er i barnehagen, må vi si oss rimelig fornøyde med resultatet. De forteller oss at hovedtyngden av våre brukere er godt fornøyde. Resultatet av brukerundersøkelsen viser for øvrig at enheten har en jobb å gjøre når det gjelder informasjon til foreldrene om hvordan barnet har det. Først og fremst tror jeg det handler om å avklare foreldre/barnehagens forventninger til hverandre. Arbeidet ble startet opp på foreldremøtene nå i høst.

Barnehagen har ingen barn med IOP.

Medarbeiderperspektivet	Data- kilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Kortidsfravær (i arbeidsgiverperioden)	VISMA	2,4 %	2,0 %	1,4 %
Langtidsfravær (ut over arbeidsgiverperioden)	VISMA	10,3 %	10,0 %	9,3 %
Hvor fornøyd er du med din arbeidssituasjon?	MU (1-6)	(*ny)	4,5	4,6

Enhetsleders kommentar til medarbeiderperspektivet:

Det er verdt å merke seg at fraværet har gått ned 1 %, både langtids- og korttidsfravær i forhold til 2009.

Økonomiperspektivet	Datakilde	Status 2008	Status 2009	Status 2010
Forbruk i % av budsjett	Regnskap	94,13 %	100,09 %	323,16 %

Ansvar	Budsjett 2010	Regnskap 2010	Forbruk i %	Vurdering av budsjettsituasjonen og avvik
Totalt Dokka barnehage				
23411. Dokka barnehage	783 000	2 530 371,64	323,16	

Enhetsleders kommentar til økonomiperspektivet:

Barnehagen har et merforbruk. Dette skyldes i hovedsak drifting av 2 nye avdelinger ved Øygardsjordet og ansettelse av 7 nye medarbeidere fra august 2010, samt sykefravær. Enheten er ikke tilført midler ved utvidelsen utover økt statstilskudd.

Enhetsleders øvrige generelle kommentarer til driften:

Barnegruppene er i stadig endring, da vi merker en økt søkning til barnehageplass gjennom hele året. Dette medfører utvidelser og økning i personalressursen.

Enheten har fått økt sin styrerressurs med 100 % fra august 2010. I tillegg er det ansatt en person med oppstart på nyåret, hvorav 50 % styrer Dokka barnehage og 50 % koordinator barnehageadministrasjon.

4.9 Nordsinni barnehage

Brukerperspektivet	Data- kilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Hvilken grad foreldrene er fornøyd med barnehagens tilrettelegging av skoleforberedende aktiviteter	BU (1-6)	(*ny)	4,5	4,7
Hvilken grad barnet opplever at det er gøy i barnehagen	BU (1-6)	(*ny)	4,5	5,2
Hvilken grad er du tilfreds med åpningstiden (spm 23-25)?	BU (1-6)	(*ny)	5,5	5,5
Hvor stor grad foreldre er fornøyd med informasjonen om hvordan barnet har det	BU (1-6)	(*ny)	4,5	4,7
Andel barn på 4 og 5 år som gjennomfører barneintervju	Telling	62,5 %	100 %	100 %
Andel barn med avvik i kartleggingen som får tilrettelagte tiltak uten enkeltvedtak (IOP) innen en måned	Telling	Ny	100 %	100 %

Andel barn i barnehagen som når avklarte mål i IOP	Telling	Ny	100 %	---
--	---------	----	-------	-----

Enhetsleders kommentar til brukerperspektivet:

Brukerundersøkelser er gjennomført, med godt resultat.

Barn med ulike behov får hjelp ut fra ulike vansker. Ingen har IOP nå. Barneintervju gjennomført med alle 4-5 åringene.

Medarbeiderperspektivet	Data-kilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Korttidsfravær (i arbeidsgiverperioden)	VISMA	2,1 %	1,5 %	2,9 %
Langtidsfravær (ut over arbeidsgiverperioden)	VISMA	16,5 %	14,5 %	5,3 %
Hvor fornøyd er du med din arbeidssituasjon?	MU (1-6)	(*ny)	4,5	5,1

Enhetsleders kommentar til medarbeiderperspektivet:

Sykefraværet er redusert i 2010 også, men flere ansatte tilsier økt fravær, spesielt korttidsfravær. Dæhli har ikke langtidsfravær i år. Tilrettelegging og påminning i hverdagen er viktig: Samtaler med styrer /Land Bedriftshelsetjeneste, bruke tilpasset utstyr, delta i lek/fysisk fostring med barna, tilpasset stillingsstørrelse og vakter.

Økonomiperspektivet	Datakilde	Status 2008	Status 2009	Status 2010
Forbruk i % av budsjett	Regnskap	133,6 %	100,06 %	303,93 %

Ansvar	Budsjett 2010	Regnskap 2010	Forbruk i %	Vurdering av budsjettsituasjonen og avvik
23611 Totalt Nordsinni barnehage	472000	1 434 537	303.93	

Enhetsleders kommentar til økonomiperspektivet:

Begge avdelinger utvidet med flere barn og ansatt flere assistenter. Dette er vårt bidrag til å oppfylle barnehagegarantien. Barnehageutgifter totalt sett vil gå i balanse ved bruk av skjønnsmidler og andre midler tilknyttet barnehagedriften. Stor nøkternhet i daglig drift, innkjøp og forbruk utvises.

Enhetsleders øvrige generelle kommentarer til driften:

Nordsinni barnehage samarbeider om personalutvikling i hht krav til kompetanse ut fra Kvalitetsmeldingen og Rammeplan for barnehagene, medarbeiderundersøkelsen og signaler fra brukerundersøkelsen med de andre barnehagene i kommunen. Kompetanseplansamarbeid med Søndre Land kommune avventes, egen lages i 2011.

4.10 Kultur

Faktatabell tjenesten (KOSTRA)	Nordre Land				Oppland	Kommune-gruppe	Landet u/Oslo
	2007	2008	2009	2010			
Netto driftsutgifter for kultursektoren pr. innbygger	1629	1625	1653	1505	1555	1388	1651
Besøk i bibliotek per innbygger	2,4	2,4	2,4	Ikke tall	3,9	4,3	4,7
Netto driftsutgifter til kino pr. innbygger	119	94	105	121	28	22	17
Antall frivillige lag som mottar kommunale driftstilskudd	39	41	54	46	42	38	36
Totalt antall frivillige lag og foreninger i kommunen	-	-	158	164	-	-	-
Antall medlemmer på Parken	265	302	314	322	-	-	-
Besøk pr kinoforestilling	34,3	33,4	28,7	24,9	39,9	27,9	31,7

Kommentarer til faktatabell:

P.g.a. kommunens organisering inneholder netto driftsutgifter for kultursektoren utgifter som ikke ligger inn under enhetens ansvarsområde. Dette gjelder i hovedsak kulturskolen og drift av kommunale idrettsanlegg.

Når det gjelder netto driftsutgift til kino pr. innbygger viser KOSTRA-tallene at Nordre Land ligger uforholdsmessig høyt i forhold til andre. En har grunn til å tro at hovedårsaken til dette er at kommunen leier kinolokalene av AS Sentrumsbygg.

Brukerperspektivet	Datakilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Antall utlån (alle medier) på biblioteket pr innbygger	KOSTRA	5,3	5,3	Ikke rapport.
Tilfredshet med åpningstiden på biblioteket	BU (1-6)	-	4,5	5,2
Hvor fornøyd er du med biblioteket?	IU (1-6)	4,8	5,0	5,2
Hvilket inntrykk har du av biblioteket?	IU (1-6)	4,0	4,2	4,5
Tilfredshet med kinotilbudet	BU (1-6)	-	3,5	-
Tilfredshet med aktivitetene på Parken	BU (1-6)	-	5,0	5,0
Tilfredshet med åpningstidene på Parken	BU (1-6)	-	4,0	5,1
Hvor fornøyd er du med kulturtilbudet i kommunen?	IU (1-6)	3,4	3,6	4,4
Hvor fornøyd er du med muligheten til å delta i idrett?	IU (1-6)	-	4,0	4,7
Hvor fornøyd er du med andre fritidsaktiviteter?	IU (1-6)	3,7	3,9	4,3

Enhetsleders kommentar til brukerperspektivet:

Antall utlån pr innbygger er ikke rapportert til KOSTRA for Nordre Land i 2010.

Brukerundersøkelser på Parken, biblioteket og kinoen ble gjennomført i oktober. For kinoens del var svarprosenten for lav til at tallene kan tillegges verdi. Måltallene fra innbyggerundersøkelsen (IU) er gjennomgående veldig tilfredsstillende for enheten.

Medarbeiderperspektivet	Datakilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Kortidsfravær (i arbeidsgiverperioden)	VISMA	1,5 %	1,5 %	0,9 %
Langtidsfravær (ut over arbeidsgiverperioden)	VISMA	3,8 %	3,5 %	2,4 %
Hvor fornøyd er du med din arbeidssituasjon?	MU (1-6)	(*ny)	4,5	5,3

Enhetsleders kommentar til medarbeiderperspektivet:

Medarbeiderundersøkelsen er gjennomført med svært tilfredsstillende resultat.

Økonomiperspektivet	Datakilde	Status 2008	Status 2009	Status 2010
Forbruk i % av budsjett	Regnskap	96,2 %	98,1 %	95,2 %

Ansvar	Budsjett 2010	Regnskap 2010	Forbruk i %	Vurdering av budsjettsituasjonen og avvik
Totalt Kultur	6.017.500	5.729.908	95,2 %	
511. Kulturadministrasjon	2.825.729	2.443.027	86,5 %	Enhetsleder var konst. kom.sjef deler av året
512. Kulturvern	270.000	194.783	72,1 %	Trykking av bygdebok ble utsatt til 2011
514. Bibliotek	1.556.878	1.537.452	98,8 %	Normal drift
515. Kino	115.937	252.898	218,1 %	Digitalisering og sviktende besøk
517. Parken ungdomsklubb	1.248.956	1.301.748	104,2 %	Normal drift

Enhetsleders kommentar til økonomiperspektivet:

Gjennom året signaliserte enhetslederen et antatt overforbruk i 2010, og tiltak ble iverksatt for å motvirke dette. Tiltakene viste seg å være i overkant effektive. Lønn til enhetsleder ble deler av året utbetalt over sentraladministrasjonens budsjett. I tillegg ble bl.a. utgiftene til vaktmestertjenester i kinosalen lavere enn antatt.

Enhetsleders øvrige generelle kommentarer til driften:

Enhetsleder var konstituert kommunalsjef fra midten av september og ut året. 2010 var ellers preget av revideringen av kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet og forberedelser til digitalisering av kinoen. Kulturkontoret koordinerte en vellykket kulturuke i februar. I tillegg bidro kulturkontoret året igjennom til en rekke kulturarrangementer, både som arrangør/medarrangør, og gjennom økonomisk støtte. Gjennom "Kulturekken" fikk elevene i grunnskolen et profesjonelt kulturtilbud på dagtid. Kontoret utbetalte ca. 1,5 millioner i tilskudd til lag og foreninger i 2010.

Sentrum kino hadde 3461 besøk i 2010. Dette er en nedgang fra tidligere år og en konsekvens av gammelt utstyr og uregelmessigheter i driften. Året ble likevel preget av optimisme og forventning i forbindelse med den forestående digitaliseringen.

På biblioteket økte antallet aktive lånere med 3 % fra 1400 til 1444. Antall utlån har sunket med ca. 1,8 % fra 36.548 til 34.540. Dette er i tråd med en generell utvikling og ikke spesielt for biblioteket i Nordre Land. Antall arrangementer har økt fra 23 til 35, og deltagerantallet fra 423 til 668. Hovedtyngden av dette er barnehagebarn og skoleelever.

For Parken ungdomsklubb ga 2010 ny rekord i antall medlemmer med 322 stk. Klubben har hatt høy aktivitet hele året med et forrykende UKM og full buss på Trysilturen. Mange ungdommer benyttet seg av Ung Sommer, som inneholdt både turer og åpen klubb i sommerferien. Klubben har dessuten bestilt betongelementer til skateboardparken og hatt et bra samarbeid med kulturskolen om Bandklinikken.

4.11 Sosialtjenesten (NAV-kommunal del)

Faktatabell tjenesten (KOSTRA)	Nordre Land				Oppland	Kommune-gruppe	Landet u/Oslo
	2007	2008	2009	2010			
Antall mottakere av sosial hjelp. (Totalt m/råd og veiledning)	130	139	157 (226)	145 (293)	202	179	255
Gjennomsnittlig stønadslengde i måneder for mottakere av økonomisk sosialhjelp	4,3	4,7	4,1	3,9	3,7	4,0	3,9
Andel sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 20-66 år	3,3	3,5	4,0	3,6	4,7	3,8	4,1
Årsverk i sosialtjenesten	-	6,0	6,0	6,5	6,41	5,51	9,51
Antall sosialhjelpsmottakere mellom 18-24 år	31	37	39	47	-	-	-
Helt arbeidsledige 15-24 år pr 31.12.2010	16	7	11	8	-	-	-
Sysselsatte pr 31.12.2010:							
15 - 19 år	47,5 %	42,5 %	37,2%	Ikke tall	-	-	-
20 - 24 år	74,4 %	76,2 %	69,6%	”	-	-	-
25 - 39 år	81,8 %	81,5 %	81,6%	”	-	-	-
40 - 54 år	84,1 %	83,4 %	82,9%	”	-	-	-
55 - 66 år	61,4 %	62,6 %	62,5%	”	-	-	-
67 - 74 år	17,8 %	18,3 %	19,2%	”	-	-	-

Kommentarer til faktatabellen:

Enheten har en liten nedgang på utbetalinger fra 157 (2009) til 145 (2010). Det har imidlertid vært en økning av langtidsbrukere av sosiale tjenester fra 2009 til 2010. Dette har også medført større utbetalinger over lengre tid. Totalt antall brukere har imidlertid økt fra 226 til 293 fra 2009 til 2010. Denne økningen skyldes i hovedsak flere brukere som har hatt behov for råd/veiledning.

Antall av mottakere sosialhjelp inneholder også flyktninger i introduksjonsprogrammet. Gjennomsnittelig stønadslengde blir da også noe misvisende da dette er brukere som går på introprogrammet gjennom hele året.

Antall brukere mellom 18-24 har økt. Flere har sluttet ved videregående skole og p.g.a. lav utdanning og liten yrkeserfaring er det svært vanskelig å skaffe ordinært arbeid til denne gruppen. Sosialhjelp blir for mange eneste inntekt for å sikre livsopphold og utgifter til bolig. I løpet av 2010 ble NAV leders stilling lagt inn i budsjettet med 0,5 årsverk. Pr. 070311 ingen tilgjengelige tall for 2010 vedr. sysselsetting.

Brukerperspektivet	Data- kilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Andel vedtak som omgjøres etter klage til fylkesmannen	Telling	0	0	0
Andel saker hvor saksbehandlingstiden, etter mottak av all relevant dokumentasjon, er innenfor lovens krav på 4 uker	Socio	100 %	100 %	100 %
Andel brukere som får avtale hos gjeldsrådgiver innen 3 uker	Telling	98 %	100 %	100 %,
Antall deltakere på Kvalifiseringsprogrammet	Telling	14	9,2	10
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer	KOSTRA	29 %	25 %	26 %
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 18-24 år	KOSTRA	4,8 mnd	4,4 mnd	3,1 mnd
Hvor fornøyd er du med sosialkontorets råd og veiledning når det gjelder hjelp til å komme ut av en vanskelig situasjon (spm 1)?	BU (1-6)	(*ny)	4,0	-
Hvor fornøyd er du med muligheten for en timeavtale (spm 14)?	BU (1-6)	(*ny)	4,0	-
Hvor fornøyd er du med samarbeidet mellom sosialkontoret og øvrige offentlige tjenester som du benytter (spm 18)?	BU (1-6)	(*ny)	4,0	-

Enhetsleders kommentar til brukerperspektivet:

Brukerundersøkelsen er gjennomført, men pga veldig lav svarprosent kan ikke resultatene benyttes i rapporteringssammenheng.

Antall "kvalifiseringsprogram" (KVP) plasser ble for 2010 redusert fra 14 plasser til et snitt over hele året til 9,2. Ved utløp av 2010 hadde enheten 10 inne på programmet. Dette medførte at kommunen fikk reduserte overføringer fra staten i forbindelse med programmet.

Det arbeides med tett oppfølging innen rusområdet. NAV hadde tett samarbeid med psykisk helse da vi hadde mange felles brukere. Våren 2010 hadde vi fått i gang felles møter med Riisby. Dette med tanke på ettervern og samarbeid rundt pasienter som vurderte bosetting i kommunen.

Medarbeiderperspektivet	Data- kilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Kortidsfravær (i arbeidsgiverperioden)	VISMA	1,8 %	1,8 %	2,0 %
Langtidsfravær (ut over arbeidsgiverperioden)	VISMA	3,2 %	6,5 %	7,3 %

Enhetsleders kommentar til medarbeiderperspektivet:

Sykefraværet har siden 1.5.2010 vært svært høyt ved enheten. 2 ansatte har vært langtidssykemeldte i 2010. Sykefraværet var ikke arbeidsrelatert og begge var tilbake pr. 31.12.2010 i 100 % stilling.

Ellers har enheten godt arbeidsmiljø, men det store fravær gav økt arbeidspress på enheten. Fra høsten 2010 har en kommunalt ansatt begynt på videreutdanning ved HIL innen veiledning. Studiet avsluttes våren 2011.

Økonomiperspektivet	Datakilde	Status 2008	Status 2009	Status 2010
Forbruk i % av budsjett	Regnskap	98,2 %	92,67 %	110,5 %

Ansvar	Budsjett 2010	Regnskap 2010	Forbruk i %	Vurdering av budsjettsituasjonen og avvik
Totalt Sosialtjenesten	5.422.000,-	5.989.783,-	110,5 %	

Enhetsleders kommentar til økonomiperspektivet:

Budsjettetoverskridelsene for 2010 skyldes i hovedsak følgende:

- 1) 50 % av NAV leders lønn lagt inn uten økning på rammen.
- 2) Refusjonskrav i forbindelse med utbetalinger til flyktninger i introduksjonsprogrammet fastsatt til kr. 100.000. Reelle refusjonskrav oversendt utgjorde for 2010 kr. 198. 000,-.
- 3) Enheten har fulgt veiledende satser vedrørende livsopphold hvert år. Enheten har imidlertid ikke fått dette justert på budsjettet siden 2006. I tillegg har boutgifter blitt vesentlig dyrere og 1. kvartal 2010 opplevde enheten en dramatisk økning innen strømutgifter hos den enkelte bruker.
- 4) Kommunal sysselsettingsgruppe har hatt redusert aktivitet i 2010. Tidligere koordinator gikk i 2009 over i annen stilling og det har ikke blitt ansatt noen erstatte. Dette har medført at tiltaksplasser og tilbud har blitt sterkt redusert. Dokumentasjon og oppfølging rundt den enkelte bruker med henblikk på arbeidstrening har uteblitt. Dette har medført at mange har blitt gående passive med sosialhjelp som eneste inntektssikring. Det er svært vanskelig for NAV sine veiledere å dokumentere krav om statlige ytelser der ingen form for arbeidstrening har blitt vurdert.
- 5) Våren 2010 fikk enheten en betydelig reduksjon i antall plasser vedrørende KVP. Enheten hadde ved inngang til 2010 14 plasser med tilsvarende økonomisk ytelse fra staten. Mai 2010 reduserte imidlertid staten antall plasser fra 14 til 9 med påfølgende reduksjon i overføringer fra staten. Mange av de 14 brukerne hadde kontrakter ut året som igjen medførte en betydelig kommunal utgift for å dekke lønn til de som var i programmet.

Enhetsleders øvrige generelle kommentarer til driften:

Enhetsleder er generelt svært fornøyd med både faglig arbeid, arbeidsmiljø og kulturbygging i enheten. P.g.a. merarbeid vedr. flyktninger, økt gjeldsrådgivning og flere disponeringer har arbeidsmengden ved enheten økt betraktelig i løpet av 2010. Det stilles store krav til oppfølging/råd og veiledning spesielt innen Kvalifiseringsprogrammet og rusoppfølging.

Enheten har godt samarbeid med enheter som barnevern, flyktningtjenesten og psykisk helse. Høsten 09 søkte enheten Fylkesmannen om prosjektmidler i forbindelse med en styrking av arbeidet innen rus/psykiatri. Enheten fikk innvilget kr. 450.000 som ble i sin helhet brukt til en 100 % prosjektstilling for å gi et bedre tilbud til målgruppen. Prosjektkoordinator ble ansatt 1. mai 2010 og har et tett samarbeid opp mot teknisk enhet for å gi brukergruppa relevant arbeidstrening. Prosjektkoordinator følger opp brukerne daglig og dokumenterer utvikling både arbeidsmessig og helsemessig. Dette er en svært viktig prosess for å gi best mulig avklaring i henhold til ordinært arbeid eller overføring fra sosialhjelp til en statlig ytelse dersom helsemessige årsaker utelukker enkelte brukere fra et fullverdig arbeidsliv.

NAV har siden vinteren 09 hatt et betydelig problem med å skaffe tiltaksplasser for våre brukere. Det er den kommunale sysselsettingsgruppa som er hovedaktør for våre brukere med

henblikk på arbeidstrening mot ordinært arbeid, og det er et forsterket samarbeid i gang for å øke antall tiltaksplasser fremover.

4.12 Kulturskole

Faktatabell tjenesten (KOSTRA)	Nordre Land				Oppl.	Kom. gr	Landet u/Oslo
	2007	2008	2009	2010			
Brutto driftsutgifter til kulturskolen per bruker		13639	13655	12008	13585	12748	14528
Antall eleverplasser totalt	236	256	290	336	-	-	-
Antall elevplasser dans	59	72	103	132	-	-	-
Antall elever blås og slagverk	79	69	68	67	-	-	-
Antall elever tangentinstrumenter	43	38	37	35	-	-	-
Antall elever sang og kor	48	65	67	58	-	-	-
Antall elever fiolin	0	8	8	8	-	-	-
Antall elever på bandklinikk	-	-	-	24			
Antall elever på bilde & skulptur	6	6	6	12			
Antall elever på venteliste	8	17	42	20	-	-	-
Andel lærere med utdanning tilsvarende 3-årig høyskole	-	-	75 %	75 %	-	-	-
Elevbetaling lav sats pr halvår	390	440	500	560			
Elevbetaling mellomstats pr halvår	640	690	790	860			

Brukerperspektivet	Datakilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Andel elever på barnetrinnet som har tilbud i kulturskolen	KOSTRA	31 %	>30 %	35,7 %
Andel elever på ungdomstrinnet som har tilbud i kulturskolen	KOSTRA	19,6 %	>25 %	22,7 %
Antall søker som har stått på venteliste mer enn 12 måneder	Telling	3	0	3
Hvor stor prosent av kulturskolens elever som er gutter.	Telling	18,3 %	>30 %	27 %
Antall ulike instrumenter det gis tilbud på	Telling	12	>14	14
Antall tilbud utenom instrumentalundervisningen	Telling	4	>6	5
Grad av opplevd kvalitet på undervisningen	BU (1-6)	-	>4,5	-
Grad av opplevd godt og trygt læringsmiljø	BU (1-6)	-	>4,5	-

Enhetsleders kommentar til brukerperspektivet:

Brukerundersøkelse er ikke gjennomført.

Medarbeiderperspektivet	Datakilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Kortidsfravær (i arbeidsgiverperioden)	VISMA	1,0 %	2,0 %	1,3 %
Langtidsfravær (ut over arbeidsgiverperioden)	VISMA	2,4 %	4,0 %	1,7 %
Hvor fornøyd er du med din arbeidssituasjon?	MU (1-6)	(*ny)	4,5	-

Enhetsleders kommentar til medarbeiderperspektivet:

Medarbeiderundersøkelse ble gjennomført, men det kom bare inne ett svar fra kulturskolen. Data fra denne undersøkelsen kan derfor ikke brukes i denne sammenhengen.

Økonomiperspektivet	Datakilde	Status 2008	Status 2009	Status 2010
Forbruk i % av budsjett	Regnskap	98,91 %	98,17 %	100,24 %

Ansvar	Budsjett 2010	Regnskap 2010	Forbruk i %	Vurdering av budsjettsituasjonen og avvik
Totalt Kulturskole				
291. Kulturskole	2.247.000,-	2.252.502,-	100,24%	

Enhetsleders kommentar til økonomiperspektivet:

Vi er i balanse økonomisk. Nye tilbud er finansiert gjennom omdisponering av egne midler.

Enhetsleders kommentarer om drift:

Kulturskolen har i 2010 arbeidet målrettet med å videreutvikle eksisterende tilbud. Vi har lyktes med å utvide dansestillingen innen egne rammer slik at alle søkerne fikk plass i høst. Vi har også startet opp 3 aldersinndelte talentgrupper innen dans. Bandklubben ble høsten 2010 et fast tilbud i regi av kulturskolen. Kulturskolen arrangerte en rekke forestillinger i 2010 og bidro med kulturinnslag på flere arrangementer i Landsbyen.

Samarbeid

Kulturskolen har dirigentansvaret for kor og korps og yter dermed tjenester til ca. 380 personer totalt hver uke. Vi har et godt samarbeid med begge skolekorpsene - noe som gir et helhetlig og godt opplæringstilbud til de som er med. Samarbeidet med skolen i Torpa, der elevene får kulturskoleundervisning i skoletida, fungerer meget bra. Vi samarbeider også godt med Parken Ungdomsklubb om Bandklubben og UKM.

4.13 Familie og helse

Barnevern

Faktatabell tjenesten (KOSTRA)	Nordre Land				Oppl.	Kom.-gruppe	Landet u/Oslo
	2007	2008	2009	2010			
Netto driftsutgifter pr. barn i barnevernet	68295	86661	96008	88255	83570	79464	90840
Andel barn med tiltak i opprinnelig familie	75,8% (75stk)	75 % (75stk)	72,4 % (63stk)	66,4 % (73stk)	-	-	-
Andel barn med tiltak utenfor opprinnelig familie	24,2 % (24stk)	25 % (25stk)	27,6 % (24stk)	33,6 % (37stk)	-	-	-
Stillinger med fagutdanning pr 1000 barn 0-17 år	-	-	3,7	4,6	3,0	2,6	2,8
Andel av netto driftsutgifter til barn som bor i sin opprinnelige familie	26,2 %	24,2 %	19,4 %	8,3 %	15,3 %	15,0 %	15,5 %
Andel av netto driftsutgifter til barn som bor utenfor opprinnelig familie	46,8 %	50,7 %	59,4 %	66,1 %	49,8 %	51,1 %	50,6 %

Andel undersøkelser som fører til tiltak	65,7 %	54,8 %	55,3 %	71,1 %	53,0 %	51,3 %	49,4 %
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-17 år	7,4 %	7,4 %	7,1 %	8,1 %	4,8 %	5,2 %	4,5 %

Brukerperspektivet	Datakilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
I hvor stor grad synes du at barnevernet bidrar til at ditt barn får det bedre?	BU (1-6)	(*ny)	3,8	-
I hvor stor grad synes du barnevernet behandler deg med høflighet og respekt?	BU (1-6)	(*ny)	4,4	-
Hvor fornøyd er du med muligheten for å få en timeavtale?	BU (1-6)	(*ny)	4,2	-
Andel barn med tiltak i barnevernet med utarbeidet tiltaksplan	KOSTRA	63 %	80 %	82,16 %
Andel saker der lovpålagt undersøkelsesfrist på 3 mnd ikke blir overholdt	KOSTRA	68,4 %	0 %	29,63 %
Andel barn som har oppdatert tiltaksplan	AKOS	Ny	100 %	82,16 %
Andel barn som når avklarte mål i tiltaksplanen	AKOS	Ny	40 %	60 %

Enhetsleders kommentar til brukerperspektivet:

Det ble gjennomført brukerundersøkelse i barnevern. Tallmaterialet som har kommet inn er for lavt til at det kan brukes. Det vil bli gjennomført ny undersøkelse med utgangspunkt i møte med bruker.

Det er i 2010 gjennomført en driftsgjennomgang med barnevern, der hovedfokus har vært rett hjelp til rett tid og forhindre at barnevernet bryter lovpålagte frister. Det er konkludert med at barnevernstjenesten ikke skal ha fristbrudd uten at det er søkt dispensasjon. Det bør være realistisk nå som avdelingen har full bemanning. Det er blitt jobbet med rutiner og prosedyrer, samt å kartlegge "tidstyver". Status på målene knyttet utarbeidelsen av tiltaksplaner og dokumentasjon av måloppnåelse i forhold til tiltaksplanene viser at det er gjort forbedringer innen barnevernet i løpet av 2010. Her er målene nådd. Når det gjelder oppdatering av tiltaksplaner er ikke målet nådd, men det er en forbedring fra tidligere.

Hvis man ser på KOSTRA tallene så har vi en kurve som peker nedover når det gjelder målet om å nå lovpålagte frister. Her har vi nå laget en null visjon sammen med en plan for å ivareta fristene, for å nå målet om 0 fristbrudd.

Det er og ansatt to tiltaksarbeidere. Effekten av dette er ikke mulig å måle enda, men på sikt så er det ønskelig at antall omsorgsovertakelser går ned.

Medarbeiderperspektivet	Datakilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Kortidsfravær (i arbeidsgiverperioden)	VISMA	1,0 %	1,0 %	1,5 %
Langtidsfravær (ut over arbeidsgiverperioden)	VISMA	14,8 %	14,5 %	1,6 %

Enhetsleders kommentar til medarbeiderperspektivet:

Det har blitt jobbet målbevisst for å redusere fraværet i barnevernet og som man kan se ut av tallene at vi har lyktes med dette siden fraværet nå er veldig lavt. Dette kan tolkes som om de tiltak som har blitt iverksatt har hatt effekt. Hvis man sammenligner det med tallene fra medarbeiderundersøkelsen så ser man at de som jobber i barnevernet er veldig fornøyde med sin arbeidssituasjon.

Psykisk helse

Faktatabell tjenesten (KOSTRA)	Nordre Land				Oppland	Kommune-gruppe	Landet u/Oslo
	2007	2008	2009	2010			
Årsverk psykiatriske sykepleiere pr. 10 000 innbyggere	-	4,5	4,5	4,5	2,9	4,2	3,9
Totalt antall brukere av tjenesten	115	239	243	182	-	-	-
Antall nye brukere av tjenesten	-	124	131	126	-	-	-
Antall brukere av dagtilbudet	50	35	30	32	-	-	-
Antall årsverk innen psykisk helse	6,7	6,9	6,9	6,9	-	-	-

Brukerperspektivet	Datakilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
I hvor stor grad opplever du at tjenesten du mottar bidrar til økt trygghet i din hverdag	BU (1-4)	(*ny)	3,2	3,1
I hvor stor grad mener brukere av psykisk helsearbeid at tjenesten som mottas bidrar til økt livskvalitet/aktivt liv?	BU (1-4)	(*ny)	3	3,0
Alt i alt, hvor fornøyd er du med tjenesten du mottar?	BU (1-4)	(*ny)	3,3	3,5
Andel av pasienter innen psykisk helsetjeneste som har fått tilbud om IP	Geric	100 %	100 %	80 %
Andel av omgjøringer av enkeltvedtak innen psykisk helse etter klagebehandling fra fylkesmannen	Telling	0	5 %	0
Antall meldinger om vold eller trusler mot ansatte	Telling	0	6	0
Antall avvik medisinbehandling	Telling	0	0	0

NB: Skala 1-4 på brukerundersøkelsen, der 4 er best.

Enhetsleders kommentar til brukerperspektiv:

Avdelingen har brukere som er tilfreds med tjenesten vi yter og har stor tillit til de ansatte. Det er også satt fokus på riktig saksbehandling, noe som gjør at vi unngår at vedtak som etter påklaging omgjøres. Det er blitt iverksatt to nye tilbud siste kvartal 2010. Det ene er at det nå gis tilbud om trening to ganger i uken. Her er det stor oppslutning og pasientene gir uttrykk for at dette er et tilbud de merker har god effekt. Det andre er lavterskel/dagtilbud på Dokka

stasjon via prosjektet ” Et bedre liv”. Deltagelsen har vært stor ved tilbudet. Det gis nå tilbud en dag i uka, målsetningen er å kunne utvide tilbudet hvis vi får økt tilskudd på kommunalt rusarbeid.

Medarbeiderperspektivet	Data-kilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Kortidsfravær (i arbeidsgiverperioden)	VISMA	1,28 %	1,2 %	1,3 %
Langtidsfravær (ut over arbeidsgiverperioden)	VISMA	10,43 %	10,0 %	4,5 %

Enhetsleders kommentar til medarbeiderperspektivet:

Avdeling for psykisk helse har lavt sykefravær, noe som kan ses i sammenheng med at medarbeidere i psykisk helse er fornøyde med sin arbeidssituasjon. Dette til tross for at antall henvendelser er økende og kompleksiteten på sakene mer krevende. Det jobbes godt for å opprettholde lavt sykefravær og fokus på trivsel i avdelingen. Det fraværet som har vært er relatert til ting som ikke har noe med den enkeltes arbeidssituasjon å gjøre.

PPT (pedagogisk psykologisk tjeneste), ergo og fysioterapitjenesten, legetjenesten, tilrettelagte tjenester og helsestasjonen:

Faktatabell tjenesten (KOSTRA)	Nordre Land				Oppland	Kommune-gruppe	Landet u/Oslo
	2007	2008	2009	2010			
Legeårsverk i kommunehelsetjenesten pr. 10 000 innbyggere	9,7	9,6	13,9	10,2	10,5	9,5	9,5
Fysioterapiårsverk i kommunehelsetjenesten pr. 10 000 innbyggere	11,0	10,9	15	12,2	10,4	8,4	8,5
Netto driftsutgifter forebyggende helse pr innbygger	91	100	71	88	147	106	104
Åpningstimer pr uke helsestasjon for ungdom	3	3	3	3	-	-	-
Årsverk helsesøstre pr 10.000 innbyggere 0-5 år	75,7	72,4	82,5	80,8	66,5	60,9	68,5
Antall nyhenviste saker til PPT	-	-	35	30	-	-	-
Antall individsaker PPT behandler totalt	-	-	125	114	-	-	-
Antall barn det er et samarb. med BUP, HAB-tjenesten, kompetansesentrene om	-	-	20	33	-	-	-

Status 2007 og 2008 for fakta angående PPT er ikke tilgjengelig pga nytt datasystem. De har laget en egen brukerundersøkelse de ønsker å gjennomføre i 2011.

Brukerperspektivet	Data- kilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Helsestasjon				
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst	KOSTRA	97 %	100 %	100 %
Andel barn som har fullført helseundersøkelse innen utgangen av 1.skoletrinn	KOSTRA	99 %	100 %	93 %
I hvilken grad har du tillit til de råd og den veiledning de ansatte gir deg når du er usikker i forhold til barnets helse og utvikling?	BU (1-6)	(*ny)	4,7	4,7
I hvilken grad synes du de ansatte gir deg informasjon som er forståelig og tilstrekkelig?	BU (1-6)	(*ny)	5,0	5,1
Tildelingskontoret				
Andel saker der saksbehandlingstiden overstiger lovpålagt frist på tre uker	Geric	Ny	100 %	*
Fysio/ergo:				
I hvor stor grad opplever du at tjenesten bidrar til at du har fått det bedre med det du trengte hjelp til?	BU (1-6)	(*ny)	5,0	4,6
I hvor stor grad opplever du at omfanget av tjenesten du får er tilpasset ditt behov?	BU (1-6)	(*ny)	4,0	4,9
Tilrettelagte tjenester:				
Antall brukere som har vedtak om fritidskontakt, men som ikke får det	Telling	2 stk	1 stk	3 stk
Legetjenesten:				
Hvor fornøyd er du med fastlegetjenesten (spm 33)?	IU (1-6)	4,6		4,4
Hvor fornøyd er du med legevaktjenesten (spm 37)?	IU (1-6)	2,9		4,1

Måleindikatorene med datakilde innbyggerundersøkelsen (IU) har status fra 2006. Spørsmålene i IU 2006 og IU 2010 er ikke helt sammenfallende.

Enhetsleders kommentar til brukerperspektivet:

Helsestasjon og manglende måloppnåelse skyldes at noen har flyttet og at de som mottar tjenester ikke har vært tilgjengelig slik at fristen har blitt overskredet.

Brukerundersøkelsen viser at innbyggerne i Nordre Land har tillit, samt føler de blir bra ivaretatt av alle tjenestene og deres ansatte.

Enheten gir tjenester som brukerne er fornøyd med, det blir gjort mye bra arbeid for å sikre at vi opprettholder kvalitet i tjenesten og at de ansatte innehar høy faglig kompetanse. Det er en enhet i utvikling og vi jobber med å kunne styrke det tverrfaglige samarbeidet, samt samarbeid i regionen og med spesialisthelsetjenesten.

Medarbeiderperspektivet	Data- kilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Kortidsfravær (i arbeidsgiverperioden)	VISMA	1,1 %	1,0 %	1,1 %
Langtidsfravær (ut over arbeidsgiverperioden)	VISMA	6,7 %	6,5 %	2,1 %

Enhetsleders kommentar til medarbeiderperspektivet:

Vi har generelt lavt sykefravær, noe som det og jobbes aktivt med å holde der.

Medarbeiderundersøkelsen viser at de som jobber i familie og helse er fornøyde med arbeidssituasjonen.

Økonomiperspektivet (enheten Familie og Helse)	Datakilde	Status 2008	Status 2009	Status 2010
Forbruk i % av budsjett	Regnskap	107,4 %	98,06 %	109,4 %

Ansvar	Budsjett 2010	Regnskap 2010	Forbruk i %	Vurdering av budsjettsituasjonen og avvik
Totalt Familie og helse	32480000	35532249	109,4	
331. Familie og helse adm	1 416903	1 346511	95,03	
332. Legetjenesten	5 748954	5 278267	91,81	Underforbruk grunnet økt refusjon, samt økte inntekter turnuslege
333. Miljørettet helsevern	592176	551244	93,09	
334. Helsestasjon	2 271493	2 021508	88,99	Fått inn inntekter i forbindelse med økt vaksinerings
335. Fysioterapi og ergoterapitj.	3 369569	3 601353	106,88	Merforbruk skyldes økt ansvar i forhold til kommunalt hjelpemiddellager fra 1 juli 2009. Det er leid inn en 30 % stilling for å løse lovpålagte oppgaver. Egenandelen for driftstilskudd har og økt
336. Psykisk helsearbeid	4017758	4002178	99,61	
337. PPT-tjenesten	1 680219	1 719784	102,35	
338. Barnevern	9 447219	13015826	137,77	Høyt antall omsorgsovertagelser, noe som fører til økt bruk av sakkyndige vurderinger og plasseringer. Overforbruket skyldes primært lønn fosterhjem.
339. Tilrettelagte tjenester	3935709	3995574	101,52	Økt forbruk på bakgrunn av etablering av enslige mindreårige og to brukere med omfattende hjelpebehov. Har imidlertid fått økte refusjoner som ikke er regnet med som vil gjøre det slik at avdelingen i realiteten går med et underforbruk, tross økte tjenester.

Enhetsleders kommentar til økonomiperspektivet:

Enheter har samlet et forbruk på 109,40 %, noe som i hovedsak skyldes at barnevernet har et merforbruk på 3 568.607,-. Dette skyldes økte utgifter til fosterhjemsplasserte barn, sakkyndige utredninger og advokatbistand.

Barnevernet har videre ansatt tiltaksarbeidere i 2010 uten at det har ført med noe økonomi. En tiltaksarbeider har startet opp i august og den andre starter 1. november.

Det har og vært økte kostnader i forbindelse med ambulerende vaktmester for å dekke en lovpålagt oppgave på 84 000,-, og i forbindelse med tjenester til ny bruker i tilrettelagte tjenester en kostnad på 62 400,-.

De fysioterapeutene vi har på driftstilskudd dvs 6,45 årsverk har fra 1. juli fått økt lønn. Dette utgjør en årlig lønnsvekst på kr. 393 000,-, dvs økte lønnskostnader på kr. 196 000,- for 2010.

Familie og helse jobber kontinuerlig med å klare å holde budsjettet, men det viser seg at det vi ikke kan kontrollere er akutt plasseringer i barnevernet og arbeider i den forbindelsen. Kostnader i forbindelse med en omsorgsovertakelse, gir kostnader over flere år. Egenandelen til BUF etat har også hatt en formidabel økning, noe som påvirker regnskapet. Dette er kostnadskrevende både i form av penger og arbeidskraft, så målet med å snu denne utviklingen er det som kan påvirke at økonomien til barnevernet endres. Avdelingsleder har sammen med økonomiavdelingen laget et detaljert budsjett pr barn for 2011.

Enhetsleders øvrige generelle kommentarer til driften:

Familie og Helse er en enhet som er i utvikling. Med samhandlingsreformens oppstart fra 2012 jobbes det kontinuerlig for å klare å imøtekomme den. Det kommer ny lovgivning som vil berøre tjenesten i stor grad i tiden fremover, med ny folkehelselov og ny helse og omsorgs lovgivning. Tjenestene vil gradvis endres og vi må ha evnen til å tilpasse oss de nye føringene.

Fokuset i enheten er på det forebyggende arbeidet. Enheten skal fremme folkehelsen og forebygge sykdommer, samt fokusere på tidlig intervensjon. Samhandlingsreformen vektlegger evnen til å samhandle med spesialisthelsetjenesten, sektorer, kommuner og lignende. Enheten viser stor endringsvilje og en del tiltak er allerede iverksatt.

4.14 Omsorg og rehabilitering

Hjemmetjenesten

Faktatabell tjenesten (KOSTRA)	Nordre Land				Oppl.	Kom.gr	Landet u/Oslo
	2007	2008	2009	2010			
Mottakere av hjemmetjenester, pr 1000 innbygger 0-66 år	41	44	49		19	19	19
Mottakere av hjemmetjenester, pr 1000 innbygger 67-79 år	88	109	121		82	78	79
Mottakere hjemmetjenester, pr 1000 innbygger 80 år og oppover	398	414	396		326	343	344
Korrigert brutto driftsutgifter pr. mottaker av kjernetjenester for hjemme boende	130798	135197	127964		186111	219453	188286
Antall brukere LAR	-	7	7	9	-	-	-
Antall brukere som får tilkjørt mat fra kjøkkenet på LOR	41	46	54	52	-	-	-

KOSTRA-tallene for Nordre Land for 2010 er ikke presentert her pga problemer med rapporteringen (innrapporteringen ble gjort i 3 filsendinger, og den siste fila har lagt seg over de to andre sånn at det kun er tallene på den siste fila som er blitt registrert). Korrekte tall blir tilgjengelig 15. juni.

Brukerperspektivet	Data-kilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Andel brukere av tjenesten som har gjennomført behovskartlegging	IPLOS	100 %	100 %	-
Andel pasienter med tiltaksplan	Gerica	30 %	100 %	35 %
Andel av omgjøringer av enkeltvedtak etter klagebehandling fra fylkesmannen	Telling	0	0	0
Avvik på medisinerings	Statistikk	40	30	37
I hvor stor grad opplever du at tjenesten gir deg en bedre hverdag, slik at du kan bo hjemme?	BU (1-4)	(*ny)	3,4	-
I hvor stor grad føler du at tjenesten gir deg den hjelpen du har behov for?	BU (1-4)	(*ny)	3,3	-
I hvor stor grad opplever du at de ansatte har omsorg for deg?	BU (1-4)	(*ny)	3,5	-

Enhetsleders kommentar til brukerperspektivet:

- Andel pasienter med tiltaksplan er for lav. Det vil imidlertid ikke bli satt mer fokus på dette, før det er gjort en grundigere kartlegging av Gerica som verktøy. Alle ansatte må få et eierforhold til Gerica før vi går over på fullstendige tiltaksplaner. Det er imidlertid gjort en stor jobb i flere avdelinger rundt dette

- Brukerundersøkelsen er gjennomført, men pga liten svarprosent er det vanskelig å få til en riktig analyse
- Når det gjelder behovskartleggingen, er denne ikke fullstendig. Dette er en jobb som tar mye tid, spesielt i en hjemmetjenesteavdeling. Er derfor i perioden blitt nedprioritert fremfor andre viktige oppgaver. Det er i tillegg mange faktorer som gjør at feil oppstår. Noe av dette ligger på systemnivå, og vil bli rettet opp når en systemutvikler er på plass.
- Antall avvik på medisinerer er redusert i forhold til 2009, men er fortsatt høyere enn målsetningen. Det er blitt laget bedre rutiner for rapportering av slike avvik. Det er viktig å få inn slike avvik, da dette gir muligheter for forbedringer.

Medarbeiderperspektivet	Data-kilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Kortidsfravær (i arbeidsgiverperioden)	VISMA	1,75 %	1,5 %	2,9 %
Langtidsfravær (ut over arbeidsgiverperioden)	VISMA	10,9 %	10 %	7,9 %
Hvor fornøyd er du med din arbeidssituasjon?	MU (1-6)	(*ny)	4,5	4,15

Enhetsleders kommentar til medarbeiderperspektivet:

- Fraværet i hjemmetjenesten er blitt noe høyere innen kortidsfravær på slutten av året. Det blir rapportert om et økt press på tjenesten, spesielt på Dokka. Dette kan ha gjort at det er blitt mer sykdom. I tillegg har det vært en del influensa.
- Medarbeiderundersøkelsen viser at hjemmetjenesten ligger lavere enn målene som er satt. Dette er et sammensatt spørsmål, og det er fokus på dette området.

Miljøarbeidertjenesten

Faktatabell tjenesten (KOSTRA)	Nordre Land				Oppland	Kom.-gruppe	Landet u/Oslo
	2007	2008	2009	2010			
Andel hjemme boende med høy timeinnsats	3,5 %	3,2 %	2,7 %	Ikke tall	6,0 %	6,3 %	6,5 %
Antall brukere	-	33	35	34			
Antall årsverk i miljøarbeidertjenesten	-	-	47	45,47			
Andel årsverk med fagutdanning	-	-	79,2 %	79 %			
Antall brukere med tvangstiltak etter § 4A	-	3	3	3			

Kommentarer til faktatabellen

- For utøvelse av tvangsvedtak (§4A) er det et krav om fagkompetanse
- Det er pr 31.12.10 81 ansatte i miljøarbeidertjenesten. Tjenesten består av mange boliger spredt over stort geografisk område.
- Ikke tall på andel hjemmeboende med høy timeinnsats pga rapporteringsproblemer.

Brukerperspektivet	Data-kilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Andel av omgjøringer av enkeltvedtak etter klagebehandling fra fylkesmannen	Telling	1	0	0
Avvik på medisinerer	Statistikk	37	25	42

Antall tilfeller bruk av ulegitimert tvang	Statistikk	8	4	2
Andel beboere som har tiltaksplan	Telling	66 %	100 %	-
Andel beboere som når avklarte mestringsmål i tiltaksplan	Telling	(*ny)		-
Antall hendelser med vold/trusler mot ansatte	Telling	66	33	197
I hvor stor grad (hvis pårørende/hjelpesveger: opplever du at beboeren er) har et aktivt liv?	BU (1-6)	(*ny)	4,0	2,8
I hvor stor grad (hvis pårørende/hjelpesveger: opplever du at) de ansatte gjør det dere har blitt enige om?	BU (1-6)	(*ny)	4,0	3,4
I hvor stor grad opplever (hvis pårørende/hjelpesveger: opplever du) du at personalet behandler deg med høflighet og respekt?	BU (1-6)	(*ny)	4,0	3,9

Enhetsleders kommentar til brukerperspektivet:

- Spørsmålsformuleringen er noe endret fra 2009, så måleparametrene er tilpasset ny spørsmålsformulering. Brukerundersøkelsen er gjennomført, men resultatene har ikke vært tilgjengelig for analyse før nå. En nærmere analyse av resultatene og avvik i forhold til målsetning vil derfor komme i rapportering i 2011. Men uavhengig av det som er fremkommet i BU blir det jobbet med organisering av dagtilbudet og hva som skal ligge i det.
- Vold og trusler er en samlebetegnelse for både direkte utagering og følelse av trussel for ansatte. Det er spesielt i Rudsgate-området dette er en utfordring med 181 av tilfellene som er rapportert. Dette skyldes den brukergruppa som er der. 37 av avvikene på vold og trusler er rettet mot personalet, resten mot inventar. Det jobbes aktivt med å unngå denne typen adferd med blant annet opplæring av personalet osv.
- Avvik på medisiner er høyere enn målsetting. Her er det forskjellige typer avvik. Noe på at medisiner ikke er gitt, noe på at det er oppdaget feil før medikamentene er gitt. 2 av avvikene går på at det er gitt feil pasient medisiner. En del av avvikene er heller ikke å anse som helt reelle. Dette er avvik som er skrevet på at brukeren ikke har fått tabletter og det skyldes at de nekter å ta i mot. Dersom de motsetter seg å ta medisin kan de ikke tvinges til å ta det. Det jobbes kontinuerlig med å forbedre prosedyrer rundt medisinbehandling og de ansatte som deler ut medisiner kurses.

Medarbeiderperspektivet	Data-kilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Kortidsfravær (i arbeidsgiverperioden)	VISMA	2,4 %	2,0 %	3,4 %
Langtidsfravær (ut over arbeidsgiverperioden)	VISMA	14,8 %	14 %	11 %
Hvor fornøyd er du med din arbeidssituasjon?	MU (1-6)	(*ny)	4,5	4,26

Enhetsleders kommentar til medarbeiderperspektivet:

- Kortidsfraværet har et avvik, dette skyldes i stor grad BPA delen som har et korttidsfravær på 4,7 %. De andre avdelingene ligger innenfor målsetningen.
- Langtidsfraværet er bedre enn målsetting. Likevel er det noen avdelinger som har et rimelig høyt fravære mot de andre.
- Tilfredshet på arbeidsplassen ligger under målsetning. Dette tror jeg skyldes i stor grad en stor og fragmentert avdeling som har vært ledet av en leder.

Landmo omsorg- og rehabiliteringssenter

Faktatabell tjenesten (KOSTRA)	Nordre Land				Oppl.	Komm.- gruppe	Landet u/Oslo
	2007	2008	2009	2010			
Netto driftsutgifter pr institusjonsplass	508250	561184	583986	Ikke tall	607298	628754	662262
Andel beboere på institusjon under 67 år	7,1 %	8,5 %	9,8 %	8,5 %	11,3 %	11,6 %	12,7 %
Andel beboere på institusjon 80 år og oppover	75 %	74,4 %	72,0 %	68,3 %	74,5 %	75,8 %	72,2 %
Andel beboere på tidsbegrenset opphold	17,9 %	18,3 %	15,8 %	Ikke tall	15,9 %	15,1 %	20,7 %
Andel plasser avsatt til tidsbegrenset opphold	10,5 %	13,2 %	13,2 %	13,2 %	13,9 %	12,4 %	15,1 %
Andel plasser avsatt til rehabilitering/habilitering	3,9 %	10,5 %	10,5 %	13,2 %	4,9 %	5,4 %	10,5 %
Andel plasser i skjermet enhet for aldersdemente	23,7 %	23,7 %	23,7 %	23,7 %	23,6 %	21,5 %	23,1 %
Legetimer pr. uke beboer i sykehjem	0,25	0,25	0,9	0,23	0,35	0,28	0,36
Antall innleggelser fra sykehus til LOR	48	51	57		-	-	-
Andel årsverk i brukerrettede tjenester med fagutdanning	78 %	78 %	80 %	82 %	76 %	73 %	73 %

Netto driftsutgifter pr institusjonsplass og andel beboere på tidsbegrenset opphold er ikke tilgjengelige i KOSTRA lenger.

Brukerperspektivet	Data- kilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Antall personer som har ventet på tildelt langtidssykehjems plass	Telling	(*ny)		1
Gjennomsnittlig antall dager personer har ventet på tildelt langtidssykehjems plass	Telling	(*ny)		0
Andel brukere av tjenesten som har gjennomført behovskartlegging	IPLOS	100 %	100 %	98,7 %
Andel beboere som har vedtak på LOR pga manglende omsorgsalternativ	Telling	(*ny)		24
Avvik på medisinerings	Telling	41	30	83
Gjennomsnittlig ventetid på plass etter ferdigbehandlet på sykehus	Telling	(*ny)		
Andel av omgjøringer av enkeltvedtak etter klagebehandling fra fylkesmannen	Telling	0	0	0
Andel pasienter med tiltaksplan	Geric	13 %	100 %	
I hvor stor grad er du fornøyd med muligheten for å snakke med pleiepersonalet (spm 24)?	BU (1-4)	(*ny)	3,5	
Hvor fornøyd er du med aktivitetstilbudet der du bor (spm 7)?	BU (1-4)	(*ny)	3,0	
I hvor stor grad opplever du at beboeren er fornøyd med maten han/hun får (spm 4)?	BU (1-4)	(*ny)	3,5	

	Pårørende			
I hvor stor grad opplever du at personalet hører på deg hvis du har noe å klage på (spm 25)?	BU (1-4) Pårørende	(*ny)	3,5	
I hvor stor grad opplever du at beboeren er fornøyd med muligheten for å komme ut og få andre opplevelser (spm 9)?	BU (1-4) Pårørende	(*ny)	2,5	
Antall døgn med overbelegg	Telling	(*ny)		39

Enhetsleders kommentar til brukerperspektivet:

- Det er en bruker som har ventet på å få en langtidsplass. Søknaden kom i august. Søkeren hadde hyppige korttidsopphold og tilfredsstillende hjemmetjenester frem til han fikk fast opphold på sykehjem.
- Det er gjennomført brukerundersøkelse blant pårørende. Det er forsøkt gjennomført brukerundersøkelser med pasientene. Det er kommet så få svar at det ikke er hensiktsmessig å benytte disse resultatene.
- Når det gjelder tiltaksplaner er dette noe uavklart. Det er uklart hva som skal være på plass for at en tiltaksplan er operativ. Det vil derfor ikke bli satt fokus på tiltaksplaner det neste halvåret, da det er andre ting i Gericca som må være på plass før vi jobber videre med planene.
- Dessverre noe høyt antall avvik på medikamenthåndtering. Er her viktig å få en felles forståelse av hva som er avvik og ikke. Noen uklarheter rundt dette. I tillegg ser jeg at 30 avvik på årsbasis på 76 pasienter er i underkant av hva man kan forvente. Det er også viktig at man ser på avvik som en dokumentasjon, og at målet ikke må være 0 avvik. En vet at det forekommer avvik, derfor er det urealistisk med 0 avvik. Det viktige å få frem avvikene, kartlegge årsaken og iverksette tiltak så det ikke skjer igjen.

Medarbeiderperspektivet	Data-kilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Korttidsfravær (i arbeidsgiverperioden)	VISMA	2,3 %	2,0 %	3,1 %
Langtidsfravær (ut over arbeidsgiverperioden)	VISMA	8,3 %	8,0 %	13,9 %
Hvor fornøyd er du med din arbeidssituasjon?	MU (1-6)	(*ny)	4,5	4,6

Enhetsleders kommentar til medarbeiderperspektivet:

- Korttidsfraværet har vært relativt høyt på slutten av året. Dette har ført til at man ikke har klart målsetningen om 2 % korttidsfravær. Korttidsfraværet på slutten kommer av influensa.
- Langtidsfraværet er fortsatt svært høyt. Har imidlertid gått ned med 1 % fra forrige kvartal. Det er individuelle forskjeller i avdelingene. Rehab.avd. har et langtidsfravær på 10,1 %, mens 2. etg. og Soltun har et fravær på henholdsvis 16,4 % og 14,2 %.
- Medarbeiderundersøkelsen viser at man er over målsetting i forhold til de parametre som er satt opp. Dette er bra. Det blir jobbet med gjennomgang av hele medarbeiderundersøkelsen i hver enkelt avdeling. Denne vil bli videre fulgt opp til høsten.

Økonomiperspektivet (enheten Omsorg og Rehabilitering)	Datakilde	Status 2008	Status 2009	Status 2010
Forbruk i % av budsjett	Regnskap	102,95%	97,23 %	95,75
Beleggsprosent gjennom rapporteringsåret – antall plasser belagt	Gerica	*(ny)	*(ny)	

Ansvar	Budsjett 2010	Regnskap 2010	Forbruk i %	Vurdering av budsjettsituasjonen og avvik
Totalt Omsorg og rehabilitering	97 525 783	93 379 400	95,75	Resultatet skyldes vakanser, lavere innkjøp, og generelt god kontroll i alle avdelinger. I tillegg mer brukerbetaling i sykehjemmet enn budsjettet..
3611. Omsorg og rehab. administrasjon	9 377 094	8 629 945	92,03	Vakante fagstilling og deler av legestilling. Godt fokus på innkjøp, og hva som skal handles inn.
3612. Omsorgsdistrikt Dokka	14 228 378	13 853 237	97,36	
3613. Omsorgsdistrikt Torpa	18 003 451	17 653 585	98,06	
3614. Rudsgata bofellesskap	10 092 532	10 080 415	99,88	
3615. Snertinn bofellesskap	8 853 224	8 902 944	100,56	
3616. Kjøkken	5 558 720	5 324 678	95,79	Har hatt et catering opplegg som har skapt inntekter.
3617. Landmo Omsorg og rehabiliteringssenter	31 412 384	28 934 593	92,11	Skyldes i stor grad kontroll på innkjøp spesielt av legemidler. I tillegg er det 1 million kroner i brukerbetaling over budsjettet.

Enhetsleders kommentar til økonomiperspektivet:

Årets resultat er igjen meget godt for enheten. Det er stort fokus på økonomistyring fra avdelingsledernes side. Dette gjør at lønnsbudsjettene i stor grad blir holdt. I tillegg har det vært noen vakante stillinger igjennom året. Noen innkjøp er ikke blitt gjennomført igjennom året.

Enhetsleders øvrige generelle kommentarer til driften:

Det er noen utfordringer på bemanningssiden i enheten. Det er blitt gjort noen grep gjennom budsjettprosessen for 2011 for å rette opp dette. Det er svært få administrative ressurser i enheten. Dette gjør at systemjobbing er blitt lite prioritert. Dette gjenspeiler seg også i pålegg etter tilsyn.

I tillegg er det stadig flere dårlige eldre som trenger omsorg. Dette gir utfordringer siden det ikke er blitt tilført tjenesten nye stillinger de siste årene. Tildelingskontoret vårt er lite, og det er vanskelig å rekke å gjøre all saksbehandlingen. Dette går spesielt ut over revurdering av vedtak.

4.15 Teknisk drift og eiendom

Faktatabell tjenesten (KOSTRA)	Nordre Land				Oppland	Kommune-gruppe	Landet u/Oslo
	2007	2008	2009	2010			
Selvkostgrad avfall og renovasjon	97,3 %	89,3 %	105 %	-	101 %	104 %	102 %
Selvkostgrad avløp	65,6 %	74,3 %	100 %	-	105 %	104 %	100 %
Andel fornyet ledningsnett, gjennomsnitt siste tre år	0,56 %	0,27 %	0,03 %	-	0,36 %	0,22 %	0,49 %
Antall kloakkstopper pr. kilometer ledningsnett	-	0,546	0,274	-	0,138	0,189	0,087
Selvkostgrad vann	75,5 %	97,1 %	103 %	-	101 %	104 %	100 %
Andel av husholdningsabonnentene som har installert vannmåler	90 %	86 %	95 %	95 %	45 %	39 %	28 %
Antall kommunale boenheter for utleie	132	130	130	135	-	-	-
Antall piper (pr. 31.12)	3264	3193	3306	3200	-	-	-
Selvkostgrad feiing	111,5	93,8 %	81,2 %	81,4 %	-	-	-

KOSTRA-tall blir for Nordre Land blir tilgjengelig 15. juni.

Brukerperspektivet	Data-kilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Vann:				
Avvik på levering av nok vann (trykk, mengde) i henhold til gjeldende lover og forskrifter (person x timer)	FHI og DK	Ny	0	7500
Avvik på sikker levering av vann (kvalitet ledningsnett og vannledningsbrudd) i henhold til gjeldende lover og forskrifter (person x timer)	FHI og DK	Ny	0	672 000
Alt i alt, hvor fornøyd er du med vannforsyningstjenesten?	BU (1-6)	(*ny)	5,0	4,9
Avløp:				
Alt i alt, hvor fornøyd er du med avløpstjenesten?	BU (1-6)	(*ny)	5,0	4,8
Teknisk drift:				
Hvor fornøyd er du med henting av husholdningsavfall?	IU (1-6)	4,3	4,5	4,6
Hvor fornøyd er du med standard på veier og gater?	IU (1-6)	2,2	2,5	2,5
Brannvern og feiing:				
Avvik på innsatstid i hht § 4-8 innenfor tettbygde strøk	Logg	0	0	0
Avvik på innsatstid i hht § 4-8 utenfor tettbygde strøk	Logg	0	0	0
Andel av boliger som har gjennomført boligtilsyn	Kom.tek	23 %	25 %	21 %

(kontroll av ildsteder, røykvarslere, rømningsveier o.l) av feier				
Andel av § 13 (risikoutsattbygg) tilsyn i brannvesenet	Kom.tek	63 %	100 %	96 %
Eiendom:				
Tilfredshet med renholdstjenesten	BU (1-6)	(*ny)	5	Ikke utf.
Tilfredshet med vaktmestertjenesten	BU (1-6)	(*ny)	5	Ikke utf.
Kommunale bygninger skal redusere sitt stasjonære energiforbruk med 10 % fra 2008 til 2012	Statistikk	12,077 GWh	11 GWh	9,9 GWh
Innen 2012 skal 50 % av energiforbruket i kommunale bygninger dekkes av bioenergi	Statistikk	1,272 GWh	5 GWh	4,2 GWh

Enhetsleders kommentar til brukerperspektivet:

Enheten jobber fortsatt med å nå de målsettinger som er fastsatt og benytter brukerundersøkelsene som et verktøy for å få det til.

Innen område Vann er det vesentlig avvik i forhold til målet. Det skyldes datakrasj på vår server som styrer driftskontrollanlegget, noe som medførte at alle abonnentene var uten tilfredsstillende drikkevannskvalitet i 10 dager. Tiltak er utført for å ivareta at dette ikke skjer igjen.

Samfunnsperspektivet	Datakilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Antall timer overløp på pumpestasjon	DK	0	0	0
Antall ^{m³} overløp på renseanleggene, antall timer.	DK	0	0	0

Enhetsleders kommentar til samfunnsperspektivet:

Målesystemer vil være på plass fra 2011. Det er gjort en vurdering av om overløp skal måles etter m³ eller timer. Konklusjonen er at både pumpestasjoner og overløp renseanlegg skal måles etter timer.

Medarbeiderperspektivet	Datakilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Kortidsfravær (i arbeidsgiverperioden)	VISMA	1,5 %	1,5 %	1,9 %
Langtidsfravær (ut over arbeidsgiverperioden)	VISMA	10,9 %	9,5 %	7,1 %
Hvor fornøyd er du med din arbeidssituasjon?	MU (1-6)	(*ny)	4,5	4,6

Enhetsleders kommentar til medarbeiderperspektivet:

Fraværet er tilfredsstillende, selv om korttidsfraværet er noe høyere enn målet.

Økonomiperspektivet	Datakilde	Status 2008	Status 2009	Status 2010
Forbruk i % av budsjett	Regnskap 44 området	125,32 %		102,1 %
Forbruk i % av budsjett	Regnskap Selvkost-området			56,12 %

Ansvar	Budsjett 2010	Regnskap 2010	Forbruk i %	Vurdering av budsjettsituasjonen og avvik
Totalt Teknisk drift og eiendom	24.085.217	28.336.014	113,4	Sviktende inntekter og økte utgifter som beskrevet nedenfor.
440. Anskaffelser	0	0	0	
441. Tek, drift og eiend. adm.	1.516.170	1.386.061	91,4	
442. Eiendomsforvaltning	21.702.300	22.908.970	105,6	Økte husleieutg, feilbuds husleieinnt, merforbruk strøm
443. Festetomter/jordeiendommer	55.100	-538		
445. Drift	-600	356.756		
446. Sysselsetting	1.436.220	891.594	62,0	
447. Veger og gater	4.069.001	3.818.649	93,9	
448. Brannvesen	3.460.030	3.550.246	102,6	

Selvkost – ansvar 45

	Avløp	Vann	Søppelren.	Septikren.	Feier	Spåtind RA	
Driftsutgifter	6 024 177	3 801 541	8 306 461	2 157 988	1 595 521		
Kapitalutgifter	2 012 609	919 006	259 700	160 380	31 258		
Sum utgifter	8 036 785	4 720 547	8 566 161	2 318 368	1 626 779	787 024	
Kostnader Spåtind RA, overført	-787 024						
Inntekter	-7 383 016	-4 844 094	-8 061 344	-2 312 039	-1 324 062		
Inndekningsgrad	101,66	102,62	94,11	99,73	81,39		
-Avsetning til/+bruk av fond	-133 300,00	-123 500,00	504 800,00	6 300,00	302 700,00	787 024,00	

Enhetsleders kommentar til økonomiperspektivet:

Merforbruket i forhold til budsjett skyldes både noe høyt forbruk i driftsregnskapet, og manglende inntekter på selvkostområdene.

For driftsregnskapet er det særlig følgende forhold som har påvirket kostnadene for 2010:

- merutgifter husleie
- for høyt budsjetterte husleieinntekter
- merutgifter strøm pga to lange kuldeperioder
- flere uforutsette hendelser

Selvkostområdene har ikke innfridd slik det ble budsjettert, noe som i hovedsak skyldes at inntektene ble lavere. Allikevel viser selvkostregnskapet at vann, avløp og septik er i balanse, mens renovasjon og feier viser underskudd.

Alle abonnenter har i 2010 installert vannmåler og erfaringene etter dette året viser at forbruket har gått noe ned. Denne trenden må på sikt kompenseres med økte avgifter. Renovasjon går med et lite underskudd som skyldes økte kostnader på driften av GLT-avfall. Feier har også underskudd, som betyr at kostnaden med feiing og tilsyn er større enn gebyrinntektene. Dette kompenseres med økte gebyrinntekter for 2011.

Enhetsleders øvrige generelle kommentarer til driften:

Teknisk drift og Eiendom har vært gjennom et veldig hektisk og spesielt år. Brann- og driftstasjon er flyttet til Vest-Torpvegen 16-18, og det er gjennomført mange større og mindre prosjekter. Det har vært store utfordringer innen drift, og det har vært et stort savn etter vår enhetsleder Asbjørn Strømsjordet som døde brått og uventet i august.

Store prosjekter: Nybygg og ombygging av Dokka barneskole
Nye omsorgsboliger for Quales stiftelse
Ny brannstasjon og verksted/vaskehall
Konvertering vannbåren varme Landmo sykehjem/Dokka helsehus
Etablere midlertidig barnehage på Øygardsjordet
Oppføring av biovarmeanlegg i Tonlia
Asfaltering av kommunale veger
Overtakelse av driften av Spåtind renseanlegg
Opprusting Elverom renseanlegg

Mindre prosjekt: Nytt driftsbygg Nordsinni kirke
Rehabilitering deler av mellombygget Landmo
Opprusting deler av Dokka stasjon
Etablert rensing av drikkevann i 4 barnehager
Forlengelse av Rosteinvegen på Vinjarmoen
Oppgrusing av kommunale veger
Anskaffelse av krokløftbil
Rullering av trafikksikkerhetsplan.
Etablering av vedlikeholdsplan kommunale bygg
Gjerde Furulund barnehage
Regulering området rundt ny brann- og driftstasjon
Ombygging/istandsetting gamle Dokka møbler
Riving av to bygg ved gamle Dokka møbler
Istandsetting av gammel lagerhall ved Dokka møbler

Det kreves mye ressurser for å gjennomføre så mange og til dels store prosjekter. Etter enhetsleders tragiske bortgang i august medførte det at enhetens kapasitet ble redusert og noen prosjekter ble bestemt at skulle utsettes. Dette gjelder ballbinge Torpa, fortau m/av- og påstigning i Villavegen, fortau Landmovegen, ny veg fra sentrum til Dokka bruk, miljøstasjon Synnfjellet, og tilfredsstillende vannforsyning for sprinkling til Dokka videregående skole. Disse vil bli gjennomført i 2011.

2010 har også vært et krevende år driftsmessig. Det startet med to måneder lang kuldeperiode som medførte mye frost i hovedledninger og stikkledninger på vannforsyningen. I oktober var alle abonnentene tilknyttet Dokka vannforsyning uten tilfredsstillende vannkvalitet i 10 dager i forbindelse med datakrasj på kommunenes driftskontrollanlegg. Det ble iverksatt krisetiltak med varsling av samtlige abonnenter som måtte koke drikkevannet og vannet ble tilsatt klor for å rengjøre ledningsnett, samtidig som vannkvaliteten ble dokumentert med 12-18 vannprøver daglig. Året ble avsluttet med en to måneder lang og kraftig kuldeperiode med lite snø, som medførte frost på utsatte stikkledninger på vannforsyningen og mye kjøving i stikkrenner og bekker. Dette er alle arbeidsoppgaver som krever mye ressurser og mange av enhetens ansatte har jobbet iherdig for å ivareta disse utfordringene. De ansatte har vist stort engasjement og fortjener en ekstra takk for den innsatsen de har lagt ned for å ivareta enhetens ansvar i 2010.

4.16 Plan og næring

Faktatabell tjenesten (KOSTRA)	Nordre Land				Opp	Kom. gruppe	Landet u/Oslo
	2007	2008	2009	2010			
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker (dager)	75	50	34	39	28	39	38
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, kartforretninger (dager)	90	90	90	100	106	93	85
Antall jordbruksbedrifter	227	224	225	221	-	-	-
Selvkostgrad byggsak i %	96,94	95,58	97,5	87,98	-	-	-
Selvkostgrad oppmåling i %	110,73	122,03	97,0	101,03	-	-	-
Selvkostgrad plan i %	4,71	7,58	12,35	1,93	-	-	-

Brukerperspektivet	Datakilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Bygg:				
Andel byggesaker behandlet innenfor lovpålagt frist (3 uker)	Byggsys	Ca 80 %	100 %	100 %
Andel ordinære meldinger behandlet innenfor lovpålagt frist (3 uker)	Byggsys	100 %	100 %	100 %
Hvor fornøyd er du med forutsigbarheten i saksbehandlingen?	BU (1-6)	(*ny)	5,0	5,0
Hvor fornøyd er du med kvaliteten i saksbehandlingen?	BU (1-6)	(*ny)	5,0	5,3
Hvor fornøyd er du med saksbehandlingstiden?	BU (1-6)	(*ny)	5,0	5,0
Hvor fornøyd er du med informasjon om saksgangen?	BU (1-6)	(*ny)	5,0	5,1
Oppmåling:				
Andel av eiendommer som ligger inne i det digitale kartverket	Matrikkel	84,1 %	90 %	84,5 %
Andel målebrev som er utarbeidet innenfor lovpålagt frist (16 uker)	Telling	Ikke relevant	100 %	100 %

Enhetsleders kommentar til brukerperspektivet:

Bygg: Alle innkomne saker er behandlet med unntak av ufullstendige søknader.

Det er holdt kurs i den nye byggesaksdelen i plan – og bygningsloven for entreprenører, og det var stor oppslutning om dette. Noen av de siste som meldte seg på måtte avvises.

Avdelingen synes det fungerer bra å styre henvendelser i form av besøk og særlig telefoner til 3 dager i uka, det gjør at en kan jobbe mer effektivt med saksbehandling. Vi har fått få, om noen, negative tilbakemeldinger på innføring av ”åpningstider”.

Brukerundersøkelse ble sendt ut i slutten av juni, med svarfrist 16. juli. Det var 38 av 200 som svarte, og svarene var positive, snitt totalt var 5,1. Respondentene ble plukket ut bakover i tid fra mai/juni, slik at det ble med kunder som hadde hatt med byggesaksavdelingen å gjøre både i 2009 og 2010.

Oppmåling: De første matrikkelbrev etter den nye Matrikkeloven er utarbeidet innen ”leveringsfristen”.

Samfunnsperspektivet	Data-kilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Antall påklagde vedtak som omgjøres etter klage til overordnet myndighet	Telling	0	<5	0
Andel av plandata på digital form (gjeldende sosi-standard)	Telling	20 %	40 %	20 %
Andel vannprøver i Synnavassdraget som holder badevannskvalitet	Telling	-	100 %	?

Enhetsleders kommentar til samfunnsperspektivet:

Plan: Det er ikke store endringer på antall planer på digital form siden forrige rapportering. Digitalt planregister er under innføring i Gjøvikregionen. Det er bevilget midler til digitaliseringsjobben over budsjettet, og GIS-samarbeidet i Gjøvikregionen har også fått tilskudd fra Plansatsningsprosjektet i Hedmark og Oppland til dette.

Miljø: På miljørada har det gjennom 2010 vært tett oppfølging fra kommunens side når det gjelder avløpssituasjonen ved Spåtindhotellet, men også i andre områder i fjellet, samt oppfølging av flere forsøplingssaker, blant annet ved Spåtindhotellet. Som del av oppfølging av rensanlegget på Spåtindhotellet har det blitt tatt vannprøver.

Medarbeiderperspektivet	Data-kilde	Status 2009	Mål 2010	Status 2010
Korttidsfravær (i arbeidsgiverperioden)	VISMA	1,3 %	0	1,6 %
Langtidsfravær (ut over arbeidsgiverperioden)	VISMA	0,7 %	0	1,6 %
Hvor fornøyd er du med din arbeidssituasjon?	MU (1-6)	(*ny)	4,5	3,8

Enhetsleders kommentar til medarbeiderperspektivet:

Sykefraværet på Plan og næring har holdt seg lavt og stabilt i lengre tid.

Resultater fra medarbeiderundersøkelsen viser en svarprosent på 84,6 %.

De ansatte på enheten er mest fornøyd med innholdet i jobben, og samarbeid og trivsel med kollegene er også bra.

Økonomiperspektivet	Datakilde	Status 2008	Status 2009	Status 2010
Forbruk i % av budsjett	Regnskap	89,20 %	96,42 %	84,15 %

Ansvar	Budsjett 2010	Regnskap 2010	Forbruk %	Vurdering av budsjettsituasjonen og avvik
Totalt Plan og næring	3.810.000	3.206.184,50	84,15 %	Forbruk 71 "Plan Miljø Næring": 96,02 % Forbruk 75 "Bygg/oppmåling": 41,54 %
71111 Administrasjon P & N	73.000	172.839,23	236,77%	Det er budsjettert for lavt når det gjelder felleskostnader, som leie – og serviceavtaler samt på porto.
71121 Landbruksvikar	0	59.955,93		Etter at avløserlaget tok over ansvaret for landbruksvikartjenesten fra 2. halvår 2008 er kommunens intensjon at budsjettområdet skal gå i "0". Dette er vanskelig å gjennomføre i praksis, blant annet pga. risiko for sykefravær pga. type

				jobb. Det ligger også begrensninger i hvor høyt dagsatsen kan settes.
71122 Landbrukskontoret	2.178.583	2.178.261,78	99,99 %	
71123 Skogeiendommer	15.528	16.311,18	105,04%	
71124 Veterinærvaktordningen	-12.000	-13.113,60	109,28%	
71131 Plan	827.508	497.235,24	60,09%	Pga omsorgspermisjon i del av ene stillingshjemmelen er lønnsutgiftene mindre enn budsjettert.
71141 Miljøvern	-100.000	-91.087,85	91,09	Dette er ikke miljøvernretta oppgaver, men skjøtsel knyttet til bl a deler av Dokkastien og Møllerstufossen.
71142 Jakt og viltstell	-2.632	40.965,87	- 1.556,45	Ulike fond styrer mye av det økonomiske resultatet på ansvaret.
71143 Fiskestell	0	0	0	
75151. Byggesaksbehandling	77.136	-111.169,63	-144,12	Som følge av 50 % stillingsressurs innleid fra TDE store deler av året og nye gebyrer og gebyrsatser fra 01.07.2010 ble gebyrinntektene på vel 1,3 millioner mot budsjettert 960.000 kr. Selvkost: Inndekningsgrad: 87,98 %
75152. Oppmåling	752.877	455.986,35	60,57%	Gebyrinntekter ble vel 1,6 millioner mot 1.070.000 Selvkost: Inndekningsgrad: 101,03 %

Enhetsleders kommentar til økonomiperspektivet:

Enheten har holdt seg innenfor budsjettert ramme.

Enhetsleders øvrige generelle kommentarer til driften:

Ressurssituasjonen:

Det er kommet regelendringer innen de fleste av våre fagfelt som medfører skjerpede krav og høyere ambisjoner fra staten. Det vil bli krevende å løse disse oppgavene med de ressursene vi har til rådighet.

Plan:

I løpet av 2010 er tre nye reguleringsplaner blitt vedtatt, og planavdelingen har hatt ansvar for utarbeidelse av forslag til ny arealdel til kommuneplanen. Kommunedelplan for Dokka ble fremmet for 2. gangs behandling høsten 2010, og skal på 2. gangs høring. Dispensasjonssaker etter ny plan- og bygningslov er en arbeidskrevende saksform, og viser tydelig behovet for gode og oppdaterte planer fremover.

Oppmåling:

Tilgangen på nye oppmålingssaker har vært stor særlig i Synnadal (ca. 85 tomter) og det er satt ny rekord i gebyringgang med over 1,6 mill.

Samtidig har avdelingen et stort antall midlertidige forretninger som det i tidligere år er krevd inn gebyr for. Matrikkelloven stiller krav om at disse skal ferdigstilles innen utgangen av 2012.

Når det gjelder kartlegging og vedlikehold av kartdata, har vi for tiden ingen store prosjekter, men konsentrerer oss om vedlikehold. I 2013 kommer det neste store kartleggingsprosjektet i vår kommune og dette organiseres gjennom GeoVEKST og med Statens kartverk Hamar som prosjektleder.

I det samme GeoVEKST-samarbeidet har vi forpliktet oss til å fullføre adressering i hele kommunen (hytteområdene), men har ennå ikke fått på plass bevilling lokalt.

Jordbruk:

Gårdskartprosessen er kommet godt i gang, men det forventes at vi får en omfattende jobb med opprettinger etter produksjonstilskuddsrunden i august.

Skogbruk:

Det er generelt høy aktivitet i skogbruket i kommunen. Mat og landbruksministeren har skjerpet inn kravet til foryngelse etter hogst og kommunene har fått i oppgave å følge opp dette med økt kontrollvirksomhet.

Vi har igangsatt et skogkulturprosjekt i samarbeid med Etnedal og Viken Skog for å sikre foryngelse av hogstfelt og at skogen skjøttes på en god måte.

5. Investeringsstatus pr 31.12.2010

Året 2010 ble et helt spesielt år. Vår enhetsleder Asbjørn Strømsjordet gikk brått og uventet bort i august og dette førte til at TDE fikk ekstra mange utfordringer å håndtere. For enkelte investeringsprosjekter sin del resulterte dette i utsettelse til 2011 (se kommentarer under hvert prosjekt nedenfor).

Øvrige prosjekter som var i gang og også nye prosjekter som ble igangsatt ble gjennomført på en god måte.

Av prosjekter som krevde mye oppfølging fra enheten nevnes: utbedring renseanlegg Elverom, bygging av ny veg Vinjarmoen, fast dekke på en del kommunale veger og plasser, konvertering til vannbåren varme Landmo, oppføring av ny brann- og driftstasjon, ombygging gamle Dokka møbler, bygging av biovarmeanlegg Tonlia tomtefelt og ferdigstillelse av Dokka barneskole.

En mer detaljert oversikt over de enkelte investeringsprosjektene finnes i regnskapsdokumentet.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilging
06879	DBS Rehab 52-89- og 97-bygg	0,-	0,-	1.659.228,-	1.659.228,-	0,-

Kommentarer til prosjektet:

I forbindelse med rehabiliteringsprosjektet ved Dokka barneskole ble det prioritert å foreta noe ekstraordinært vedlikehold på deler av bygninger, som i utgangspunktet ikke skulle omfattes av investeringsprosjektet. Dette ble foretatt av entreprenør for rehabiliteringsprosjektet.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilging
06990	KLP-egenkapitalinnskudd	854.386,-	854.386,-	854.386,-	854.386,-	0,-

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgningen gitt i K-sak 64/10.

Innkalling av egenkapitalinnskudd fra KLP, tilsvarende som de siste årene.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilging
07007	Etappevis rehabilitering DBS	3.000.000,-	55.000.000,-	46.813.191,45	51.250.450,85	3.749.549,15

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgningene gitt i K-sak 97/08, 24/09 og 55/09.

Prosjektet ble ferdig høsten 2010, utenom utomhus. Restbeløpet overføres til 2011 og benyttes til slutfakturaer og til utomhusarbeider til våren. Det er stipulert at slutfakturaer og utomhusarbeider vil kunne gjennomføres godt innenfor den gjenstående ramme.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
07012	Torpa barnehage avd Mariringen	0,-	6.600.000,-	75.150,95	6.414.806,12	185.193,88

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgningene gitt i K-sakene 72/06 og 127/07.

Det påløpte noen utgifter i forbindelse med slutføringen av bygget. Restbevilgning gjelder utstyr og utomhusarbeider som ikke er gjennomført.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
07017	Off. godkjente vannverk	0,-	250.000,-	240.110,40	386.982,00	9.889,60

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgningen gitt i K-sak 72/06. Prosjektet sees i sammenheng med 29100.413.

Det er i 2010 etablert nødstrømsaggregat ved Dokka høydebasseng.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
07720	Kjøp og salg av eiendommer	535.000,-	535.000,-	95.117,30	95.117,30	535.000,-

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgning gitt i K-sak 89/10: Kjøp av bolig på Løkka.

Kjøpet finner sted 1. kvartal 2011 og bevilgningen videreføres derfor til 2011.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
07721	Kjøp/salg av tomter/næringseid.	0,-	0,-	-328 191,00	-328 191,00	0,-

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgning gitt i K-sak 48/10: kjøp av tomt Dokken og K-sak 90/10: kjøp av næringseiendom. Tomtekjøpet på Dokken ble slutført i august 2010. Næringseiendommen på Aust-Torpa blir overskjøttet og slutført 1. kvartal 2011.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
08002	Uthus Nordsinni kirke	0,-	760.000,-	189.021,01	739.644,45	20.355,55

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgningene gitt i K-sak 73/08 og 13/09.

Driftsbygning tatt i bruk og prosjekt slutføres med etablering av vann til sakristi innen juni 2011.

Oppmåling og salg av tomt gjenstår, utføres i løpet av 2011.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
08004	Rehab. Landmo mellombygget	0,-	1.500.000,-	1.041.389,21	1.239.871,54	260.128,46

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgningen gitt i K-sak 97/08.

Del 1 ferdigstilt, restbeløpet går til prosjektering og forarbeid ved mellombygget og omgjøring av kapellet.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
08007	Elverom boligfelt	450.000,-	2.694.000,-	17.428,-	1.1.957.393,60	737.506,40

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgningen gitt i K-sak 46/09.

Forbruk 2010 gjelder sluttbeløp for erverv av tomteparsell ved TBUS. Restbevilgningen skal benyttes til planlegging samt delfinansiering av opparbeidelse tomtefelt. Vurderes igangsatt 2012.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
08009	Driftsovervåkning VA	0,-	900.000,-	467.806,20	889.612,57	10.387,43

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgningen gitt i K-sak 96/08.

Opplæring er gjennomført og prosjekt avsluttet 2010.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
08010	Bredbånd utbygging	0,-	1.000.000,-	440.000,-	500.000,-	500.000,-

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgningen gitt i K-sak 24/07.

Prosjektet er ferdigstilt, og totalt ble kommunens andel i dette prosjektet halvparten av bevilget beløp.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
08993	Utlån – Nordre Land idrettslag	0,-	0,-	-412.000,-	-412.000,-	0,-

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgning gitt i K-sak 31/07.

Prosjektet gjelder innbetalte avdrag på utlån.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
08994	Utlån Dokka møbler eiendom	0,-	0,-	-225.000,-	-225.000,-	0,-

Kommentarer til prosjektet:

Lånebeløpet ble nedskrevet med kjøpesum jfr k.sak 48/10. Avdragsbeløpet er fastsatt i avtale mellom partene datert 01.12.2008.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
09003	Barnevern – Fagsystem	0,-	375.000,-	206.238,13	350.382,51	24.617,49

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgningene gitt i K-sakene 97/08 og 48/09.

Fagsystem ACOS er anskaffet og tatt i bruk. Prosjektet er ferdig.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
09004	Tiltaksplan - Dokka	0,-	750.000,-	96.750,-	96.750,-	653.250,-

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgningen gitt i K-sak 97/08.

Bevilgningen gjelder investeringsprosjekter i "Ekte landsbyliv-prosjektet", der det i 2010 ble investert i betong-krakker i fløterparken.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
09006	Veg – Vinjarmoen	0,-	700.000,-	276.949,23	276.949,23	423.050,77

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgningen gitt i K-sak 97/08.

Vegen er opparbeidet. Det står igjen litt oppussing og avretting samt asfaltering. Dette vil bli gjort sommeren 2011.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
09011	ENØK-tiltak	0,-	700.000,-	39.425,62	110.387,12	167.089,24

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgningen gitt i K-sak 97/08.

I forlengelsen av konvertering til vannbåren varme Landmo ble det utført noen oppgaver som ble belastet ENØK. Gjelder bl.a. demontering og omlegging av noen kurser i el-skap.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
09012	Universell utforming	0,-	400.000,-	41.715,65	428.649,56	0,-

Kommentarer til prosjektet:

Lønn til en person i 20 % stilling for å jobbe med forskjellige oppgaver innen fagfeltet.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
09016	Nye barnehageavdelinger Dokka	5.000.000,-	9.000.000,-	2.559.306,74	2.794.644,24	6.205.355,76

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgningen gitt i K-sak 72/06, 127/07, 72/09 og 600.000,- fra 07012.

Etablering av modulbarnehage på Øygardsjordet.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
09019	Kjøp av jernbanearealer	0,-	5.639.048,-	5.302.060,-	5.302.060,-	336.998,-

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgningen gitt i K-sak 34/09.

Oppmålingen er ikke slutført og dermed er heller ikke overskjøting på plass. Vil bli ivaretatt i 2011.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
09992	Formidlingslån 2009	0,-	0,-	2.202.039,46	2.202.039,46	0,-

Kommentarer til prosjektet:

Ekstraordinære avdrag startlån/formidlingslån 2009, betalt i 2010.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
01001	Digitalisering kino	1.283.000,-	1.283.000,-	747.311,00	747.311,00	535.689,00

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgning gitt i K-sak 72/09 og 12/10.

Digitaliseringa er delvis gjennomført i 2010, med blant annet nytt digitalt 3 dimensjonalt visningsutstyr. Prosjektet vil bli slutført i 2010 med blant annet nytt lerret. Kinoen vil også få nye stoler i 2010, noe som blir finansiert av AS Sentrumsbygg.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
01002	Generell IT-opprustning	500.000,-	500.000,-	0,-	0,-	500.000,-

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgning gitt i K-sak 72/09.

Planlagte investeringstiltak innen IKT-sektoren er utsatt til 2011.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
01003	Win-Tid fleximeter	120.000,-	120.000,-	149.446,18	149.466,18	0,-

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgning gitt i K-sak 72/09.

Anskaffelse av tidsregistreringssystem. Gjennomført i 2010. Prosjektet er avsluttet.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
01004	Ballbinge Torpa	471.000,-	471.000,-	0,-	0,-	471.000,-

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgning gitt i K-sak 72/09.

Pga personellmessige forhold ved TDE ble dette prosjektet bestemt utsatt til 2011.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
01005	Opprustning-veier/bygg	1.000.000,-	1.000.000,-	622.191,24	622.191,24	377.808,76

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgning gitt i K-sak 72/09.

Det er satt opp nytt gjerde rundt Furulund barnehage, gruset opp kommunale bygdeveger, asfaltert fartsdempere Vestheimgata og opprustning (stikkrenne og grøfting før asfaltering) av Sollisvingen.

Prosjekt videreføres 2011.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
01006	Krokløftbil	1.000.000,-	1.000.000,-	1.000.000,-	1.000.000,-	0,-

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgning gitt i K-sak 72/09.

Bil innkjøpt og prosjekt avsluttet 2010.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
01007	Brannstasjonen	7.240.000,-	7.240.000,-	4.443.349,51	4.443.349,51	2.796.650,49

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgning gitt i K-sak 72/09.

Prosjekt brannstasjon/driftstasjon/vaskehall ble igangsatt høsten 2010. Pga streng kulde før og etter nyttår er ferdigstillelse av prosjektet litt forsinket. Ferdigstilles innen ca 10. mai 2011.

Økonomisk er prosjektet i henhold til bevilgning.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
01008	Vedlikeholdsplan 2010	300.000,-	300.000,-	0,-	0,-	300.000,-

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgning gitt i K-sak 72/09.

Midlene til vedlikeholdsplanen ble ikke brukt fullt ut i 2010. Disse midlene vil derfor bli brukt i 2011.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
01009	Utskifting kjøretøy-TDE	500.000,-	500.000,-	386.129,00	386.129,00	113.871,00

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgning gitt i K-sak 72/09.

Innkjøp av bil til arbeidsleder TDE samt kjøp av leasingbil feier.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
01010	Landsbysatsning	250.000,-	250.000,-	0,-	0,-	250.000,-

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgning gitt i K-sak 72/09.

Prosjektet må sees i sammenheng med prosjektet tiltaksplan Dokka, og vil bli brukt innen prosjektet Ekte Landsbyliv.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
01011	Vaskemaskin vaskeriet	160.000,-	160.000,-	0,-	0,-	160.000,-

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgning gitt i K-sak 72/09.

Vaskemaskinen er kjøpt i 2011.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
01012	Tilknytning randsoner	1.000.000,-	1.000.000,-	326.176,50	326.176,50	673.823,50

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgning gitt i K-sak 72/09.

Prosjekt videreføres og benyttes til omlegging VA i forbindelse med FV-250 over Holmenjordet.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
01013	Ledningsnett rehab	2.000.000,-	2.000.000,-	0,-	0,-	2.000.000,-

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgning gitt i K-sak 72/09.

Videreføres til omlegging VA i forbindelse med FV-250 over Holmenjordet.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
01014	Renseanlegg Elverum	2.000.000,-	2.000.000,-	1.259.978,09	1.259.978,09	740.021,91

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgning gitt i K-sak 72/09.

Dette prosjekt vil bli avsluttet sommeren 2011. Pga av konkurs hos valgt tilbyder av rehabiliteringsjobben har det kommet på en del utfordringer. Det har også vist seg vanskelig å få skiftet ut eksisterende biot rinn, så andre løsninger har tvunget seg frem. Dette har medført økte kostnader. Det har også blitt utført en del ENØK tiltak her. Blant annet etterisolering og lagt opp vannbåren varme tilknyttet Torpa Biovarme. Prosjektet vil bli avsluttet sommeren 2011

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
01015	Ventilasjon Dokka RA	700.000,-	700.000,-	246.135,80	246.135,80	453.864,20

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgning gitt i K-sak 72/09.

Ventilasjon på servicedel er byttet og i gang kjørt. Det står igjen noe innkjøring, men prosjektet vil bli avsluttet sommeren 2011. Restbevilgning vil bli brukt på Renseanlegg Elverum.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
01016	Ombygging Dokka Møbler	0,-	0,-	945.137,90	945.137,90	0,-

Kommentarer til prosjektet:

Prosjektet er investeringer på Dokka møbler (gamle bygget) som er renovert/ombygget for å ta bygget i bruk for annen bruk enn møbelproduksjon. Investeringsutgiftene er belastet vedlikeholdsfondet

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
01017	Flisfyringsanlegg Tonlia	325.000,-	1.225.000,-	1.468.138,02	1.468.138,02	0,-

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgning gitt i K-sak 19/09 og 93/10.

Prosjektet ble tilnærmet ferdigstilt i 2010. Pga streng kulde og dyp tele ble vi frarådet å kjøre i gang anlegget på vinterstid. Anlegget blir satt i drift i løpet av ettersommeren 2011. Prosjektet måtte ha en tilleggsbevilgning fordi det i opprinnelig sak var benyttet netttotal, dvs eks mva. Momsbeløpet ble derfor bevilget i K-sak 93/10.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
01018	Utleiebolig Elgråkket 12	925.000,-	925.000,-	872.798,00	872.798,00	52.202,00

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgning gitt i K-sak 28/10. Eiendommen ble ervervet og overskjøttet i 2010. Prosjektet er slutført og budrunden medførte et positivt resultat.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
01019	Utleiebolig Solgløtt	410.000,-	410.000,-	410.000,-	410.000,-	0,-

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgning gitt i F-sak 27/10.

Eiendommen er ervervet og overskjøttet i 2010. Prosjektet er slutført.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
01020	Miljøstasjon Synnfjellet	1.340.000,-	1.340.000,-	0,-	0,-	1.340.000,-

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgning gitt i K-sak 11/10.

Pga av personellmessige forhold ved TDE i løpet av 2010 ble det bestemt at dette prosjektet skulle utsettes til 2011.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
01021	Skatepark Parken	200.000,-	200.000,-	182.688,00	182.688,00	17.312,-

Kommentarer til prosjektet:

Prosjektet er egenfinansiert i form av tilskudd fra Sparebankstiftelsen på kr 200.000,-

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
01022	Konvertering Landmo	1.800.000,-	1.800.000,-	3.771.414,-	3.771.414,-	0,-

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgning gitt i K-sak 20/10.

Prosjektet ble gjennomført i løpet av sommer/høst 2010 innenfor både økonomisk og tidsmessige rammer.

Anmodning om utbetaling av tilskudd fra Enova (kr 977.143,-) ble oversendt 25.01.11.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
01023	Villavegen fortau/parkering	450.000,-	450.000,-	0,-	0,-	450.000,-

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgning gitt i K-sak 32/10.

Prosjekt ble utsatt til 2011 og vi har fått bevilgning fra Oppland fylkeskommune på kr. 300.000 i trafikksikkerhetsmidler.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
01024	Komm.veger 2010 vedlikehold	614.000,-	614.000,-	1.079.429,50	1.079.429,50	0,-

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgning gitt i K-sak 45/10.

Det meste her har gått med til asfalt. Sollisvingen, Moasvingen, Landingsgata, lapping av asfalt/hull. Prosjektet slutført 2010

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
01025	Nordsinni Østås- Jordskifte	228.752,-	228.750,-	228.750,-	228.750,-	0,-

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgning gitt i K-sak 71/10.

Makebytte om skogsteiger samt avhendelse av skogshytte. Prosjektet er gjennomført og avsluttet i 2010.

Objekt	Prosjekt	Bevilgning 10	Sum bevilget	Medgått 2010	Sum medgått	Restbevilgning
01092	Formidlingslån 2010	10.000.000,-	10.000.000,-	6.471.662,26	6.471.662,26	3.528.337,74

Kommentarer til prosjektet:

Bevilgning gitt i K-sak 72/09 og 61/10.

Restbevilgning overføres til bruk i 2011 sammen med nytt låneopptak.

6. Finansforvaltning

Generelt

I 2010 fortsatte gjeninnhenting av verdensøkonomien etter finanskrisen, og det har bidratt til videre oppgang i de fleste verdens aksjemarkeder. Veksten i verdensøkonomien ble hele 4,8 % i fjor mot -0,6 prosent i 2009. 2010 var allikevel ikke uten bekymringer. I april ble det klart at Hellas trengte hjelp fra EU og det internasjonale pengefondet (IMF). Dette medførte tøffe kutt i statlige utgifter, omfattende økonomiske reformer og store uroligheter i Hellas. Samtidig slet også Irland, Portugal, Spania og Italia med å skaffe nok penger til å holde hjulene i gang. Europa begynte virkelig å se baksiden av alle tiltakene som ble satt i gang for å motvirke effektene av finanskrisen. Flere økonomiske nøkkeltall andre halvår 2010 overrasket positivt og sannsynligheten for en ny nedtur i verdensøkonomien falt.

Aksjer

Etter et fantastisk år i det norske aksjemarkedet i 2009 var inngangen av 2010 preget av optimisme. Sterk vekst i verdensøkonomien i kombinasjon med svært lave renter og en kraftig bedring i bedriftenes resultater gav forventninger om vesentlig høyere aksjekurser ved utgangen av 2010. Utfordringer knyttet til de store budsjettunderskuddene og den høy gjeldsgrad i mange land i Europa skapte svingninger i aksjemarkedet i gjennom året.

Oslo Børs hadde en turbulent inngang på 2010 og det var mye usikkerhet i det norske aksjemarkedet. Men etter nedturen som var i sommer og høstens lille korreksjon, har det vært oppgangstiden på den norske børsen i 2010. Oslo Børs steg 18,34 % i 2010 etter utrolige 64,8 % i 2009.

Renter

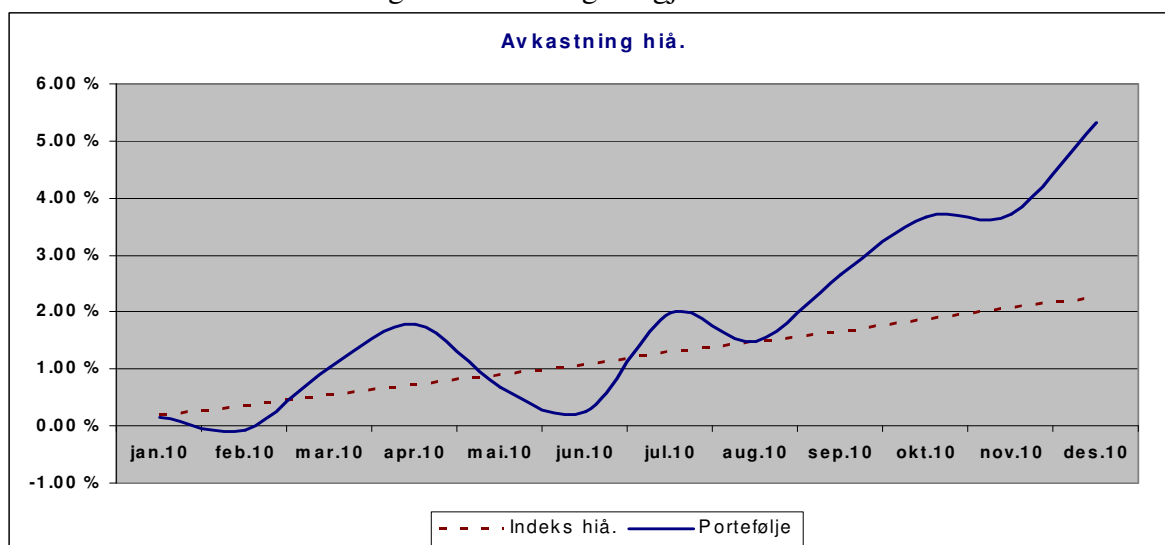
I Norge gikk vi inn i 2010 med en styringsrente på 1,75 %. På rentemøte 5. mai fikk vi årets eneste renteheving på 0,25 prosent. Norges banks foliorente, kalt styringsrenten, har holdt seg på 2 % siden da. Lav styringsrente gjør at Nordre Land kommune går ut av 2010 med en flytende rente på lånene på 2,6 % eller 2,8 %, avhengig av låneinstitusjon. Fastrentene falt jevnt og trutt fra januar til august, men steg etter dette.

Pengemarkedsrenten 3 måneders nibor var gjennomsnittlig 2,51 % i 2010. Med en bankavtale med DnB NOR knyttet mot nibor, har det vært lav rente også på innskudd i 2010.

Kommunens langsiktige plasseringer

Avkastningen på kommunens langsiktige plasseringer ble 5,36 % i 2010. Til sammenligning gav 3 mnd statsobligasjonsindeksen en avkastning på 2,27 %. Plasseringene i 2010 har gitt en vesentlig bedre avkastning enn indeksen og den renten kommunen ville fått ved å la pengene stå på konsernkonto i banken.

Grafen nedenfor viser utviklingen i avkastningen i gjennom året:

Tabellen nedenfor viser utviklingen av kommunens plasseringer innen for hver av aktivklassene kommunen har investert midler:

Beholdning og resultat

Aktivklasse	Kostpris	Markedsverdi 31.12.09	Markedsverdi 31.12.10	Urealisert gev./tap	Allokering	Resultat hiå. kr	Avk. hiå. %
Pengemarked	11,084,698	12,821,181	13,135,599	0	27.4 %	314,418	2.5 %
Obligasjoner	17,696,249	18,069,157	18,707,647	114,578	39.0 %	677,396	3.5 %
BMA	5,000,000	5,024,521	5,041,233	41,233	10.5 %	66,985	1.3 %
Hedgefond	0	3,323,800	0	0	0.0 %	26,694	1.6 %
Eiendom	3,500,000	3,164,000	3,458,000	0	7.2 %	294,000	9.3 %
Utenlandske aksjefond	1,500,000	1,430,569	1,739,891	0	3.6 %	309,322	21.6 %
Norske aksjefond	3,489,559	4,948,989	5,866,617	0	12.2 %	917,628	18.5 %
Sum aksjer	4,989,559	6,379,558	7,606,508	0	15.9 %	1,226,950	19.2 %
Totalt	42,270,506	48,782,217	47,948,987	155,811	100 %	2,606,442	5.36 %

Plasseringen i pengemarkedet har gitt en avkastning på 2,5 %. Siden rentenivået er lavt, er avkastningen på plasseringer her lav og relativt lik bankrenten.

Innen aktivklassen obligasjoner ble avkastningen i 2010 på 3,45 %. Fall i fastrenter i første halvdel av 2010 bidro positivt for obligasjonsfondet med fast rente, som fikk en avkastning på 5,1 %. Kommunens plasseringer i obligasjoner med flytende rente nøt ikke godt av denne effekten. Investeringen i Yara-obligasjoner har gitt en god avkastning på 14,41 %.

BMA står for Bankinnskudd Med Aksjeavkastning. Kommunen har ett løpende innskudd her pålydende 5 mill som løper frem til mars 2012. Denne plasseringen gav en kupongutbetaling i 2010 på 50.000,-. Avkastningen på denne aktivklassen er derfor på kun 1 %.

Kommunen solgte sin beholdning i hedgefond i juni 2010. Til tross for bra avkastning i 2009 og første halvår 2010, gav den svak avkastning i 2008 et realisert tap på kr 150.000,- ved innløsningen.

Aktivaklassen eiendom inneholder fondet Vital Eiendomsfond. Dette steg 9,3 % fra 3. kvartal 2009 til 3. kvartal 2010. Avkastningen består av nette leieinntekter og verdiendringer. Fondet er ikke belånt og har således moderat risiko.

Aksjefondene gav en samlet avkastning på ca kr 1,3 mill. Dette utgjør en avkastning på gode 19,23 %. Dette var ca 4 % - poeng bedre enn referanseindeksen for aksjer. Hele oppgangen i aktivaklassen aksjer kom i siste tertial.

Tabellen nedenfor viser hvordan plasseringene var fordelt pr 31.12.10 i forhold til rammene som er gitt i økonomireglementet:

Aktivklasse	Allokering	Normal	Rammer	Avvik %
Pengemarked	26,5 %	10 %	0-100 %	16,5 %
Obligasjoner	43,0 %	30 %	10-60 %	13,0 %
BMA	10,2 %	0 %		10,2 %
<i>Sum rentebærende</i>	<i>79,6 %</i>	<i>40 %</i>		<i>39,6 %</i>
Hedgefond	0,0 %	15 %	0-20 %	-15,0 %
Eiendom	6,9 %	15 %	0-20 %	-8,1 %
Utenlandske aksjefond	3,2 %	20 %	0-30 %	-16,8 %
Norske aksjefond	10,3 %	10 %	0-20 %	0,3 %
<i>Sum eiendom/aksjer</i>	<i>20,4 %</i>	<i>60 %</i>		<i>-39,6 %</i>
Totalt	100 %	100 %		

Som tabellen viser er alle plasseringene innenfor grensen av maks og min i finansstrategien, og det har det også vært gjennom hele året.

Kommunens kortsiktige likviditet

Likviditetssituasjonen var bra i starten på året. Men i løpet av våren 2010 ble likviditeten svekket i takt med store utbetalinger på investeringsprosjekter som skal finansieres ved bruk av fond der midlene er brukt til langsiktige plasseringer. Årets låneopptak ble derfor gjennomført før sommeren. Likviditeten var derfor ok på høsten, uten at nødvendige buffere ble bygget opp igjen.

Det som har vært av overskuddslikviditet har vært plassert i bank. Kommunen har en rente på sine bankkonti knyttet til 1 mnd nitor, og har derfor hatt en avkastning på kortsiktige plasseringer på ca 2,29 %.

Lån

Nordre Land kommune hadde ved utgangen av 2010 totalt kr 312.683.697,- i lån. Dette er en økning på vel 22 millioner fra året før. Ingen fastrente lån eller rentebytteavtaler er utløpt eller inngått i 2010.

Ved inngangen av 2010 var den flytende renten på lånene i Kommunalbanken, der kommunen har den største delen av lånene, på 1,95 %. Som en følge av økte styringsrente og økte innlånskostnader for bankene, har renten økt til 2,60 % i løpet av 2010. Fastrentetilbudene falt frem til høsten, men har siden august steget igjen. Ved utgangen av 2010 var 10 års fastrente i Kommunalbanken 4,65 %, mens 5 års fastrente var 4,2 %. Men den lave renten som har vært dette året, har det vært vurdert som mest lønnsom for kommunen å ha en stor andel lån med flytende rente. Andelen fastrente lån ligger derfor i nedre sjiktet av finansreglementets retningslinjer.

7. Etiske retningslinjer

§ 1

Nordre Land kommune legger stor vekt på redelighet, ærlighet og åpenhet i all sin virksomhet. Både folkevalgte og ansatte har ansvar for å etterleve dette prinsippet. Som forvalter av samfunnets fellesmidler stilles det spesielt høye krav til den enkelte medarbeideres etiske holdning i sin virksomhet for kommunen. Det påligger ledelsen et særlig ansvar for at retningslinjene gjøres kjent for nye arbeidstakere, samt at temaet blir tatt opp til nye gjennomganger med medarbeiderne med jevne mellomrom. Retningslinjene er vedtatt av Kommunestyret i sak 060/94 og skal hvert år gjengis i kommunens årsmelding.

§ 2

Medarbeidere skal være seg bevisst at de danner grunnlaget for innbyggernes tillit og holdning til kommunen. De skal derfor ta aktiv avstand fra og bekjempe enhver uetisk forvaltningspraksis.

§ 3

Alle plikter lojalt å overholde lover, forskrifter og reglement som gjelder for kommunens virksomhet. Dette innebærer også at alle forholder seg lojalt til vedtak som er truffet. Ingen kan heller på vegne av kommunen foreta handlinger som er i strid med god forretningsskikk. Kommunen legger vekt på at alle forhold i forbindelse med sine forretningstransaksjoner blir korrekt behandlet og registrert. Alle fakturaer med bilag og dokumenter fra forretningsforbindelser skal være fullstendige og korrekte.

§ 4

a) Folkevalgte og ansatte i kommunen skal unngå personlige fordeler av en art som kan påvirke eller være egnet til å påvirke handlinger, saksforberedelser eller vedtak. Dette gjelder likevel ikke gaver av mindre verdi, begrenset oppad til kr. 200.-/300.-, og som gis til vanlig anledning og høytider.

b) Ved tilbud om gaver o.l. som har et omfang som går ut over kommunens retningslinjer, skal nærmeste overordnede kontaktes. I fellesskap avgjør de om gaven skal beholdes eller returneres. Slike gaver bør kun unntaksvis beholdes. Mottatte gaver som returneres avsender skal følges av et brev som redegjør for kommunens regler om dette.

c) Ansatte kan ikke påberope seg kommunens innkjøps- og rabattordninger ved personlige innkjøp.

d) Moderate former for gjestfrihet og representasjon hører med i samarbeidsforhold og informasjonsutveksling. Graden av slik oppmerksomhet må imidlertid ikke utvikles slik at den påvirker beslutningsprosessen eller kan gi andre grunner til å tro det.

e) Reiseutgifter som skjer i tilknytning til den ansattes virksomhet i kommunen, skal reguleres av denne som arbeidsgiver.

§ 5

Kommunens folkevalgte og ansatte skal unngå å komme i situasjoner som kan medføre en konflikt mellom kommunens interesser og personlige interesser. Dette kan også gjelde tilfeller som ikke rammes av forvaltningslovens habilitetsbestemmelser.

Dersom personlige interesser kan påvirke avgjørelsen i en sak en har faglig ansvar for eller for

øvrig deltar i behandlingen av, skal en ta dette opp med overordnede.

Eksempler på slike mulige interessekonflikter kan være:

- * Forretningsmessige forhold til tidligere arbeidsgiver.
- * Lønnet bierverv som kan påvirke ens arbeid i kommunen.
- * Engasjement i interesseorganisasjoner eller politisk virksomhet som berører forhold som den enkelte arbeider med i kommunen.
- * Personlige økonomiske interesser som kan føre til at vedkommende medarbeider kommer i en konkurransesituasjon eller lojalitetskonflikt i forhold til kommunens virksomhet.
- * Familiære og andre nære sosiale forbindelser.

§ 6

Bruk av kommunens maskiner, biler og annet utstyr kan bare skje i samsvar med fastsatte retningslinjer. Retningslinjene utarbeides ved hver enkelt etat som har noe utstyr som kan være aktuelt å låne eller leie ut. Retningslinjene skal inneholde hvilke utstyr det kan være aktuelt å låne/leie ut. Det skal komme klart fram hva som kan lånes ut gratis og hva som kan leies ut samt pris.

Ved hver enkelt avdeling/arbeidsplass skal det pekes ut en person som er ansvarlig for utlån/utleieordningen. Denne personen finner selv sitt system/rutine på hvordan han/hun legger opp ordningen (kvitteringssystem mv.). Denne personen skal også påse at utstyret er i orden når vedkommende låne-/leietaker kommer tilbake med det.

§7

Fortrolige opplysninger som mottas i forbindelse med behandling av saker i kommunen, må respekteres og ikke brukes til personlig vinning.

All informasjon som gis i forbindelse med virksomhet for kommunen, skal være korrekt og pålitelig og ikke med hensikt gis tvetydig formulering.